

**T.C.**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI**



**LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANAN HÜKÜMLER**

**Yüksek Lisans Tezi**

**Ahmet ATA**

**Ankara,2023**

**T.C.**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI**

**LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANAN HÜKÜMLER**

**Yüksek Lisans Tezi**

**Ahmet ATA**

**Tez Danışmanı**

**Doç. Dr. Murat GÜREL**

**Ankara,2023**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI**

**LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANAN HÜKÜMLER**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Tez Danışmanı**

**Doç. Dr. Murat GÜREL**

**TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ**

**Adı ve Soyadı**

**İmzası**

**1- Doç. Dr. Burçak YILDIZ**

**2- Doç. Dr. Murat GÜREL**

**3- Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem YATAĞAN ÖZKAN**

**Tez Savunması Tarihi: 24.05.2023**

# ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Doç. Dr. Murat GÜREL danışmanlığında hazırladığım “Limited Şirketlere Uygulanan Hükümler (Ankara,2023)” adlı yüksek lisans tezimdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallarına uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

Tarih: 24.05.2023

Adı-Soyadı ve İmza: Ahmet ATA

## İÇİNDEKİLER

|                  |   |
|------------------|---|
| İÇİNDEKİLER..... | i |
|------------------|---|

|                  |   |
|------------------|---|
| KISALTMALAR..... | x |
|------------------|---|

|            |   |
|------------|---|
| GİRİŞ..... | 1 |
|------------|---|

|                         |   |
|-------------------------|---|
| I. KONUNUN TAKDİMİ..... | 1 |
|-------------------------|---|

|                         |   |
|-------------------------|---|
| II. İNCELEME PLANI..... | 2 |
|-------------------------|---|

### BİRİNCİ BÖLÜM

#### LİMİTED ŞİRKETLERİN YAPISI VE UYGULANACAK HÜKÜMLERİN

#### BELİRLENMESİ

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| I. LİMİTED ŞİRKETLERİN YAPISI..... | 4 |
|------------------------------------|---|

|                                                               |   |
|---------------------------------------------------------------|---|
| 1. Limited Şirket Yapısının Uygulanacak Hükümlere Etkisi..... | 4 |
|---------------------------------------------------------------|---|

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| 2. Limited Şirketlerin Yapısı..... | 5 |
|------------------------------------|---|

|                       |   |
|-----------------------|---|
| A. Genel Olarak ..... | 5 |
|-----------------------|---|

|                                              |   |
|----------------------------------------------|---|
| a. Şahıs Şirketlerine Benzeyen Yönleri ..... | 7 |
|----------------------------------------------|---|

|                        |   |
|------------------------|---|
| aa. Genel Olarak ..... | 7 |
|------------------------|---|

|                                             |   |
|---------------------------------------------|---|
| bb. Haklı Sebep ile Çıkma ve Çıkarılma..... | 7 |
|---------------------------------------------|---|

|                                                                     |   |
|---------------------------------------------------------------------|---|
| cc. Ortaklar İçin Bağlılık ve Rekabet Yükümlülüğü Öngörülmesi ..... | 9 |
|---------------------------------------------------------------------|---|

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| dd. Pay Devrinin Genel Kurul Onayına Tabi Olması..... | 11 |
|-------------------------------------------------------|----|

|                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ee. Müdür/Müdürlerin Alacağı Birtakım Kararlarının Genel Kurul Onayına Tabi Tutulabilmesi İmkânı .....                              | 13 |
| ff. Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülüklerinin Yükletilebilmesi ve Ortakların Kamu Borçlarından Sorumluluğu .....                       | 14 |
| gg. Tek Bir Ortağın Şirketin Haklı Sebeple Feshini Talep Edebilmesi....                                                             | 16 |
| hh. Esas Sermaye Paylarının Borsada İşlem Görememesi ve Söz Konusu Paylar İçin Hamiline ve Emre Yazılı Senetler Çıkarılmaması ..... | 18 |
| ii. Az Sayıda ve Birbirine Güvenen Kişiler Arasında Kurulan Bir Şirket Türü Olması.....                                             | 20 |
| b. Sermaye Şirketlerine Benzeyen Yönleri.....                                                                                       | 21 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                                              | 21 |
| bb. Sınırlı Sorumluluk İlkesi .....                                                                                                 | 22 |
| cc. Çoğunluk İlkesinin Benimsenmesi .....                                                                                           | 23 |
| dd. Seçilmiş Organ İlkesinin Benimsenmesi.....                                                                                      | 24 |
| ee. Esas Sermayenin İtibarî Bir Değere Sahip Olması ve Paylara Bölünebilmesi.....                                                   | 25 |
| ff. Esas Sermayenin Belirli ve Sabit ve Şirket Sözleşmesinde Gösterilmesinin Zorunlu Olması .....                                   | 26 |
| gg. Sermaye Olarak Getirilemeyecek Değerler .....                                                                                   | 27 |

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| hh. Emredici Hükümler İlkesinin Geçerli Olması ..... | 28 |
|------------------------------------------------------|----|

## **II.LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANACAK HÜKÜMLERİN BELİRLENMESİ VE NİTELİKLERİ .....**

**30**

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| 1. Uygulanacak Hükümlerin Tespiti .....                         | 30 |
| 2. Limited Şirketlere İlişkin Kanun Hükümlerinin Niteliği ..... | 31 |
| 3. Limited Şirketlere Uygulanan Hükümlerin Sırası .....         | 35 |

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **TÜRK TİCARET KANUNU'NDA VE DİĞER KANUNLARDA LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANACAĞI GÖSTERİLEN HÜKÜMLER**

#### **I.TÜRK TİCARET KANUNU'NDA UYGULANACAĞI GÖSTERİLEN HÜKÜMLER .....**

**37**

|                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Genel Olarak .....                                                         | 37 |
| 2. Türk Ticaret Kanunu'nda m. 573 ile m. 644 Arasında Yer Alan Hükümler ..... | 38 |
| 3. Anonim Şirket Hükümlerine Yapılan Atıflar.....                             | 39 |
| A. TTK m. 644'te Özel Olarak Gösterilen Atıf Hükümleri.....                   | 39 |
| a. Genel Olarak .....                                                         | 39 |
| b. Hukuki Sorumluluk Rejimine İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-    |    |
| a).....                                                                       | 40 |

|                                                                                                                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| c. Feshe, Ortakların Şirkete Karşı Borçlanma Yasağına, Müdürlerin Yakınlarının Borçlanma Yasağına ve Kâr Payı Avansına İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-b) ..... | 41 |
| d. Müdürlerin Kararlarının Butlanına ve Bilgi Alma Haklarına İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-c).....                                                            | 45 |
| e. Cezai Sorumluluk Hükümlerine İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-d).....                                                                                         | 47 |
| B. TTK m. 573 ile m. 644 Arasında Özel Olarak Gösterilen Atıf Hükümleri ..                                                                                                  | 48 |
| a. Genel Olarak .....                                                                                                                                                       | 48 |
| b. Kuruluşa İlişkin Hükümler .....                                                                                                                                          | 49 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                                                                                      | 49 |
| bb. Ayni Sermaye, Ayınların veya İşletmelerin Devralınması ve Özel Menfaatler.....                                                                                          | 50 |
| cc. İntifa Senetleri.....                                                                                                                                                   | 53 |
| dd. Esas Sermaye Pay Bedellerinin Ödenmesi, Ödeme Yeri, İfa Borcu, İfa Etmemenin Sonuçları ve Bedelleri Tamamen Ödenmemiş Payların Devri .....                              | 54 |
| c. Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesine İlişkin Hükümler .....                                                                                                             | 61 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                                                                                      | 61 |



|                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| bb. Esas Sermayenin Azaltılması .....                                                                    | 61 |
| d. Ortakların Hakları ve Borçlarına İlişkin Hükümler .....                                               | 63 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                   | 63 |
| bb. Ek Ödeme Yükümlülüğünün Azaltılması veya Kaldırılması .....                                          | 64 |
| cc. Hazırlık Dönemi Faizi .....                                                                          | 66 |
| dd. Finansal Tablolar ve Yedek Akçeler .....                                                             | 67 |
| e. Şirket Organlarına İlişkin Hükümler .....                                                             | 69 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                   | 69 |
| bb. Genel Kurulun Toplanması .....                                                                       | 70 |
| cc. Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü .....                                                          | 73 |
| dd. Müdürlerin Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması .....                                      | 75 |
| ee. Sermaye Kaybı, Borca Batıklık, İflas ve İflasın Ertelenmesi Hallerinde<br>Bildirim Yükümlülüğü ..... | 78 |
| ff. Denetim .....                                                                                        | 81 |
| f. Sona Erme ve Ayrılmaya İlişkin Hükümler .....                                                         | 84 |
| aa. Genel Olarak .....                                                                                   | 84 |
| bb. Sona Ermenin Sonuçları .....                                                                         | 84 |
| cc. Tasfiye .....                                                                                        | 86 |

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| 4. TTK’da Yer Alan Diğer Hükümler .....                                      | 87 |
| A. Genel Olarak .....                                                        | 87 |
| B. TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ Kitabı İçerisinde Yer Alan Diğer Hükümler... | 87 |

## **II. DİĞER KANUNLARDA UYGULANACAĞI GÖSTERİLEN HÜKÜMLER ..89**

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| 1. Genel Olarak .....                                   | 89 |
| A. TMK’da Yer Alan Tüzel Kişilere İlişkin Hükümler..... | 90 |
| B. TBK’da Yer Alan Adi Şirketlere İlişkin Hükümler..... | 91 |

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **ATIF YOLUYLA UYGULANACAĞI BELİRTİLMEKSİZİN KİYASEN**

#### **UYGULANACAK HÜKÜMLER**

### **I. ATIF YOLUYLA UYGULANACAĞI BELİRTİLMEKSİZİN KİYASEN UYGULANACAK HÜKÜMLER .....93**

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| 1. Genel Olarak .....                                       | 93 |
| 2. Hukuk Metodolojisine İlişkin Kavramlar ve Kurallar ..... | 95 |
| A. Yorum .....                                              | 95 |
| a. Genel Olarak .....                                       | 95 |
| b. Yorum Yöntemleri.....                                    | 96 |
| aa. Genel Olarak .....                                      | 96 |

|                                    |     |
|------------------------------------|-----|
| bb. Lafzi Yorum .....              | 97  |
| cc. Tarihsel Yorum .....           | 99  |
| dd. Sistematik Yorum .....         | 100 |
| ee. Amaçsal Yorum .....            | 101 |
| B. Boşluk .....                    | 102 |
| a. Genel Olarak .....              | 102 |
| b. Boşluk Türleri.....             | 103 |
| aa. Genel Olarak .....             | 103 |
| bb. Kural İçi Boşluk .....         | 104 |
| cc. Açık Boşluk .....              | 104 |
| dd. Örtülü Boşluk .....            | 105 |
| ee. Çatışma Boşluğu .....          | 106 |
| c. Boşluk Doldurma Yöntemleri..... | 107 |
| aa. Genel Olarak .....             | 107 |
| bb. Örf-Adet Kuralları .....       | 108 |
| cc. Kıyas .....                    | 109 |
| aaa. Genel Olarak .....            | 109 |

|                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| bbb. Türleri.....                                                                                                                    | 111 |
| ccc. Şartları .....                                                                                                                  | 112 |
| dd. Hakimin Kanun Koyucu Gibi Davranması .....                                                                                       | 113 |
| 3. Limited Şirketlere İlişkin Düzenlemelerde Yer Alan Eksikliklerin Tespiti ve Bu Eksikliklerin Doldurulması .....                   | 114 |
| A. Genel Olarak .....                                                                                                                | 114 |
| B. Hangi Şirket Türüne İlişkin Hükümler Limited Şirketlerde Boşluk Bulunan Konularda Uygulanabilir?.....                             | 114 |
| C. Limited Şirket Hükümleri İçerisinde Bulunan Kanun Boşluklarının Doldurulmasına İlişkin Örnekler .....                             | 115 |
| a. Sermaye Şirketlerine İlişkin Hükümlerin Kıyasen Uygulanmasına İlişkin Örnek.....                                                  | 116 |
| aa. İmtiyazlı Paylara İlişkin Anonim Şirket Hükümlerinin (TTK m. 454, m. 478 ve m. 479) Limited Şirketlere Kıyasen Uygulanması ..... | 116 |
| aaa. Düzenleme Eksikliğinin/ Kanun Boşluğu Bulunduğunun Tespit Edilmesi.....                                                         | 116 |
| bbb. İmtiyazlı Paylara İlişkin Boşluğun Doldurulması .....                                                                           | 118 |
| ccc. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Tespit Edilmesi .....                                                                            | 119 |

|                                                                                                                                                                                       |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| ddd. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Limited Şirket Yapısına Uygunluğu.....                                                                                                            | 119        |
| b. Şahıs Şirketlerine İlişkin Hükümlerin Kıyasen Uygulanmasına İlişkin Örnek.....                                                                                                     | 121        |
| aa. Limited Şirket Ortaklarının Rekabet Yasağına Aykırılıklarının Sonuçlarına ve Uygulanacak Yaptırımlara İlişkin Kollektif Şirket Hükümlerinin (TTK m. 231) Kıyasen Uygulanması..... | 121        |
| aaa. Düzenleme Eksikliğinin/ Kanun Boşluğunun Bulunduğunun Tespiti.....                                                                                                               | 121        |
| bbb. Rekabet Yasağına Aykırılıkların Sonuçlarına ve Yaptırımlara İlişkin Boşluğun Doldurulması .....                                                                                  | 123        |
| ccc. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Tespit Edilmesi .....                                                                                                                             | 124        |
| ddd. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Limited Şirket Yapısına Uygunluğu.....                                                                                                            | 125        |
| SONUÇ.....                                                                                                                                                                            | 129        |
| KAYNAKÇA... ..                                                                                                                                                                        | 139        |
| <b>ÖZET .....</b>                                                                                                                                                                     | <b>158</b> |
| <b>ABSTRACT .....</b>                                                                                                                                                                 | <b>159</b> |

## KISALTMALAR

|          |   |                                                              |
|----------|---|--------------------------------------------------------------|
| AATUHK   | : | 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun   |
| ABD      | : | Ankara Barosu Dergisi                                        |
| AHBVÜHFD | : | Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi |
| AkdHFD   | : | Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                 |
| AndHD    | : | Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                 |
| AS       | : | Amtliche Sammlung des Bundesrechts in der Schweiz            |
| aşa.     | : | aşağıda                                                      |
| AÜHFD    | : | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                  |
| BATİDER  | : | Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi                              |
| BAÜHFD   | : | Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi              |
| BD       | : | Bankacılar Dergisi                                           |
| BÜHFD    | : | Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                 |

|          |   |                                                                  |
|----------|---|------------------------------------------------------------------|
| bkz.     | : | Bakınız                                                          |
| C.       | : | Cilt                                                             |
| DEÜHFD   | : | Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                 |
| dn.      | : | Dipnot                                                           |
| E.       | : | Esas                                                             |
| E.t.     | : | Erişim Tarihi                                                    |
| EBYÜ-HFD | : | Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk<br>Fakültesi Dergisi |
| Edt.     | : | Editör                                                           |
| ERÜHFD   | : | Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                     |
| eTTK     | : | 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu                                  |
| HD.      | : | Hukuk Dairesi                                                    |
| HGK.     | : | Hukuk Genel Kurulu                                               |
| HMK      | : | 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu                            |
| İBD      | : | İstanbul Barosu Dergisi                                          |
| İİK      | : | 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu                                 |

|          |   |                                                                  |
|----------|---|------------------------------------------------------------------|
| İMÜHFD   | : | İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi            |
| İnÜHFD   | : | İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                       |
| İÜHFM    | : | İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası                   |
| K.       | : | Karar                                                            |
| karş.    | : | Karşılaştırınız                                                  |
| KHAS HFD | : | Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi                   |
| Kurul    | : | Sermaye Piyasası Kurulu                                          |
| LHD      | : | Legal Hukuk Dergisi                                              |
| m.       | : | Madde                                                            |
| MHD      | : | Legal Malî Hukuk Dergisi                                         |
| MKK      | : | Merkezi Kayıt Kuruluşu                                           |
| MÜHF-HAD | : | Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi |
| Mük.     | : | Mükerrer                                                         |
| OR       | : | Obligationenrecht (İsviçre Borçlar Kanunu)                       |
| RG       | : | Resmi Gazete                                                     |



|       |   |                                             |
|-------|---|---------------------------------------------|
| S.    | : | Sayı                                        |
| s.    | : | Sayfa                                       |
| SPK   | : | 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu         |
| SÜHFD | : | Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi |
| T.    | : | Tarih                                       |
| TB    | : | Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı       |
| TBBD  | : | Türkiye Barolar Birliği Dergisi             |
| TBK   | : | 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu             |
| TFM   | : | Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi    |
| THD   | : | Terazi Hukuk Dergisi                        |
| TMK   | : | 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu              |
| TMS   | : | Türkiye Muhasebe Standartları               |
| TOBB  | : | Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği          |
| TTK   | : | 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu             |
| vb.   | : | ve benzeri                                  |
| vd.   | : | ve devamı                                   |
| Y.    | : | Yargıtay                                    |

yuk. : yukarıda



# GİRİŞ

## I. Konunun Takdimi

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu zamanında daha çok karma niteliği ile ön plana çıkan limited şirketler, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda limited şirketlere ilişkin hükümlerde yapılan değişikliklerin etkisiyle kurumsallaşmanın ve profesyonelleşmenin ön planda tutulduğu sermaye şirketlerine yaklaştırılmıştır. Nitekim, TTK m. 124/2'de limited şirketler açık bir şekilde sermaye şirketi olarak kabul edilmiştir. Ancak bu durum limited şirketleri saf bir sermaye şirketi olarak kabul etmeyi gerektirmez. Şöyle ki kanun koyucu limited şirketlerin eTTK zamanında haiz olduğu şahıs şirketlerine ilişkin birtakım özelliklerini de (TTK m. 630/2, 638 vd.) korumuştur. Hem öğretide hem de Yargıtay kararlarında limited şirketlerin bu karma yapısı kabul edilmektedir. Dolayısıyla, limited şirketleri kişisel öğeleri haiz bir sermaye şirketi olarak nitelendirmek daha doğru olacaktır.

Limited şirketlerin bu karma yapısı, söz konusu şirket türüne uygulanacak hükümlerin tespiti bakımından da önem arz etmektedir. Zira, TTK'da limited şirketlere ilişkin özel hükümlere yer verilmiş; ayrıca anonim şirketlere ilişkin bazı hükümlerin limited şirketlere doğrudan uygulanacağı şeklinde atıf yapılmıştır. Birtakım konulara ilişkin ise hiçbir hüküm öngörülmemiştir. İşte bu durumda özellikle atıf yapılmayan hususlarda hangi hükümlerin uygulanacağı konusunda tereddüt doğabilir. Bu tereddüdün giderilmesi için limited şirketlerin yapısının göz önünde bulundurulması zorunluluk arz etmektedir.

Kanun koyucu, limited şirketlere ilişkin kuralları TTK m. 573-644 arasında kendi yapısına özgü hükümler ve anonim şirketlere atıfta bulunan hükümlerle birlikte düzenlemiştir. Anonim şirketlere atıf yapılan bu hükümler iki farklı şekilde ele alınmıştır: İlk olarak TTK m. 644'te tek bir madde içerisinde dört farklı bentte uygulanacak anonim şirket

hükümleri gösterilmiştir. İkincisi ise TTK m. 573-643 arasında dağınık bir şekilde ele alınan atıf hükümleridir. İkinci düzenleme şeklinde, kanun koyucu konuya ilişkin düzenlemeler getirmek yerine bazen uygulanacak kanun hükümlerini göstererek bazen de sadece ilgili konu ismini zikrederek ve atıfta bulunarak konuya ilişkin kurallar öngörmüştür. Kanun yapma tekniği açısından da isabetli olmayan bu düzenleme tarzı limited şirketlere uygulanacak hükümlerin kapsamının belirlenmesinde zorluklara yol açmaktadır. Çalışmamız kapsamında atıf yapılan bu anonim şirket hükümleri Yargıtay uygulamalarıyla birlikte incelenmiştir.

Kanunda yapılan atfın kapsamı dışında kalan konularda ise nasıl hareket edileceği, bu konuda kanun boşluğunun olup olmadığı hususuna göre çözümlenmelidir. Kanun boşluğunun varlığı tespit edilirse, bu sefer boşluğun anonim şirkete ilişkin hükümlerle mi yoksa şahıs şirketlerine ilişkin hükümlerle mi doldurulacağı sorunu doğacaktır. Çalışmamızda, bu sorun ile ilgili olarak öğretide ve Yargıtay kararlarında tespit edebildiğimiz kadarıyla limited şirket hükümleri içerisinde boşluk bulunan konular ve bu boşluğun nasıl doldurulduğu incelenmiştir.

## **II. İnceleme Planı**

“Limited Şirketlere Uygulanan Hükümler” başlıklı tezimiz üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, limited şirketlerin yapısı üzerinde durulmuştur. Bu bölümde kanun koyucunun 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’ndan farklı olarak ele aldığı hususlar incelenmiş ve 6102 sayılı Kanun’un limited şirketler için öngördüğü yapı anlatılmıştır. Limited şirketlerin yapısının sermaye ve şahıs şirketlerine benzeyen yönleri ise alt başlıklarda incelenmiştir.

İkinci bölümde, TTK m. 573-644 arasında limited şirketlere özgü hükümler genel itibariyle tanıtılmıştır. Söz konusu hükümler içerisinde anonim şirket hükümlerine atıfta bulunan hükümler ise ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve bu yöndeki Yargıtay uygulamalarına değinilmeye çalışılmıştır. Atıf yapılan hükümler iki ayrı başlık altında incelenmiştir: TTK m. 644'te atıf yapılan hükümler ve TTK m. 573-643 arasında çeşit maddelerde yapılan atıflar. Bu bölüm başlığı altında son olarak ise limited şirketlere uygulanan TTK'da yer alan diğer hükümler ve diğer kanun hükümleri kısaca anlatılmıştır.

Üçüncü bölümde, limited şirketlere ilişkin hükümlerde düzenlenmeyen konularda hangi hükümlerin uygulanacağı tartışılmıştır. Hukuk metodolojisi alanını da kapsamına alan bu bölümde ilgili konuya ilişkin boşluğun bulunup bulunmadığı, varsa hangi tür boşluk olduğu ve ilgili boşluğun doldurulmasında şahıs ve sermaye şirketlerine ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanması birer örnek üzerinden gösterilmiştir.

Çalışmamızın sonuç kısmında ise limited şirketlerin yapısına, TTK m. 573-644 arasında anonim şirket hükümlerine yapılan atıfların uygunluğuna ve boşluk bulunan hallerde kıyasen uygulanacak hükümlerle uygulanacak yönteme ilişkin değerlendirmelerimiz ve görüşlerimiz açıklanmıştır.

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**LİMİTED ŞİRKETLERİN YAPISI VE UYGULANACAK HÜKÜMLERİN**  
**BELİRLENMESİ**

**I. LİMİTED ŞİRKETLERİN NİTELİĞİ**

**1. Şirket Yapısının Uygulanacak Hükümlere Etkisi**

Limited şirketlerin yapısı, bu şirket türüne uygulanacak hükümlerin tespitinde önem arz etmektedir. Limited şirketler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)<sup>1</sup> m. 124/2’de bir sermaye şirketi türü olarak kabul edilmiştir. Ancak bu durum aşağıda açıklanan sebeplerden ötürü şahıs şirketlerine ait özelliklerinin göz ardı edileceği anlamına gelmemektedir. Nitekim, limited şirketlerin karma yapıda olduğu hem öğreti hem de Yargıtay tarafından ifade edilmektedir<sup>2</sup>.

Kanun koyucu, limited şirketler için karma bir yapı öngördüğünden bu yapısına uygun düzenlemeler getirmiştir. Limited şirketlere ilişkin hükümler, TTK’nın İkinci Kitabının Altıncı Kısımında m. 573-644 arasında yer almaktadır. Ancak kanun koyucu limited şirketlere ilişkin birçok hususta o konuyla ilgili ayrı bir hüküm getirmek yerine anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmuştur<sup>3</sup>. Anonim şirketlere atıf yapılmasının sebebi

---

<sup>1</sup> RG, 14.02.2011, S. 27846.

<sup>2</sup> Ayrıntılı açıklamalar için bkz. aşağı. Birinci Bölüm, I, 2, A.

<sup>3</sup> Atıf yapılan bu hükümlere ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. aşağı. İkinci Bölüm, I, 3, a ve b.

olarak söz konusu şirket türleri arasındaki “*doku ayniyeti*” gösterilmektedir<sup>4</sup>. Buna karşın şahıs şirketlerine ilişkin hükümlere ise açık bir atıf bulunmamaktadır<sup>5</sup>.

Her ne kadar diğer şirket türlerine ilişkin açık bir atıf bulunmasa da limited şirketlerin yapısı diğer şirket türlerine ilişkin hükümlerin de uygulanmasını gerektirebilir<sup>6</sup>. Dolayısıyla, limited şirketlere uygulanacak hükümler tespit edilirken sadece sermaye şirketlerine ilişkin özelliklerinin değil, niteliğine uygun düştüğü ölçüde şahıs şirketlerine ilişkin özelliklerinin de göz önünde bulundurularak bir değerlendirme yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

## 2. Limited Şirketlerin Yapısı

### A. Genel Olarak

Limited şirketlerin yapısı, kendi türüne özgü düzenlemelerin yer aldığı TTK m. 573-644 arasındaki hükümler ve TTK m. 124 vd. yer alan ticaret şirketlerine ilişkin genel hükümler göz önünde bulundurularak tespit edilmelidir. Limited şirketler, TTK m. 124/2 hükmünün açık ifadesi gereği bir sermaye şirketi olarak kabul edilmesine karşın ne anonim şirketler gibi sermaye şirketlerinin ne de kollektif şirketler gibi şahıs şirketlerinin saf bir şeklini oluşturmaktadır. Esasen, şahıs şirketlerine özgü yapısal benzerlikler ve limited

---

<sup>4</sup> Çamoğlu, Ersin: Limited Ortaklıklar Hukukunun Temel İlkeleri, İstanbul 2020, s. 8.

<sup>5</sup> Kendigelen, Abuzer (Kırca, İsmail): Şirketler Hukuku, C. 3, İstanbul 2022, s. 14. Öğretide *Pulaşlı*, bir diğer sermaye şirketi türü olan anonim şirketlere ilişkin hükümlerin yanı sıra şahıs şirketlerinden olan adi ve kollektif şirketlere de TTK’da atıf yapıldığını ifade etmektedir, bkz. **Pulaşlı**, Hasan: Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 7. Baskı, Ankara 2021, s. 744. Ayrıca yazarın bir diğer eserinde de bu husus ifade edilmektedir. Bkz. **Pulaşlı**, Hasan: Şirketler Hukuku Şerhi, C. 4, 4. Baskı, Ankara 2022, s. 3083.

<sup>6</sup> **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 744.

şirketler için öngörülen hükümler söz konusu şirket tipine karma bir nitelik kazandırmaktadır<sup>7</sup>.

TTK hükümleri incelendiğinde de kanun koyucunun limited şirketleri anonim şirketlere biraz daha yaklaştırmak için mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na (eTTK)<sup>8</sup> göre birçok hükümde değişiklik gerçekleştirdiği görülmektedir. Gerekçede bu değişikliklerin sebebi olarak, limited şirket asgari sermayesinin düşük olması ve bu durumun yatırımcıları söz konusu şirket tipine daha çok başvurmaya yöneltmesi gösterilmiştir. Ayrıca limited şirketlerin de en az anonim şirketler kadar ekonomik hayat içerisinde öneme sahip olduğu ve diğer sebeplerde göz önünde bulundurulduğunda limited şirketleri katı kurallara sahip bir sermaye şirketi türü olan anonim şirketlere yakınlaştırma ihtiyacının ortaya çıkmasının da bu yola başvurulmasına sebep olduğu ifade edilmiştir<sup>9</sup>.

---

<sup>7</sup> Karma niteliğe ilişkin bkz. **Şener**, Oruç Hami: Limited Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2017, s. 10-11; **Çamoğlu**, (Limited), s. 6-8; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3083; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 744 vd.; **Bahtiyar**, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, 15. Baskı, İstanbul 2021, s. 397 vd.; (**Çeker**, Mustafa) **Karahan**, Sami: Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Konya 2013, s. 819; **Kayhan**, Şaban: Şirketler Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2020, s. 299; **Kayar**, İsmail: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2017, s. 491; **Çebi**, Hakan: Şirketler Hukuku, Ankara 2020, s. 339-340; **Bozkurt**, Tamer: Şirketler Hukuku, 11. Baskı, Ankara 2020, s. 521. Bu hususta eTTK döneminde söz konusu şirket tipinin karma niteliğine ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Karayalçın**, Yaşar: Ticaret Hukuku – Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Ankara 1973, s. 335-336; **Baştuğ**, İrfan: Şirketler Hukukunun Temel İlkeleri, İzmir 1974, s. 162-163; **Çevik**, Orhan Nuri: Limited Şirketler Hukuku ve Uygulaması, 2. Baskı, Ankara 1984, s. 16-23.

<sup>8</sup> RG, 09.07.1956, S. 9353.

<sup>9</sup> **Gerekçe** için bkz. Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324), Dönem: 23, Yasama Yılı: 2, Sıra Sayı No: 96, <https://www5.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem23/yil01/ss96.pdf>, s. 50 (E.t.: 09.03.2022). Öğretide bazı yazarlar limited şirketlere ilişkin TTK'da yapılan değişiklikleri ve gerekçeyi göz önünde



Öğretide ise limited şirketler için sermaye veya şahıs şirketi şeklinde net bir ayırım yapılmasından kaçınılmaktadır. Şirket türleri arasında bir sınıflandırma yapılacağı zaman; şirket yapısının oluşumunda, iç ve dış düzenin kurulmasında ve ortaklar arası ilişkilerde hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi gibi hususlarda kişisel unsurların mı yoksa sermaye unsurunun mu daha ön planda olduğuna yönelik bir ölçüt kullanılmaktadır<sup>10</sup>. Yukarıda açıklanan sebeplerden ötürü, limited şirketlerin yapısına ilişkin yapacağımız açıklamalar söz konusu şirket türünün şahıs ve sermaye unsurundan hangisinin ağır bastığına yönelik olup, katı bir şekilde sınıflandırma yapılmaması yönünde olacaktır.

### **a. Şahıs Şirketlerine Benzeyen Yönleri**

#### **aa. Genel Olarak**

TTK hükümleri incelendiğinde kişisel öğelerin ön planda tutulduğu şahıs şirketlerine ait birtakım özelliklerin limited şirketler için de geçerli olduğu görülmektedir<sup>11</sup>. Bu

---

bulundurarak, limited şirketlerin karma niteliğini belirli oranlarda korumasına karşın “*küçük bir anonim ortaklık kimliği*” kazandığı söylemektedirler. Bkz. **Çamoğlu**, (Limited), s. 6; **Tekinalp**, Ünal: Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2020, s. 514 ve ayrıca s. 551-552; **Çeker (Karahana)**, s. 819-822. Aynı yönde, bu hususta yapılan değişikliklerin limited şirketleri şahıs şirketlerinden ziyade sermaye şirketlerine yaklaştırdığına ilişkin bkz. **Kayihan**, s. 299 vd.; **Altaş**, Soner: “Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirket Kurmanın Koşulları”, THD, C. 7, S. 73, 2012, s. 39.

<sup>10</sup> **Kendigelen**, Abuzer (**Kırca**, İsmail): Şirketler Hukuku, C. 1, İstanbul 2021, s. 25-28; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 16; **Poroy**, Reha (**Tekinalp**, Ünal/ **Çamoğlu**, Ersin): Ortaklıklar Hukuku, C. 1, 14. Baskı, İstanbul 2019, s. 20; **Bahtiyar**, s. 4; **Kayihan**, s. 54-55; **Bilgili**, Fatih/ **Demirkapı**, Ertan: Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa 2013, s. 16 vd.

<sup>11</sup> Bu özellikler için bkz. **Çevik**, s. 17; **Şener**, (Limited), s. 10; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3086-3088; **Kendigelen** (**Kırca**), C. 3, s. 12; **Yıldız**, Şükrü: Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku, İstanbul

özellikler, şirketin üçüncü kişilerle olan ilişkilerinde başka bir deyişle dış ilişkide önem arz etmesinin yanı sıra ortaklar arasındaki iç ilişkilerin şekillenmesinde de etkili olmaktadır. Kanun koyucu da böyle bir yapılanma öngördüğünden, limited şirketler için sermaye şirketlerinden farklılaşan birtakım düzenlemeler getirmiştir<sup>12</sup>. Bu düzenlemelere örnek olarak aşağıdaki başlıklar gösterilebilir.

## **bb. Çıkma ve Çıkarılma Yoluyla Ayrılma**

Limited şirketlerin şahıs şirketlerine ilişkin özelliklerini ön plana çıkaran ilk unsur olarak ortakların çıkma ve çıkarılma yoluyla şirketten ayrılmalarının mümkün olması

---

2007, s. 65; **Kayıhan**, s. 300-301; **Kayar**, (Ticaret), s. 491; **Ayhan**, Rıza/ **Çağlar**, Hayrettin/ **Özdamar**, Mehmet: Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 3. Baskı, Ankara 2021, s. 417-418; **Çebi**, (Şirketler), s. 339-340; **Alışkan**, Murat: Limited Şirket Tarihçe Niteliği, İstanbul 2013, s. 218; **Can**, Mustafa Erdem: “Limited Şirketin Kamu Borçlarından Dolayı Ortakların ve Yöneticilerin Sorumluluğu”, AkdHFD, C. 7, S. 1, 2017, s. 62.

<sup>12</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3086-3088. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 12; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 551. Yargıtay da vermiş olduğu birçok kararında limited şirketlerin kişisel öğelere sahip olduğunu ve ortakların şahsiyetinin şirketin yapısının oluşumunda önemli bir rol oynadığını vurgulamıştır. Kararlar için bkz. Y. 11. HD., T. 09.06.2015, E. 2014/11571, K. 2015/7969 “...Limited şirketlerin anonim şirketlerden farklı olarak ortakların kişiliklerinin önem arz ettiği ve kişisel unsurları da bünyesinde barındıran bir ortaklık türü olduğu, TTK’nın 551. maddesindeki hükmün bu unsurlar nazara alınarak düzenlendiğinden ...” (<https://www.hukukturk.com/yargitay-kararlari>, E.t.: 26.03.2022). Bir diğer karar için bkz. Y. 11. HD., T. 23.05.2016, E. 2015/10868, K. 2016/5522 “...Bu durum limited şirketlerin yapısı özellikle kişi ortaklığına has öğeler taşıması dolayısı ile anonim ortaklıklar hukukunda savunulan bölünme teorisine (bağlı nama yazılı senetlerin tedavülüne bağlam engel olmaz) limited ortaklıklarda yer verilmemesinden ileri gelmektedir. ...” (Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi, E.t.: 10.03.2022). Diğer kararlar için bkz. Y. 11. HD., T. 24.02.2016, E. 2015/7211, K. 2016/1972; Y. 11. HD., T. 14.02.2011, E. 2011/741, K. 2011/1607 (Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi, E.t.: 10.03.2022).

gösterilebilir<sup>13</sup>. Ayrılma bir üst başlık olup çıkma ve çıkarılma kurumlarını bünyesinde barındırır<sup>14</sup>. Kanun koyucu ilgili kurumları TTK m. 638 vd. düzenleyerek ortakların şirketle ilişkisinin bu yolla kesilmesini mümkün kılmıştır<sup>15</sup>.

Limited şirket ortakları arasında yakın ve sıkı bir güven ilişkisi bulunmaktadır. Ortaklar arasındaki bu ilişki zaman içerisinde bozulabilir ve ortaklar çıkma ve çıkarılma yoluyla ayrılabilirler<sup>16</sup>. Kanun koyucu, limited şirketleri şahıs şirketlerine ilişkin unsurları da bünyesinde barındıran bir şirket türü olarak tasarladığından kollektif şirket düzenlemelerinde (TTK m. 253 vd.) olduğu gibi ortaklara şirketten ayrılma imkânı sağlamıştır. Bu durum, şahıs şirketlerinin ayırıcı bir unsuru olan ortaklar arasındaki ilişkilerin limited şirketler için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir<sup>17</sup>.

### **cc. Ortaklar İçin Bağlılık ve Rekabet Yükümlülüğü Öngörülebilmesi**

Limited şirketlerin şahıs şirketlerine benzeyen bir diğer özelliğine ortaklar için bağlılık ve rekabet yükümlülüğü (TTK m. 613) getirilebilmesi gösterilebilir<sup>18</sup>. Bir üst başlık

---

<sup>13</sup> Şener, (Limited), s. 871; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3086; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 207; Yıldız, (Limited), s. 66; Özdoğan Daloğlu, Tuğba: Limited Şirketlerde Çıkma ve Çıkarılma, İstanbul 2020, s. 6; Tatlı, Burçak: “Limited Şirketlerde Çıkma, Çıkarma ve Ayrılma Akçesi”, AHBVÜHFD, C. 25, S. 1, 2021, s. 168.

<sup>14</sup> Şener, (Limited), s. 871; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 210.

<sup>15</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 55 vd.; Şener, (Limited), s. 871; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 207.

<sup>16</sup> Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 207; Aker, Halit: “Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sona Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, BATİDER, C. 32, S. 1, 2016, 79-80.

<sup>17</sup> Şener, (Limited), s. 871-872; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 207; Özdoğan Daloğlu, s. 6; Şahin, Ayşe: “Limited Şirkette Ortağın Ortaklıktan Çıkması ve Çıkarılması, MÜHF-HFAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 857.

<sup>18</sup> Kırca (Kendigelen), C. 3, s. 286; Şener, (Limited), s. 10.

olan bağıllık yükümü, görünüm biçimleri olan rekabet ve sır saklama yükümlülüğünü kapsamaktadır<sup>19</sup>. Şirketle ortak arasında özel bir bağ kuran bu yükümlülükler, hükmün gerekçesinde de belirtildiği üzere limited şirketlerin kişisel yapısı göz önünde bulundurularak getirilmiştir<sup>20</sup>.

Söz konusu yükümlülükler eTTK zamanında ortaklar için öngörülmemiştir<sup>21</sup>. TTK ile bu yükümlülüğün yasal bir zemine oturtulması esasen şahıs şirketlerinde güçlü bir şekilde uygulanan “*affectio societatis*”in<sup>22</sup> ve TMK m. 2’de yer alan dürüstlük kuralının bir yansıması olarak kabul edilmektedir<sup>23</sup>. Ortaklar arası ve ortakla şirket arasında ilişkileri kapsamına alan ve ortak amaç için çabayı gerekli kılan bu yükümlülükler şirketin sermaye unsuruna nazaran kişisel unsurları ön plana çıkarmaktadır<sup>24</sup>.

---

<sup>19</sup> **Şener**, (Limited), s. 460; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3194-3196.

<sup>20</sup> “*Tasarı ortaklar için hem bağıllık yükümüne hem de rekabet yasağına yer vererek limited şirketlerin kişisel yönüne uygun bir düzenleme yapmıştır.*” **Gerekçe**, (m. 613), s. 271.

<sup>21</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3087; **Günay**, Ece Deniz/ **Günay**, Gözde Engin: “Limited Şirketlerde Ortaklara Getirilen Bağıllık Yükümü ve Rekabet Yasağına İlişkin TTK m. 613 Hükmünün Değerlendirilmesi”, Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu (Edt. Sinan Sarıkaya, Bilge Utkan Mersin, Murat Alışkan), İstanbul 2020, s. 457.

<sup>22</sup> Şirketin unsurlarından birini oluşturan ve ortak amaç için gayret göstermeyi zorunlu kılan “*affectio societatis*” hakkında ayrıntılı açıklama için bkz. **Göktürk**, Kürşat: “Şirketler Hukukunda Affectio Societatisin Anlamları”, BÜHFD, C. 7, S. 2, 2021, s. 218 vd.

<sup>23</sup> **Demirayak**, Ezgi Başak: “Limited Şirketlerde Ortakların Şirkete Karşı Bağıllık Yükümlülüğü”, ABD, C. 76, S. 3, 2018, s. 27.

<sup>24</sup> **Şener**, (Limited), s. 461-463. Ayrıca bağıllık yükümlülüğü ile ‘*affectio societatis*’ arasındaki anlam benzerliği için bkz. **Demirayak**, s. 27-28; **Aktepe**, Gökhan: “Limited Ortaklıklarda Ortakların ve Müdürlerin Sır Saklama Yükümlülüğü”, AHBVÜHFD, C. 21, S. 3, 2017, s. 138-139. Limited şirket ortakları arasında bulunan yoğun

#### dd. Pay Devrinin Genel Kurul Onayına Tabi Olması

Pay devirlerinin sıkı şekil şartlarına bağlanarak zorlaştırılmış olması da (TTK m. 595) limited şirketleri şahıs şirketlerine benzeten bir diğer husustur<sup>25</sup>. Limited şirketler, uygulamadaki şekliyle az sayıda ve birbirini tanıyan kişiler arasında güven ilişkisine dayanılarak kurulan bir şirket türü<sup>26</sup> olduğu için kanun koyucu payların devrini anonim şirket pay devri (TTK m. 489 vd.) şartlarından farklı ve daha sıkı koşullara bağlamıştır<sup>27</sup>.

Pay devrinin sıkı koşullara bağlanması özellikle devrin genel kurul onayına tabi kılınması, limited şirket ortaklarının kişisel tercihlerinin söz konusu şirket yapısının oluşmasında büyük bir öneme sahip olduğunu göstermektedir<sup>28</sup>. Böyle hallerde ortaklar, genel kurul toplantıları esnasında bu yöndeki iradelerini bizzat kendileri ortaya koyarak karar

---

ilişki de bu yükümlülüğe sebebiyet vermektedir. Bkz. **Karakılıç**, Hasan: Limited Ortaklıkta Rekabet Yasağı, İstanbul 2019, s. 50.

<sup>25</sup> **Şener**, (Limited), s. 10; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3087. Esasen limited şirketlerde de payların devredilebilirliği anonim şirketlerde olduğu gibi temel bir ilkedir. Ancak bu ilke anonim şirketlerde olduğu gibi güçlü bir uygulama alanı bulmaz. Bkz. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 556.

<sup>26</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 35; **Şener**, (Limited), s. 10. Ayrıntılı açıklama için bkz. aşağı. Birinci Bölüm, 2, A, f.

<sup>27</sup> **Şener**, (Limited), s. 279; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 556.

<sup>28</sup> **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 556. Yazar, ayrıca; pay devrinin anonim şirketlere göre daha zor olduğunu söylemekte ve limited şirketlerdeki pay devrini eTTK ile kıyaslandığında zorlaştırılmadığını, aksine eTTK’da yer alan düzenlemelere göre ortakların iradesi doğrultusunda daha serbest bir sistemin benimsendiği ifade etmektedir. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 556. Aynı yönde bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 165.

vereceklerdir. Ayrıca, ortaklar şirket sözleşmesinde yapacakları düzenlemeler ile pay devri koşullarını daha da ağırlaştırabilir veya pay devrini tamamen yasaklayabilir<sup>29</sup>.

Bu durum, sermaye ve şahıs şirketleri arasındaki temel farkın daha net bir şekilde ortaya çıkmasına da katkı sağlamaktadır. Sermaye şirketlerinde özellikle anonim şirketlerde sermayenin yanı sıra ‘anonimlik’ başka bir deyişle ortakların şahsiyetlerinin geri planda tutulması esas unsur iken; şahıs şirketlerinde sermayeyle birlikte birbirine güvenen kişilerin şirket kurması ve bu kişiler arasındaki ilişki ön plana çıkmaktadır<sup>30</sup>. Şahıs şirketlerinde kural olarak ortakların sorumlulukları sınırsız olduğundan<sup>31</sup> ortaklar arasındaki ilişki sıkı bir güveni gerektirmektedir. Bu güven ilişkisi nedeniyle şahıs şirketlerinde ortaklar arasındaki değişim sermaye şirketlerine göre daha sıkı şartlara bağlanmıştır<sup>32</sup>.

---

<sup>29</sup> **Şener**, (Limited), s. 305-306; **Çamoğlu**, (Limited), s. 35; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 747; **Demirkapı**, Ertan: Limited Ortaklıkta Payın Devri, İzmir 2008, s. 213 vd. Bu durumun esasen kişisel öğelerin limited şirketlerde ne kadar önem arz ettiğini de gösterdiğine dair bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3119.

<sup>30</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 14-16. ‘Anonimlik’ kavramına ilişkin açıklamalar için bkz. **Şehirali Çelik**, Feyzan Hayal (**Kırca**, İsmail/ **Manavgat**, Çağlar): Anonim Şirketler Hukuku, Temel Kavram ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, C. 1, Ankara 2013, s. 88 vd.

<sup>31</sup> Bkz. Kollektif şirketler için TTK m. 211, adi şirketler için TBK m. 637 ve adi komandit şirketlerde komandite ortağın sorumluluğu için TTK m. 304.

<sup>32</sup> **Tekil**, Fahiman: Şirketler Hukuku, C. 1, 2. Baskı, İstanbul 1976, s. 62; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 8; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 16; **Poroy (Tekinalp/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 20; **Bahtiyar**, s. 4-6; **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 447 vd.

## ee. Müdür/Müdürlerin Alacağı Birtakım Kararların Genel Kurul Onayına Tabi Tutulabilmesi İmkânı

Limited şirketlerde yönetim ve temsil seçilmiş organ ilkesi gereğince müdür/müdürler tarafından gerçekleştirilir<sup>33</sup>. Kanun koyucu da bu doğrultuda TTK m. 625/1 hükmü ile kanunların ve şirket sözleşmesinin genel kurula görev ve yetki vermediği bütün konularda müdür/müdürleri yetkili kılmıştır<sup>34</sup>.

Öte yandan, TTK m. 625/2’de şirket sözleşmesinde yer alacak bir hükümle şirketin işleyişine yönelik müdür/müdürlerin alacağı bazı kararların genel kurul onayına tabi tutulabileceği öngörülmüştür<sup>35</sup>. Anonim şirketlerde böyle bir hüküm bulunmamasına karşın limited şirketlerde bu şekilde bir düzenlemeye yer verilmesi şirket yapısının oluşmasında ve işleyişinde ortakların iradelerinin yoğun bir şekilde ön planda tutulduğunu göstermektedir<sup>36</sup>.

---

<sup>33</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3233; **Şener**, (Limited), s. 641; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 95-96; **Yıldız**, (Limited), s. 244.

<sup>34</sup> Limited şirketlerde kural olarak organlar arası eşitlik ilkesi geçerlidir. Ancak TTK m. 625/2 bu ilkeye bir istisna getirerek esnetmektedir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 663.

<sup>35</sup> **Gerekçe**, (m. 625/2), s. 274. Bu kararlara ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. **Yurtman**, Hazalcan: “TTK m. 625/2 Kapsamında Limited Şirket Müdürlerinin Hukuki Sorumluluğu”, Sorumluluk Hukuku Seminerler – Makaleler (Edt.: Başak Baysal), İstanbul 2017, s. 475-479.

<sup>36</sup> **Şener**, (Limited), s. 663-664. Benzer yönde bkz. **Kaşak**, Esra: Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar, İstanbul 2019, s. 198.

## **ff. Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülüklerinin Yükletilebilmesi ve Ortakların Kamu Borçlarından Sorumluluğu**

Limited şirketlerin şahıs şirketlerine ilişkin özelliklerini ön plana çıkaran bir diğer durum olarak; şirket sözleşmesiyle kararlaştırılmışsa ortaklara sermaye koyma borcu dışında ek ödeme (TTK m. 603/1, m. 577/1-c) ve yan edim (TTK m. 606/1, m. 577/1-d) yükümlülüklerinin yükletilebilmesi ve ortakların şirketin kamu borçlarından 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunu (AATUHK)<sup>37</sup> m. 35/1'e göre payları oranında sorumlu olması gösterilebilir<sup>38</sup>.

Limited şirket ortakları için de geçerli olan sınırlı sorumluluk ilkesi gereğince, şirketin özel borçlarından dolayı kural olarak ortakların herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır<sup>39</sup>. Ortaklar şirkete karşı sadece sermaye koyma borcunu ödemekle ve şirket sözleşmesiyle kararlaştırılmışsa ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludur (TTK m. 573/2). Bu borç, ortakların sorumluluklarının sınırını çizmektedir<sup>40</sup>. AATUHK m. 35/1'e göre, şirketin ödenmeyen ve ödenmeyeceği anlaşılan

---

<sup>37</sup> RG, 28.07.1953, S. 8469.

<sup>38</sup> **Şener**, (Limited), s. 10; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3083; **Yıldız**, (Limited), s. 195-196; **Kaya**, İlknur: "Limited Şirket Ortağının Kamu Borçlarından Sorumluluğu ve Danıştayın 2013/1 E. ve 2018/1 K. Sayılı İBK Üzerine Kısa Bir Değerlendirme, AndHD, C. 6, S. 1, 2020, s. 134.

<sup>39</sup> **Şener**, (Limited), s. 14; **Çamoğlu**, (Limited), s. 115-116; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3065-3066; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 24-25; **Yıldız**, (Limited), s. 193. Sınırlı sorumluluk ilkesinin sermaye şirketleri ile şahıs şirketleri arasında en ayırıcı unsur olduğuna dair bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 23.

<sup>40</sup> **Çamoğlu**, Ersin: "İsviçre, Alman ve Türk Hukuklarında Limited Ortağın Sınırlı Sorumluluğu İlkesinin Anlamı ve Nitelikleri", İÜHFM, C. 38, S. 1-4, 1973, s. 510-513; **Eryiğit**, Harun: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Ortaklıklarda Sermayenin Korunması İlkesi, İstanbul 2020, s. 153-154.



kamu borçlarından ortakların payları oranında sorumlu olması da bu ilkenin önemli bir istisnasını oluşturmaktadır<sup>41</sup>. Böylelikle limited şirket ortakları sermaye koyma borcu dışında bir borç altına daha girmiş bulunmaktadır ve saf bir sermaye şirketi türü olan anonim şirketlerdeki sorumluluk rejiminden bu anlamda farklılık göstermiş olmaktadır.

Sınırlı sorumluluk ilkesinin bir diğer istisnasını yukarıda da değinildiği üzere ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri oluşturmaktadır. TTK m. 603/1 ve m. 577/1-c'ye göre, limited şirketlerde ortakların asıl borcu olan sermaye koyma borcu dışında ortaklığın faaliyetlerine devam edebilmesi için gerekli olan ek ödeme yükümlülüklerinin getirilmesi olanaklıdır<sup>42</sup>. Ortakların bu şekilde yükümlendirilebilmesi ve söz konusu yükümlülüklerin ortağın şahsı ile ilişkilendirilmesi, kişisel öğelerin şirketin bünyesine dahil edilmesini ifade etmektedir<sup>43</sup>. TTK m. 606 ve m. 577/1-d'de de ek ödeme yükümlülüklerinin aksine bir öz kaynak ihtiyacını karşılamayan ve şirket malvarlığına ek ödeme yükümlülüklerinde olduğu gibi bir nakit girişi sağlamayan yan edim yükümlülüklerinin şirket sözleşmesi ile öngörülebileceği düzenlenmiştir. Bu konuda da ortakların asli borcunun yanı sıra böyle yan

---

<sup>41</sup> **Çamoğlu**, (Sınırlı Sorumluluk), s. 511, dn. 50; **Çamoğlu**, (Limited), s. 13-14; **Şener**, (Limited), s. 13-14; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3083; **Bahtiyar**, s. 8 vd.; **Kayıhan**, s. 57; **Budak**, Tamer/ **Er**, Selami: "Limited Şirket Ortaklarının Kamu Alacağına İlişkin Sorumluluklarının Değerlendirilmesi", İnÜHFD, C. 4, S. 2, 2013, s. 83 vd.; **Ünlü**, Ufuk: "Tüm Yönleriyle Limited Şirketler", THD, C. 10, S. 108, 2015, s. 103-104.

<sup>42</sup> Anonim şirketlerin aksine limited şirketlerde tek borç ilkesinin bulunmadığına ilişkin olarak bkz. **Çamoğlu**, (Limited), s. 110; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 552. Limited şirketlerde de tek borç ilkesinin bulunduğu yönündeki aksi görüş için bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 24; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 17.

<sup>43</sup> **Şener**, (Limited), s. 405-406; **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 271.

edim yükümlülükleriyle sorumlu tutulabilmesi ek ödeme yükümlülüğünde olduğu gibi ortakların şahsına ilişkin hususların şirket ile ilişkilendirilmesi anlamına gelmektedir<sup>44</sup>.

Amme alacakları ile ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerinden doğan sorumluluk sermaye şirketlerinin temel ilkelerinden biri olan sınırlı sorumluluk ilkesini belirli ölçülerde de olsa esneterek limited şirketleri saf bir sermaye şirketi olarak nitelendirmekten uzaklaştırmaktadır ve ortakların sorumluluklarını belirli yönlerden şahıs şirketlerindeki ortakların sorumluluklarına benzetmektedir. Ancak bu istisnalar sınırlı sorumluluk ilkesinin göz ardı edildiği anlamına gelmemektedir. Söz konusu ilke, limited şirket ortakları için temel bir ilke olarak devam etmektedir (TTK m. 573/2 ve m. 602)<sup>45</sup>.

### **gg. Azlık Şartı Aranmadan Tek Bir Ortağın Şirketin Haklı Sebep Feshini Talep Edebilmesi**

Limited şirketler için haklı sebep feshi kurumu TTK m. 636/3'te düzenlenmiştir. Hükmün gerekçesine bakıldığında söz konusu düzenlemenin limited şirketlerin kişisel unsurları barındıran yapısının göz önünde bulundurularak hazırlandığı ifade edilmiştir<sup>46</sup>.

---

<sup>44</sup> Şener, (Limited), s. 447-448; Kırca (Kendigelen), C. 3, s. 283; Çeker (Karahana), s. 867-868; Yıldız, (Limited), s. 191; Bahar Sayın, Hediye: "Limited Şirketlerde Yan Edim Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği, Hizmet Ettiği Amaç ve Konusu", AHBVÜHFD, C. 23, S. 1, 2019, s. 25-26. Bu husus gerekçede de ifade edilmiştir: "Yan edim yükümlülükleri limited şirketin bir taraftan kişisel öğelerden oluşabilen yanını ortaya çıkaran diğer taraftan onu, kooperatife yaklaştıran bir kurumdur. Yan edimler de esas sermaye payına bağlıdır." Gerekçe, (m. 606), s. 270.

<sup>45</sup> Temel ilke niteliğine ilişkin bkz. Çamoğlu, (Sınırlı Sorumluluk), s. 510-511; Kaya, İ., s. 134.

<sup>46</sup> "Şirketin kişisel niteliği gözönünde tutularak ve 639 uncu maddenin birinci fıkrası da dikkate alınarak her ortağa haklı sebeplerle şirketin feshini isteme hakkı tanınmıştır. İsviçre'nin öntasarısında da yer alan bu hak ortağın çoğunluğa karşı konumunu kuvvetlendirecektir. Ortağa tanınan bu hak anonim şirketlerdeki 631 inci

Anonim şirketlerde haklı sebeple feshe ilişkin TTK m. 531 ile karşılaştırıldığında, limited şirketlerde haklı sebeple feshi düzenleyen TTK m. 636/3'te azınlık yerine tek bir ortağın da haklı sebeple fesih davası açabileceği görülmektedir. Gerçekten de anonim şirketlerin limited şirketlere nazaran sermaye şirketi niteliği daha fazla ön plan çıktığı için bu davanın fesih yönünde bir kararla sonuçlanması halinde etkilenebilecek unsurların sayısı artmaktadır<sup>47</sup>.

Esasen haklı sebeple fesih davası, limited şirketler bakımından daha büyük bir ihtiyaç olabilir. Zira, pay devrinin kural olarak serbest olduğu (TTK m. 489 vd.) anonim şirketlerde kalmak istemeyen ortaklar paylarını kolaylıkla devrederek şirketten ayrılabilir<sup>48</sup>. Limited şirketlerde ise pay devrinin kural olarak genel kurul onayına tabi olması (TTK m. 595), ortak sayısının azlığı ve ortakların birbirleriyle ilişkileri daha yakın olduğundan haklı sebeplerin varlığı halinde her ortağa bu davayı ikâme etme imkânı verilmesi uygun görülmüştür<sup>49</sup>. Böyle bir farklılık yaratılması limited şirketlere ilişkin bu konuda kişisel öğelerin daha ağır bastığı yöndeki düşünceden kaynaklanmaktadır<sup>50</sup>.

---

*maddede yer alan hükme paralel olarak düzenlenmiş ve yargıca şirketin yararına geniş müdahale hakkı tanımıştır.” Gerekçe, (m. 636/3), s. 276.*

<sup>47</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 2672. Payların kolay bir şekilde devredilebilme özelliği söz konusu şirketlerin işlemlerine değişimlerden etkilenmeden ve aralıksız devam edebilme imkânı sağlamaktadır. Bkz. **Şehirali Çelik (Kırca/ Manavgat)**, C. 1, s. 111.

<sup>48</sup> **Tekinalp (Poroy/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 626; **Şehirali Çelik (Kırca/ Manavgat)**, C. 1, s. 111; **Kayıhan**, s. 258; **Çebi**, (Şirketler), s. 236.

<sup>49</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 253-254.

<sup>50</sup> **Şener**, (Limited), s. 968; **Gürpınar**, Bünyamin: “Limited Şirkette Çıkma ve Çıkmaya Katılma”, AHBVÜHFD, C. 20, S. 2, 2016, s. 76.

## hh. Esas Sermaye Paylarının Borsada İşlem Görememesi ve Söz Konusu Paylar İçin Pay Senedi Çıkarılamaması

Limited şirketlerin şahıs şirketlerine benzediği bir diğer hususa örnek olarak şirket paylarının borsada işlem görememesi gösterilebilir. 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPK)<sup>51</sup> m. 3/1-e gereğince, payların borsada işlem görebilmesi için söz konusu şirketin halka açık bir anonim şirket olması ön şarttır. SPK'daki şartları sağlamadığından ötürü limited şirket paylarının borsada işlem görmesi mümkün değildir<sup>52</sup>.

Limited şirketler esas sermaye payları için TTK m. 593/2'ye göre iki tür senet çıkarılabilir. Bunlar: ispat aracı niteliğindeki senetler ve nama yazılı senetlerdir. Bu tür senetler dışında ilgili paylar için hamiline veya emre yazılı senetler çıkarılamaz<sup>53</sup>. Hamiline ve emre yazılı senetler çok ortaklı şirketlerde payın daha kolay bir şekilde devredilebilmesine hizmet eder<sup>54</sup>. Limited şirketler için söz konusu senetlerin çıkarılabileceğine yönelik bir

---

<sup>51</sup> RG, 30.12.2012, S. 28513.

<sup>52</sup> Payları borsada işlem gören şirketlere ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Şehirli Çelik (Kırca/Manavgat)**, C. 1, s. 228 vd.; **Tekinalp (Poroy/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 320 vd. TTK m. 573-644 arasında yatırımcıların korunmasına yönelik düzenlemelerin bulunmaması limited şirket paylarının borsada işlem görememesinin sebeplerinden biridir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 10 ve ayrıca bkz. s. 270.

<sup>53</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3087; **Şener**, (Limited), s. 271; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 153; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 555; **Çeker**, Mustafa: "Limited Şirketlerde Ortak Sayısının Sınırlandırılması", TFM, C. 1, S. 1, 2015, s. 58.

<sup>54</sup> **Teoman**, Ömer: "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Ortaklık Hisse Senetlerinin Bastırılmasına İlişkin Düzenlemesi", BATİDER, C. 29, S. 2, 2013, s. 10; **Çeker**, (Ortak Sayısı), s. 58. Anonim şirketlerde çıkarılabilecek senetlerden (TTK m. 484/1) biri olan hamiline yazılı pay senetlerinin Ticaret Bakanlığı (TB) tarafından çıkarılan bir tebliğ ile Merkezi Kayıt Kuruluşuna (MKK) kaydının yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Dolayısıyla, hamiline yazılı pay senetlerinin devrine ilişkin hususlar da artık tebliğ kapsamındaki

düzenlemenin bulunmamasının sebebi, limited şirket paylarının daha en baştan anonim bir ticarete konu olmasının önüne geçmektir. Böylelikle ortak konumunun da belirsiz bir hale bürünmesinin önüne geçilmiş olacaktır<sup>55</sup>. Bu durum limited şirketlerde ortakların şahsiyetinin ön planda olduğunu göstermektedir<sup>56</sup>.

Limited şirket pay senetlerinin anonim şirket pay senetleri ile aynı işlevi görmediği ve söz konusu senetlere yaklaştırmadığı hükmün gerekçesinde de açık bir şekilde ifade edilmiştir<sup>57</sup>. Bu durum bir diğer sermaye şirketi türü olan anonim şirketlerin esas unsurunun sermaye olmasından kaynaklanmaktadır<sup>58</sup>. Dolayısıyla, yukarıda bahsedilen hususlar da

---

düzenlemelere tabidir. Bkz. ‘Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması Hakkında Tebliğ’ (RG, 06.04.2021, S. 31446).

<sup>55</sup> **Şener**, (Limited), 270-271; **Çeker (Karahana)**, s. 820; **Sezgin Huysal**, Ayşegül: “Limited Şirketlerde Nama Yazılı Pay Senedinin Hukuki Niteliği”, MÜHF-HAD, C. 22, S. 1, 2016, s. 318. Benzer yöndeki açıklamalar için bkz. **Yılmaz**, Gülşah: Pay Sahipleri Sözleşmesinden Doğan Birlikte Satma Hakkı ve Birlikte Satışa Zorlama Hakkı (Tag Along & Drag Along Rights), İstanbul 2018, s. 89-90.

<sup>56</sup> **Şener**, (Limited), s. 270; **Sezgin Huysal**, s. 318.

<sup>57</sup> “Tasarı bir yenilik getirmekte, esas sermaye payının ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine olanak tanımaktadır. Esas sermaye payını içeren nama yazılı senet çıkarılması, paya devir ve dolayısıyla dolaşım kolaylığı sağlamaz; Tasarının 595 ve devamı maddelerindeki hükümleri gene geçerli olmakta devam eder ve uygulanır; kanunî bağlam varlığını aynen sürdürür. Bu olanak, limited şirket esas sermaye payını ne anonim şirket payına dönüştürür ne de yaklaştırır. Sadece ispatı ve gereğinde (limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde) payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayabilir. İkinci fıkra uyarınca nama yazılı senede yazılması zorunlu olan hususlar bu senedin şirket sözleşmesine bağlılığını açıkça göstermektedir.”

**Gerekçe**, (m. 593/2), s. 267. Aynı yönde bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3086. Hükme yönelik eleştiriler için bkz. **Yıldız**, (Limited), s. 133.

<sup>58</sup> **Şener**, (Limited), s. 270-271. Anonim şirketlerin esas unsurlarından biri olan ‘anonimlik’ hali, hamiline yazılı pay senetlerinin MKK’ya bildiriminin yapılmasının zorunlu tutulması ile ortadan kalkmıştır.

limited şirketleri saf bir sermaye şirketi olarak kabulden uzaklaştırmakta ve şahıs şirketlerine ait özelliklerini vurgulamaktadır.

## **ii. Az Sayıda ve Birbirine Güvenen Kişiler Arasında Kurulan Bir Şirket Türü Olması**

Limited şirket ortakları arasında sıkı bir kişisel ilişki bulunur ve bu ilişki doğrultusunda ortakların şahsiyetleri, ekonomik ve sosyal durumları, diğer ortaklar ile arasındaki yakın ve güvene dayalı ilişkileri şirketin faaliyetlerini başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmesinde önemli bir unsur olarak yer alır<sup>59</sup>. Uygulamadaki şekliyle az sayıda ve birbirine güven duyan kişiler arasında böyle bir şirketin kurulması kişisel unsurların ağır bastığını gösteren bir diğer noktadır<sup>60</sup>.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) internet sitesinde yer alan yeni kurulan şirketlerin ortak sayılarına ilişkin bilgiler de bu durumu açık bir şekilde göstermektedir. Yayınlanan verilere göre Ocak 2023 tarihinde kurulan bir ortaklı anonim şirket sayısı 975, iki ortaklı 398 ve üç ortaklı 183'tür. Buna karşın; limited şirketlerde bu sayılar anonim şirketlere nazaran çok daha fazladır. Şöyle ki bir ortaklı 9068, iki ortaklı 2626 ve üç ortaklı 626 şirket kurulmuştur<sup>61</sup>. Bu durum, şirket kurma iradesi bulunan az sayıdaki

---

<sup>59</sup> Şener, (Limited), s. 872; Çeker (Karahana), s. 831; Bozkurt, s. 521; Çebi, (Şirketler), s. 42; Özdoğan Daloğlu, s. 5-6; Karakılıç, s. 300; Nerad, Hasan: Limited Şirketlerin Geleceği Bir Deneme, DEÜHFD, C. 7, Özel Sayı, 2005, s. 228.

<sup>60</sup> Doğrusöz Koşut, Hanife: "Limited Şirkette Nama Yazılı Senede Bağlanmış Esas Sermaye Payının Devir Şartları", MÜHF-HAD, C. 22, S. 1, 2016, s. 366.

<sup>61</sup> Duruma oransal olarak bakıldığında ise ilginç bir durum ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki; bir ortaklı olarak kurulan anonim şirketler toplam kurulan anonim şirketlerin %57,90'ını, iki ortaklı %23,63'ünü ve üç ortaklı %10,87'sini oluşturmaktadır. Buna karşın; limited şirketlerde ise oranlar şu şekildedir: bir ortaklı %72,24, iki

kimselerin daha çok limited şirket kurma yönünde bir talebi bulunduğunun göstergesi olabilir<sup>62</sup>.

Yukarıda açıklanan örnekler esas itibariyle limited şirketlerin kişisel unsurlarını gösteren örnekler olarak karşımıza çıkmaktadır<sup>63</sup>.

## **b. Sermaye Şirketlerine Benzeyen Yönleri**

### **aa. Genel Olarak**

Yukarıda da bahsedildiği üzere TTK'nın limited şirketlere ilişkin düzenlemeleri, limited şirketlerin kişisel öğeleri haiz bir sermaye şirketi olduğunu açık bir şekilde göstermektedir<sup>64</sup>. Bu bağlamda, katı bir sermaye şirketi niteliğine sahip olan anonim şirketlerden belirli yönlerden farklılıklar arz etmektedir<sup>65</sup>. TTK m. 124/2 gereğince bir

---

ortaklı %20,92 ve üç ortaklı %4,99'dur. Genel itibariyle; bir, iki ve üç ortaklı anonim şirket sayısının toplam anonim şirket sayısına oranı %92,4 iken, bir, iki ve üç ortaklı limited şirket sayısının toplam limited şirket sayısına oranı %98,15'tir. Yüzdesel olarak her iki şirket türüne ait oranların birbirine yakın olması dikkat çekicidir.Bkz.<https://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>, (E.t.: 01.03.2023).

<sup>62</sup> Tek sebep bu olmamakla birlikte daha çok sermayenin kuruluş aşamasında aranmaması ve genel olarak kuruluş işlemlerinin daha kolay olması da bu duruma sebebiyet vermiş olabilir.

<sup>63</sup> **Şener**, (Limited), s. 10; **Yıldız**, (Limited), s. 65-66; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3086-3088; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 12.

<sup>64</sup> **Çevik**, s. 18-19; **Çamoğlu**, (Limited), s. 6-8; **Şener**, (Limited), s. 9-11; **Kayar**, (Ticaret), s. 491; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 510-511; **Çeker (Karahana)**, s. 822-823.

<sup>65</sup> Limited şirketlerin anonim şirketlerden farklılaştığı hususların karşılaştırmalı bir tablosu için bkz. **Kumkale**, Rüknetin: Anonim ve Limited Şirketlerin Karşılaştırılması, THD, C. 10, S. 101, 2015, s. 175-176. Bu hususta

sermaye şirketi olarak kabul edilmesi karma yapıya sahip olmasına engel teşkil etmez<sup>66</sup>. Kanun koyucu bu farklılıklar ile söz konusu şirket tipinin amacına ulaşmasını sağlamayı hedeflemektedir<sup>67</sup>. Limited şirketlerin sermaye şirketi niteliğini ön plana çıkaran unsurlara aşağıdaki başlıklar örnek gösterilebilir.

#### **bb. Sınırlı Sorumluluk İlkesi**

Limited şirketlerde TTK m. 573/2’de işaret edildiği üzere sınırlı sorumluluk ilkesi geçerlidir. Bu ilke gereğince, ortakların şirketin özel borçlarından dolayı herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır<sup>68</sup>. Ortaklar, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını, şirket sözleşmesiyle öngörülmüşse ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini (TTK m. 573/2) ve AATUHK m. 35/1’e göre kamu borcundan doğan sorumluluğunu yerine getirmekle sorumludur.

Söz konusu ilke sermaye şirketleri ile şahıs şirketleri arasında en ayırıcı özelliklerden biridir<sup>69</sup>. Şahıs şirketlerinde şirket borçlarından ortaklar kendi malvarlıklarıyla sınırsız ve müteselsil bir sorumluluğa tabi tutulurken; sermaye şirketlerinde şirket borçlarından dolayı

---

ayrıca bkz. **Çeker (Karahan)**, s. 827-828; **Alışkan**, s. 213 vd.; **Bilgili**, Fatih/ **Demirkapı**, Ertan: Ticaret Hukuku Bilgisi, 13. Baskı, Bursa 2018, s. 315-316.

<sup>66</sup> **Teoman**, Ömer: Tüm Makalelerim (1971-2001), C. 1-2, 2. Baskı, İstanbul 2012, s. 51 vd.; **Çeker (Karahan)**, s. 829 vd.

<sup>67</sup> **Teoman**, (Makalelerim), s. 53.

<sup>68</sup> **Şener**, (Limited), s. 13-14; **Çamoğlu**, (Sınırlı Sorumluluk), 510-511; **Çamoğlu**, (Limited), s. 115-116; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3065; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 23.

<sup>69</sup> **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 23. Sınırlı sorumluluk ilkesinin kabul edildiği şirket türlerinde ortaklar herhangi bir kişisel risk taşımadan yatırım yapma imkânı bulmaktadır. Bkz. **Mülazımoğlu**, Mehmet: Anonim Şirketler Hukukunda Sermayenin Korunması İlkesi, İstanbul 2020, s. 17.



ortakların herhangi bir borcu bulunmamaktadır<sup>70</sup>. Sınırlı sorumlu olan ortaklardır ve ortakların sorumluluğu şirkete karşı tek yönlü bir sorumluluktur. Şirketin sorumluluğu ise alacaklılara karşı bütün malvarlığıyla sınırsız bir sorumluluktur<sup>71</sup>. Bu durum esasen limited şirketlerin bir sermaye şirketi olarak kabul edilmesinin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır<sup>72</sup>.

## **cc. Çoğunluk İlkesinin Benimsenmesi**

Limited şirketlere hakim olan ilkelerden biri de çoğunluk ilkesidir<sup>73</sup>. Limited şirketler, organları aracılığıyla iş ve işlemlerde bulunurlar. Bu organlarda çoğunluk ilkesine göre karar alır<sup>74</sup>. Çoğunluk ilkesi gereğince hukuka uygun bir şekilde toplanan ve oy çoğunluğuna sahip kimseler, şirkete ait kurullarda istedikleri gibi karar alabilirler<sup>75</sup>.

Buna karşın, şahıs şirketlerinde aksi kararlaştırılmadığı sürece bütün ortaklar şirketi temsil ve idareye yetkilidir<sup>76</sup>. Bu durum, şahıs şirketlerinde ortakların kişiliklerinin daha yoğun bir şekilde şirketin işleyişine etki ettiğini göstermektedir<sup>77</sup>. Böylelikle, limited

---

<sup>70</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 16; **Poroy (Tekinalp/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 20-21.

<sup>71</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 116; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3064.

<sup>72</sup> **Şener**, (Limited), s. 14.

<sup>73</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 263.

<sup>74</sup> **Tekinalp (Poroy/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 316.

<sup>75</sup> **Gürel**, Murat: “Bağlı Şirket Genel Kurulunda Alınan Yapısal Değişiklik Kararları Nedeniyle Hâkim Şirketin Sorumluluğuna İlişkin TTK Madde 202.2’nin Gerekliliği Üzerine, BATİDER, C. 32, S. 2, 2016, s. 222; **Karakılıç**, s. 51. Çoğunluk ilkesinin şirketin sermayesiyle olan ilişkisine dair bkz. **Şehirali Çelik (Kırca/ Manavgat)**, C. 1, s. 115.

<sup>76</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 89 ve ayrıca s. 430-431.

<sup>77</sup> **Poroy (Tekinalp/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 20.

şirketler ile şahıs şirketleri arasında karar alma mekanizmasının işleyişi arasındaki fark daha belirgin hale gelmektedir. Limited şirketler bu açıdan kanun koyucu tarafından sermaye şirketlerinin temel ilkelerinden olan çoğunluk ilkesine tabi tutularak şahıs şirketlerinden farklı bir yol izlemiştir.

#### **dd. Seçilmiş Organ İlkesinin Benimsenmesi**

TTK ile limited şirketlerde yönetim ve temsil konularında, şahıs şirketlerinde kabul edilen özden organ ilkesi yerine seçilmiş organ ilkesinin benimsenmiş olması söz konusu şirket türünü sermaye şirketlerine yakınlaştıran en önemli hususlardan biridir<sup>78</sup>. TTK m. 623'ün gerekçesinde de özden organ ilkesinin başka bir ifadeyle özden yönetim ve temsilin, limited şirketlerin şahıs şirketleri içerisinde yer almasına sebep olacağı ifade edilmiştir. Şahıs şirketlerine benzetmenin ise yönetimin profesyonel bir şekilde gerçekleşmesini güçleştireceği ve anılan sebeplerden dolayı seçilmiş organ ilkesinin benimsenmiş olduğu vurgulanmıştır<sup>79</sup>.

---

<sup>78</sup> Özden organ-seçilmiş organ ilkelerine ilişkin eTTK ile TTK arasındaki karşılaştırmalı açıklamalar için bkz.

**Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 96-97; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3233 vd.; **Yıldız**, (Limited), s. 244 vd.

<sup>79</sup> “*Tasarı, İsv. BK ile 6762 sayılı Kanuna hakim olan, İsviçre Tasarısında da aynen korunan özden organ ilkesini terk etmiştir. Bu ilke tüm ortakların, şirketi birlikte yönetmesi dolayısıyla, şirketin yönetiminin ve temsilinin ortaklar için hem hak hem yüküm niteliği taşıması anlamına gelir. Burada ‘özden’ sözcüğü şirketin özünü oluşturan ortakları, yani bünyeyi ifade eder. Yönetim şirketin bünyesinden kaynaklanmaktadır. Özden/bünyeden yönetim ilkesi şirketi ‘şahıs şirketi’ sınıfına sokar. İsviçre kanun koyucusu limited şirketi bir anlamda sınırlı sorumlu bir kollektif şirketmiş gibi mütalâa etmektedir. Bu yaklaşım modern öğretilerde pek taraftar bulmamakta, limited şirket anonim şirkete nazaran küçük ölçekli bir şirket olarak düşünülmektedir. Bu anlayış Türk limited şirketi için de geçerlidir. Limited şirketi bir kollektif şirkete yaklaştırmamanın ‘şirketleşme’ politikasına uymadığı, böylelikle özellikle yönetimde profesyonelleştirmenin gereksinimlere daha iyi cevap*

## ee. Esas Sermayenin İtibarî Bir Değere Sahip Olması ve Paylara Bölünebilmesi

Esas sermayenin itibarî bir değere sahip olması ve paylara bölünebilmesi limited şirketlerin sermaye şirketi niteliğini gösteren özelliklerden bir diğerini oluşturmaktadır. Limited şirketlerde esas sermayesinin itibarî bir değere sahip olacağı TTK m. 576/1-c’de ifade edilmektedir. Söz konusu hüküm, şirket sözleşmesinin zorunlu içeriğini düzenlemektedir ve bu noktada anonim şirketler ile benzer özellikler taşımaktadır<sup>80</sup>.

TTK ile payların bütünlüğü ilkesinden vazgeçilmiş olduğu da TTK m. 583/3’ten anlaşılmaktadır<sup>81</sup>. Söz konusu hükme göre, ortaklar birden fazla paya sahip olabilirler. Bu durum, kuruluşta veya daha sonra pay devri yoluyla gerçekleşebilir<sup>82</sup>. İlgili düzenleme dikkate alındığında limited şirket esas sermaye paylarının anonim şirketlerde olduğu gibi

---

*vereceği düşüncesi ağır basmıştır. Bu sebeple özden organ ilkesinden ayrılarak 623 üncü maddede seçilmiş yönetim organı sistemi benimsenmiştir. Yapısı sermayeye dayalı olan şirketlerde, bu şirket kişisel ögeler taşısa da, yönetim, ortaklara kanunen bir hak ve yüküm olarak bırakılamaz, seçilmiş ortak olan veya olmayan kişilere ait olmaktadır.” Bkz. Gerekçe, (m. 623), s. 273. Ayrıca bkz. Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3233.*

<sup>80</sup> Karş. TTK m. 392/2-c. Buna karşın hükmün gerekçesinde, şirket sözleşmesinde payların sayısının ve itibarî değerlerinin belirtilmesinin söz konusu payları anonim şirket paylarına yaklaştırmayacağı ifade edilmiştir. “Esas sermaye payının sayısının ve itibarî değerinin belirtilmesi gereği bu payı anonim şirket payına ne özdeş kılmakta ne de yaklaştırmaktadır. Tasarının 581 inci maddesinden de anlaşılacağı üzere, her iki vurgulama da oy hakkına ve “her oy birimi bir esas sermaye payının ayrılmaz parçasıdır” ve “bir ortak birden fazla paya sahip olabilir” ilkelerinin gereğidir. Yoksa, anonim ve limited şirket payları arasında “serbest devir”in kabulü ve reddi yönünden dogmatik değil teorik fark vardır. Bu fark nitelik farkıdır. Ayrıca 581 inci madde ve 583 üncü maddenin ikinci fıkrası madde hükmü limited şirketin esas sermaye payının esas sermayenin bölünmüş bir parçası olmadığına açık kanıttır.” Bkz. Gerekçe, (m. 576), s. 265.

<sup>81</sup> Şener, (Limited), s. 267; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3058-3059; Tekinalp, (Yeni Hukuk), s. 520.

<sup>82</sup> Şener, (Limited), s. 268.

bölünebilme özelliğine sahip olduğu anlaşılmaktadır<sup>83</sup>. Ayrıca, bu durum payların devrini kolaylaştırmakta, limited şirket paylarının anonim şirketlerde olduğu gibi devredilebilmesini ve bu anlamda sermaye şirketlerine yaklaştırıldığı anlamına gelmektedir. Ancak, TTK m. 595'te yer alan bağlam kuralları geçerli olmaya devam edecektir<sup>84</sup>.

#### **ff. Esas Sermayenin Belirli ve Sabit ve Şirket Sözleşmesinde Gösterilmesinin Zorunlu Olması**

Sermaye şirketlerinin esas unsurlarından biri olan sermayenin belirli olması, limited şirketler için TTK m. 573'te şirket türünün nitelik ve özelliklerini gösteren hükümde; şirket sözleşmesinde gösterilmesinin zorunlu olması ise şirket sözleşmesinin zorunlu kayıtlarını düzenleyen m. 576'da ifade edilmiştir<sup>85</sup>. Limited şirketlerde esas sermaye bir bakımdan

---

<sup>83</sup> **Şehirli Çelik (Kırca/ Manavgat)**, C. 1, s. 96 vd. Öğretide *Yazar* ayrıca, anonim ve limited şirket payları arasında böyle bir farklılaştırmanın diğer hükümlerle ve dolayısıyla anonim şirketlerdeki itibârî değer ve payların bölünebilirliği anlamından farklı bir anlam verilmesinin uygun olmadığını ifade etmektedir. Bu yöndeki açıklamalar için bkz. **Şehirli Çelik (Kırca/ Manavgat)**, C. 1, s. 102 vd. Buna karşın, TTK m. 583/2 hükmünün gerekçesinde, limited şirketlerdeki itibârî değer ve payların bölünebilmesi kavramlarının anonim şirketlerden farklı anlamlar içerdiği ifade edilmektedir. Bkz. **Gerekçe**, (m. 583), s. 265-266; ayrıca öğretide gerekçe ile aynı yöndeki görüşler için bkz. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 524; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 722-723.

<sup>84</sup> **Şener**, (Limited), s. 268; **Çamoğlu**, (Limited), s. 12-13. Buna karşın, limited şirketler için payın bölünmesinin sadece hesabi bir bölünmeden ibaret olduğuna ve bu anlamda anonim şirketlerdeki düzenlemelerden tamamen farklı bir anlam ihtiva ettiğine yönelik ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 722 vd. ve ayrıca **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3060.

<sup>85</sup> Karş. anonim şirketlere ilişkin TTK m. 329/1 ve m. 339/2-c.

alacaklılar için teminat niteliği taşıdığından söz konusu bu sermayenin belirli ve sabit olması ve şirket sözleşmesinde gösterilmesi ayrı bir önem arz etmektedir<sup>86</sup>.

Esas sermayenin şirket sözleşmesine yazılması zorunlu olduğu için söz konusu bu sermaye sadece sözleşme değişikliği yoluyla artırılabilir veya azaltılabilir<sup>87</sup>. Alacaklılar için garanti niteliği taşıyan esas sermayenin değiştirilmesi, sözleşme değişikliğinin şartlarına uyulmasını gerektirmektedir. Başka bir deyişle, alacaklıları korumak için özel önlemlerin alınmasını gerektirmektedir<sup>88</sup>. Bu şekilde sermayeye atfedilen önem, limited şirketlerin sermaye unsurunu vurgulayan bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır<sup>89</sup>.

### **gg. Sermaye Olarak Getirilemeyecek Değerler**

Limited şirketlere sermaye olarak getirilemeyecek değerlerin anonim şirketler ile benzer nitelikte olması söz konusu şirket türünün sermaye şirketi niteliğini öne çıkaran bir diğer husustur<sup>90</sup>. Şöyle ki sermaye şirketleri ile şahıs şirketleri arasında sermaye olarak getirilemeyecek değerler hususunda şirket içi ve dışı ilişkileri etkileyebilecek esaslı

---

<sup>86</sup> **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 20; **Şener**, (Limited), s. 10; **Yıldız**, (Limited), s. 76-77. Esas sermaye miktarının limited şirketler için aynı zamanda bir kredi itibarı göstergesi olduğu yönünde bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3057. Esas sermaye sisteminin sağlamış olduğu fonksiyonlarına ilişkin bkz. **Çonkar**, Halil: Anonim Ortaklıkta Ayni Sermaye, İstanbul 2016, s. 13 vd.

<sup>87</sup> **Şener**, (Limited), s. 107; **Çamoğlu**, (Limited), s. 12; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 20; **Yıldız**, (Limited), s. 77; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3058.

<sup>88</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 12; **Bahtiyar**, s. 108-109; **Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat)**, C. 1, s. 308-311.

<sup>89</sup> **Şener**, (Limited), s. 13

<sup>90</sup> Bu benzerliğe ilişkin bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 21.

farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların da limited şirketlerin yapısına etkide bulunması kaçınılmazdır.

TTK m. 127/1’de limited şirketlere hangi değerlerin sermaye olarak getirilebileceği örneksene suretiyle gösterilmiştir. Hükümün ikinci fıkrasında limited şirketlere ilişkin m. 581 hükmü saklı tutulmuştur. Söz konusu hükümde ise hangi değerlerin sermaye olarak getirilemeyeceğini gösterilmiştir. Buna göre; hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak kabul edilemez (TTK m. 581/1 2.cümle). Bu düzenleme de sermaye şirketlerinin özelliğinden olan sınırlı sorumluluk ve onun uzantısı niteliği taşıyan sermayenin tam oluşturulması ilkesi ile ilgilidir. Dolayısıyla, sermaye olarak getirilebilecek değerlere ilişkin bu sınırlamayı da limited şirketlerin sermaye şirketi niteliğinin bir yansıması olarak görmek mümkündür<sup>91</sup>.

#### **hh. Emredici Hükümler İlkesinin Geçerli Olması**

Sözleşme özgürlüğü ilkesinin karşı tarafını oluşturan emredici hükümler ilkesi, limited şirketler için TTK m. 579’da düzenlenmiştir. Söz konusu ilke gereğince, limited şirketler için öngörülen hükümlerin emredici niteliğe sahip olması esastır. Aksinin kararlaştırılması ancak TTK buna izin vermişse mümkündür (TTK m. 579/1 1.cümle). Emredici hükümler ilkesinin kabul edilmesi, şahıs şirketlerinde geçerli olan sözleşme özgürlüğü ilkesinin karşı tarafında bulunması sebebiyle söz konusu şirket türünü şahıs

---

<sup>91</sup> Şener, (Limited), s. 116.

şirketlerinden uzaklaştırarak, bir sermaye şirketi türü olan anonim şirketlere yaklaştırmaktadır<sup>92</sup>.

Emredici hükümler ilkesinin karşı tarafını oluşturan sözleşme özgürlüğü ilkesi ise şahıs şirketleri için temel bir ilke olarak kabul edilmektedir. Başka bir ifadeyle, şahıs şirketlerinde, şirketin iç yapılanmasının serbest bir şekilde düzenlemesi esastır. Bu şirket türlerine ilişkin hükümler kural olarak emredici nitelik taşımamaktadır (Bkz. TTK m. 217, m. 305, TBK m. 621 vd.). Emredici nitelikteki hükümler istisna teşkil etmektedir. Kanun koyucunun şahıs ve sermaye şirketleri hakkındaki hükümler arasında böyle bir ayrım yaparak limited şirketleri emredici hükümler ilkesine tabi tutması söz konusu şirket türünün sermaye şirketi niteliğini ön plana çıkarmaktadır<sup>93</sup>.

Yukarıda izah edilen örnekler esas itibarıyla limited şirketlerin sermaye şirketi olma niteliğini vurgulandığı haller olarak karşımıza çıkmaktadır<sup>94</sup>.

---

<sup>92</sup> Karş. anonim şirketlere ilişkin TTK m. 340. Hükümün gerekçesinde de söz konusu düzenlemenin anonim şirketlere ilişkin TTK m. 340 ile özdeş olduğu ifade edilmiştir. Bkz. **Gerekçe**, (m. 579), s. 265.

<sup>93</sup> Şahıs ve sermaye şirketleri arasındaki farklılıkların ayrıntılı açıklamaları için bkz. **Karasu**, Rauf: Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2015, s. 25 vd.; **Şener**, (Limited), s. 67 vd. TTK m. 577 hükmünün ortaklara kendi aralarındaki ilişkileri daha serbest bir biçimde belirleme imkânı sağladığına dair bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 32.

<sup>94</sup> **Çevik**, s. 18-19; **Çamoğlu**, (Limited), s. 6-8; **Şener**, (Limited), s. 9-11; **Kayar**, (Ticaret), s. 491; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 510-511; **Çeker (Karahana)**, s. 822-823.

## II. Limited Şirketlere Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi ve Nitelikleri

### 1. Uygulanacak Hükümlerin Tespiti

TTK m. 1/2 hükmü ticari işlere uygulanacak hükümlerin uygulanma sırasını göstermektedir. Genel hüküm niteliğindeki bu düzenleme aynı zamanda tabii olarak hangi hükümlerin ticari işlere uygulanacağını da göstermektedir. Söz konusu hüküm gereğince; mahkeme, hakkında bir ticari hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir (TTK m. 1/2)<sup>95</sup>. İlgili hüküm limited şirketlere uygulandığında; limited şirketlere ilişkin ticari hükümler, ticari örf ve âdet ve genel hükümler limited şirketler için uygulama alanı bulacaktır<sup>96</sup>.

Bu hususta daha özel nitelik taşıyan ve ‘Uygulanacak Kanun Hükümleri’ başlığını içeren TTK m. 126 düzenlemesi diğer ticaret şirketleriyle birlikte limited şirketlere hangi hükümlerin uygulanacağını ayrıntılı bir şekilde göstermektedir. Söz konusu hüküm “*Her şirket türüne özgü hükümler saklı kalmak şartıyla, Türk Medenî Kanununun tüzel kişilere ilişkin genel hükümleri ile bu Kısımda hüküm bulunmayan hususlarda Türk Borçlar Kanununun adi şirkete dair hükümleri her şirket türünün niteliğine uygun olduğu oranda, ticaret şirketleri hakkında da uygulanır.*” ifadesini içermektedir. Dolayısıyla, bir ticaret

---

<sup>95</sup> Ticari hüküm ile ne anlaşılması gerektiğine dair bkz. **Kırca**, İsmail: “Ticarî İş ve Ticarî Hükme Dair”, BATİDER, C. 34, S. 3, 2018, s. 15-16.

<sup>96</sup> **Eriş**, Gönen: Açıklamalı – İctihatlı En Son Değişikliklerle Birlikte Türk Ticaret Kanunu Ticari İşletme ve Şirketler, C. 1, 4. Baskı, Ankara 2007, s. 1224. Söz konusu düzenlemede emredici hükümlere ve sözleşme hükümlerine açık bir şekilde değinilmemiştir. Ancak somut olaya uygulanacak hükümler tespit edilirken bu düzenlemeler de göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılmalıdır. Açıklama için bkz. **Arkan**, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2019, s. 99-100.



şirketi türü olan limited şirketler için de bu hükümde gösterilen düzenlemelerin uygulanacağı açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Bu doğrultuda uygulanacak hükümleri şu şekilde ifade edebiliriz: Limited şirketlere ilişkin emredici hükümler, emredici hükümlere aykırı olmayan şirket sözleşmesi hükümleri, limited şirketlere ilişkin yedek hükümler, TTK m 573-644 arasında atıf yapılan anonim şirket hükümleri, ticaret şirketlerine ilişkin genel hükümler, şirketin niteliğine uygun düştüğü ölçüde 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu (TMK)<sup>97</sup> m. 47 vd.'da yer alan tüzel kişilere ilişkin genel hükümler, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK)<sup>98</sup> m. 620 vd.'da yer alan adi şirketlere ilişkin hükümler, ticaret şirketlerine ilişkin olan düzenlemeler dışındaki ticari hükümler, ticari örf ve âdet ve genel hükümlerdir<sup>99</sup>.

## **2. Limited Şirketlere İlişkin Kanun Hükümlerinin Niteliği**

Kanun koyucu, anonim şirketlerde emredici hükümler ilkesini düzenlendiği TTK m. 340 hükmü ile benzer şekilde limited şirketler için de TTK m. 579'da söz konusu ilkeyi düzenlemiştir<sup>100</sup>. Buna göre “*Şirket sözleşmesi, bu Kanunun limited şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak kanunda buna açıkça cevaz verilmişse sapabilir. Diğer kanunların öngörülmesine izin verdiği tamamlayıcı nitelikteki şirket sözleşmesi hükümleri, o kanuna özgülenmiş olarak hüküm doğururlar.*”. Limited şirketlere ilişkin hükümlerden farklı düzenlemeler getirebilmek için o hususta kanunun aksinin düzenlenebileceğini açıkça belirtmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Ayrıca TTK m. 579'un gerekçesinde TTK m. 340'ın

---

<sup>97</sup> RG, 08.12.2001, S. 24607.

<sup>98</sup> RG, 04.02.2011, S. 27836.

<sup>99</sup> **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 128-129; **Alışkan**, s. 205-206; **Bilgili/ Demirkapı**, (Ticaret), s. 199.

<sup>100</sup> Bkz. yuk. Birinci Bölüm, I, 2, A, b, hh.

gerekçesine atıf yapılarak aksinin düzenlenebilmesi konusunda ek bir hususun daha yapılması gerektiği ifade edilmektedir. Hükmün gerekçesinde yer alan ifadeye göre, aksinin düzenlenebileceği açıkça belirtilmemiş olsa dahi ‘*hakkaniyet ilkesi*’ ve ‘*menfaatler dengesi*’ göz önünde bulundurulduğunda söz konusu hükümden farklı düzenleme getirmek uygun görülebiliyorsa bu hususta kanuni düzenlemeden farklı bir hükmün şirket sözleşmesi ile düzenlenebileceği de kabul edilmektedir<sup>101</sup>.

TTK m. 340 ile m. 579 düzenlemeleri kavram itibariyle birebir aynı olmasına karşın kapsamı itibariyle bazı noktalarda farklılaşmaktadır<sup>102</sup>. Kanun koyucu TTK m. 577’de limited şirketlerde şirket sözleşmesinin hangi konularda sapabileceğine ilişkin bir liste yapmış ve bundan sapılabilecek konuları açık bir şekilde göstermiştir<sup>103</sup>. Böylelikle, ortaklara

---

<sup>101</sup> **Gerekçe**, (m. 340), s. 156-157.

<sup>102</sup> **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 523.

<sup>103</sup> “**2. Şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla bağlayıcı olan hükümler**

“**MADDE 577-** (1) Aşağıdaki kayıtlar, şirket sözleşmesinde öngörüldükleri takdirde bağlayıcı hükümlerdir:

- a) Esas sermaye paylarının devrinin sınırlandırılmasına ilişkin kanuni hükümlerden ayrılan düzenlemeler.
- b) Ortaklara veya şirkete, esas sermaye payları ile ilgili olarak önerilmeye muhatap olma, önalm, geri alım ve alım hakları tanınması.
- c) Ek ödeme yükümlülüklerinin öngörülmesi, bunların şekli ve kapsamı.
- d) Yan edim yükümlülüklerinin öngörülmesi, bunların şekli ve kapsamı.
- e) Belirli veya belirlenebilir ortaklara veto hakkı veya bir genel kurul kararının oylanması sonucunda oyların eşit çıkması hâlinde bazı ortaklara üstün oy hakkı tanıyan hükümler.
- f) Kanunda ya da şirket sözleşmesinde öngörülmüş bulunan yükümlülüklerin hiç ya da zamanında yerine getirilmemeleri hâlinde uygulanabilecek sözleşme cezası hükümleri.
- g) Kanuni düzenlemeden ayrılan rekabet yasağına ilişkin hükümler.
- h) Genel kurulun toplantıya çağırılmasına ilişkin özel hak tanıyan hükümler.
- ı) Genel kurulda karar almaya, oy hakkına ve oy hakkının hesaplanmasına ilişkin kanuni düzenlemeden ayrılan

şirket yapısının oluşmasında ve şirketin işleyişi hususlarında kendi iradeleri doğrultusunda şahıs şirketlerine veya anonim şirketlere yaklaştırma imkânı tanınmaktadır<sup>104</sup>.

Limited şirketlere uygulanacak hükümler bu bağlamda emredici veya yedek hüküm niteliğinde olabilir<sup>105</sup>. Bu nitelikteki hükümler arasındaki ilişki ise şu şekilde ifade edilebilir: Emredici hükümler ile yedek hükümler birbirinin karşı tarafında bulunmaktadır. İlgili şirket türü için yedek hükümlerin sayısı ne kadar fazla ise ortaklar için sözleşme özgürlüğü o derecede artmaktadır. Dolayısıyla, ortaklar kendi aralarındaki ilişkileri ve şirketle olan ilişkilerini kendi iradelerine göre şekillendirebilme imkânına daha fazla sahip olabilmektedirler. Buna karşın, emredici hükümlerin sayısı ne kadar fazla ise ortakların irade serbestisi de o derecede kısıtlanmaktadır<sup>106</sup>.

Hükümler arasındaki ilişkinin niteliği, ortaklar tarafından kurulacak şirketin yapısının, organizasyonun ve işleyiş biçiminin belirlenmesinde ve şirkete uygulanacak hükümlerin tespiti noktasında önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Kural olarak emredici nitelikteki hükümlerin geçerli olduğu anonim (TTK m. 340) ve limited şirketlerde

---

*hükümler.*

*i) Şirket yönetiminin üçüncü bir kişiye bırakılmasına ilişkin yetki hükümleri.*

*j) Bilanço kârının kullanılması hakkında kanundan ayrılan hükümler.*

*k) Çıkma hakkının tanınması ile bunun kullanılmasının şartları, bu hâllerde ödenecek olan ayrılma akçesinin türü ve tutarı.*

*l) Ortağın şirketten çıkarılmasına ilişkin özel sebepleri gösteren hükümler.”*

<sup>104</sup> Başka bir ifadeyle ortaklara şirket yapısının oluşmasında bir “*kısmî serbesti*” tanınmış olduğu da denilebilir.

Bkz. **Çeker (Karahana)**, s. 822.

<sup>105</sup> **Karasu**, s. 25; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 523.

<sup>106</sup> Ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Karasu**, s. 25.

(TTK m. 579) ortakların irade özgürlüğü<sup>107</sup> söz konusu emredici hükümler ile kısıtlanmaktadır<sup>108</sup>. Buna karşın, irade özgürlüğünün esasen kabul edildiği şahıs şirketlerinde ise ortaklar şirket sözleşmesinin düzenlenmesinde ve dolayısıyla şirket yapısının oluşumunda daha geniş bir serbestiye sahiptirler. Bu doğrultuda, ortaklar tarafından kurulan şirket türüne

---

<sup>107</sup> Bu husustaki ortakların irade özgürlüğü, özel hukukun temel ilkelerinden irade özerkliğini ve bu ilkenin görünüm biçimlerinden biri olan sözleşme özgürlüğünü ifade etmektedir. Söz konusu ilke gereğince, kişiler kanuni sınırlar içerisinde istedikleri hukuki sonuca ulaşabilmek için özgür iradeleriyle diledikleri şekilde hukuki ilişkilerini düzenleyebilirler. Bu ilkenin şirketler hukukundaki anlamı ortakların kendi aralarındaki ve şirketle olan ilişkilerini başka bir deyişle şirketin iç ilişkilerini düzenlemekte sahip olduğu serbestidir. İrade özgürlüğüne ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. **Kocayusufpaşaoğlu**, Necip/ **Hatemi**, Hüseyin/ **Serozan**, Rona/ **Arpacı**, Abdülkadir: Borçlar Hukuku, 6. Baskı, C. 1, İstanbul 2014, s. 501 vd.; **Oğuzman**, Mustafa Kemal/ **Öz**, M. Turgut: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16 Baskı, C. 1, İstanbul 2018, s. 23 vd.; **Kılıçoğlu**, Ahmet: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2014, s. 77 vd.; **Aral**, Fahrettin/ **Ayrancı**, Hasan: Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 13. Baskı, Ankara 2020, s. 55; **Özsöker**, Gökberk: “Türk Borçlar Kanunu’nun Emredici Hükümlerinin Sözleşme Özgürlüğü Kapsamında Değerlendirilmesi”, KHAS HFD, C. 4, S. 1, 2016, s. 59 vd.; **Ateş**, Derya: “İrade Özerkliği Kapsamında MK. m. 23/II Hükmü ve Karar Özgürlüğü”, ABD, C. 65, S. 2, 2007, s. 135 vd.; **Antalya**, Osman Gökhan: Marmara Hukuk Yorumu – Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt: V/1,1, 2. Baskı, Ankara 2019, s. 125 vd. Söz konusu ilkenin şirketler hukuku içerisindeki anlamına ilişkin ayrıntılı açıklamalar için ise bkz. **Karasu**, s. 25. Yargıtay’ın da irade özerkliği konusunda vermiş olduğu birçok kararı bulunmaktadır. Kararlardan birkaçı için bkz. Y. HGK. T. 22.02.2012, E. 2011/693, K. 2012/88; Y. 11. HD., T. 09.05.2017, E. 2016/7313, K. 2017/2727, Y. 11. HD., T. 04.02.1999, E. 1998/8755, K. 1999/461, Y. 11. HD., T. 27.04.2016, E. 2015/15206, K. 2016/4748 (Lexpera, E.t.: 06.04.2022).

<sup>108</sup> **Şener**, (Limited), s. 67.

göre uygulanacak hükümlerin tespiti ve ayrıca sözleşme hükümlerinin geçerli olup olmadığı belirlenecektir<sup>109</sup>.

### 3. Limited Şirketlere Uygulanan Hükümlerin Sırası

TTK m. 126 düzenlemesi limited şirketler için hangi hükümlerin uygulanacağını göstermesinin yanı sıra hangi sıra ile uygulanacağını da göstermektedir. Dolayısıyla, limited şirketlere uygulanacak hükümlere ilişkin hususlarda bir ihtilaf söz konusu olduğunda ilgili hükümde gösterilen sıraya uyularak bir sonuca ulaşılmaya çalışılmalıdır. Ayrıca, söz konusu hüküm TTK m. 1/2’de yer alan kural da göz önünde bulundurularak uygulanmalıdır<sup>110</sup>.

Uygulanacak hükümlerin sırası bu doğrultuda şöyle belirlenebilir: İlk olarak limited şirketlere ilişkin emredici hükümler ve bu emredici hükümlere aykırı olmayan şirket sözleşmesi hükümleri uygulanır<sup>111</sup>. Limited şirketlere ilişkin yedek hükümler de emredici ve şirket sözleşmesindeki hükümlere aykırı değilse birlikte uygulama alanı bulur. Söz konusu hükümlerden sonra TTK m. 573-644 arasında anonim şirket hükümlerine atıf yapan hükümler yer alır. Bu hükümler de emredici veya yedek hüküm niteliğinde olabilir. Eğer emredici ve yedek hüküm niteliğindeki düzenlemeler uygulanamıyorsa TTK m. 124 vd. yer alan ticaret şirketleri için geçerli olan genel hükümlere başvurulur. Sonra şirket yapısına

---

<sup>109</sup> **Karasu**, s. 25; **Eminoğlu**, Cafer: “Türk Ticaret Kanunu’nun 340. Maddesi: Sermaye Şirketleri Hukukunda Sözleşme Özgürlüğünün Sonu Mu?”, ERÜHFD, C. 9, S. 2, Aralık 2014, s. 4 vd; **Ercan**, Tayfun: “Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi”, THD, C. 14, S. 154, Haziran 2019, s. 1244-1245.

<sup>110</sup> **Bozkurt**, s. 109-110.

<sup>111</sup> Söz konusu emredici hükümlerin TTK’da veya başka bir kanunda bulunmasının limited şirketlere uygulanma zorunluluğu açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Diğer kanunlarda yer alan emredici hükümler de limited şirketler için ilk sırada uygulama alanı bulur. **Arkan**, s. 100; **Alışkan**, s. 206.

uygun düştüğü TMK’nın tüzel kişilere ilişkin genel hükümleri uygulanır. Daha sonra ise TBK’nın adi ortaklıklara ilişkin hükümleri bulunur. Bu hususta en son uygulanması gereken hükümler sırasıyla diğer ticari hükümler, ticari örf-adet ve TTK m. 1/2 atfıyla uygulanması uygun düşen TMK m. 1 anlamında genel hükümlerdir<sup>112</sup>.

---

<sup>112</sup> Çevik, s. 23; Eriş, s. 1225; Poroy (Tekinalp/ Çamoğlu), s. 15; Bahtiyar, s. 47-48; Ayhan/ Çağlar/ Özdamar, s. 128-129; Kayıhan, s. 84-85; Bilgili/ Demirkapı, (şirketler), s. 51-52; Bozkurt, s. 109-110; Arslanlı, Halil/ Domaniç, Hayri: Türk Ticaret Kanunu şerhi C.3, İstanbul 1989, s. 28; Erdil, Engin: Limited şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma, İstanbul 2004, s. 6; Yongalık, Aynur: “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na (m. 124-133) Türk Ticaret Kanunu (m. 136-145) ile Karşılaştırmaı Bakış ve Değerlendirme”, BATİDER, C. 26, S. 1, 2010, s. 87 vd.

## İKİNCİ BÖLÜM

### TÜRK TİCARET KANUNU'NDA VE DİĞER KANUNLARDA LİMİTED ŞİRKETLERE UYGULANACAĞI GÖSTERİLEN HÜKÜMLER

#### I. Türk Ticaret Kanunu'nda Uygulanacağı Gösterilen Hükümler

##### 1. Genel Olarak

Limited şirketlere özgü hükümlere TTK m. 126'nın "*Her şirket türüne özgü hükümler saklı kalmak şartıyla*" ifadesi ile işaret edilmektedir. Bu hükümler, TTK m. 573-644 arasında yer almaktadır. Limited şirketlere, bu şirket türüne özgü hükümlerin yanı sıra yapısal benzerliklerinden ötürü diğer şahıs ve sermaye şirketlerine ilişkin hükümler de uygulama alanı bulacaktır. Kanun koyucu özellikle uygulanacak anonim şirket hükümlerini TTK m. 573-644 arasında atıf yaparak göstermiştir. Atıf yapılan bu hükümler dışında da limited şirketlerin yapısına uygun düştüğü ölçüde uygulama alanı bulabilecek anonim şirket ve şahıs şirketi hükümleri bulunmaktadır<sup>113</sup>.

Limited şirketlere, ayrıca TTK'da yer alan hükümlerin yanı sıra tüzel kişiliğe sahip olması sebebiyle TMK'da yer alan tüzel kişilere ilişkin hükümler ve ilgili şirket tipine uygulanacak hüküm bulunmadığı zaman TBK'nın adi şirketlere ilişkin hükümleri de uygulama alanı bulabilecektir (TTK m. 126)<sup>114</sup>.

---

<sup>113</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 8; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 744; Kayıhan, s. 299-300. Açık bir şekilde atıf yapılmayan ve/veya kıyasen uygulanacağı gösterilmeyen anonim ve şahıs şirketlerine ilişkin hükümler aşağıda 3. Bölüm başlığı altında incelenmiştir.

<sup>114</sup> Bu hükümler aşağıda 'Diğer Kanunlarda Uygulanacağı Gösterilen Hükümler' başlığı altında incelenmiştir.

## 2. Türk Ticaret Kanunu'nda m. 573 ile m. 644 Arasında Yer Alan Hükümler

Limited şirket türüne özgü hükümler, TTK m. 573 ile m. 644 arasında yer alan 70 madde ile belirlenmiştir<sup>115</sup>. Söz konusu hükümler beş ayrı bölüm içerisinde düzenlenmiştir. Birinci bölüm 'Tanım ve Kuruluş' (m. 573-588), ikinci bölüm 'Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesi' (m. 589-592), üçüncü bölüm 'Ortakların Hak ve Borçları' (m. 593-615), dördüncü bölüm 'Şirketin Organları' (m. 616-635) ve beşinci bölüm 'Sona Erme ve Ayrılma' (m. 636-644) üst başlıklarını içermektedir.

Kanun koyucu, limited şirketleri kişisel unsurları da barındıran bir sermaye şirketi türü olarak tasarladığından bir yandan anonim şirket hükümlerinden ayrılan düzenlemeler kabul etmiş diğer yandan da anonim şirket hükümlerine atıf yapmıştır<sup>116</sup>. Daha önce de belirtildiği gibi atıf yapılan hükümler TTK m. 644'te gösterilmekten başka ayrıca m. 573 ile m. 644 arasında dağınık bir şekilde bulunmaktadır<sup>117</sup>.

---

<sup>115</sup> TTK'da limited şirketlere ilişkin bölüm içerisindeki maddelerin sayısı Kanun'un ilk yayımlandığı tarih olan 14.02.2011 tarihi itibarıyla 72 iken; daha sonra 30.06.2012 tarihinde 6335 sayılı Kanun'un 42. maddesiyle yapılan değişiklik sonucu söz konusu şirket tipine ilişkin hükümlerden 'Özkaynakların yerini tutan ödüncüler' kenar başlıklı m. 615 ve 'Müdürlerin yerleşim yeri' kenar başlıklı m. 628 hükümlerinin yürürlükten kaldırılmasıyla 70'e düşmüştür.

<sup>116</sup> Şener, Oruç Hami: Ortaklıklar Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2019, s. 669; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 855; Kayıhan, s. 300-302; Çebi, (Şirketler), s. 339-340.

<sup>117</sup> TTK m. 573-644 arasında dağınık bir şekilde atıf yapılan hükümler aslında TTK m. 644'te yer alan atıflara eklenseydi hem hükümler arasında karışıklık engellenmiş ve daha sade bir düzenleme yapılmış hem de hükümlerin sayısı gereksiz yere artırılmamış olurdu. Açıklama için bkz. Kendigelen, Abuzer: Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 3. Baskı, 2016, s. 480-481; Kayıhan, s. 301.



### **3. Anonim Şirket Hükümlerine Yapılan Atıflar**

Kanun koyucu, anonim şirket hükümlerine atıf yapılan hususları iki şekilde ele almıştır. İlk olarak, TTK m. 644'te tek bir fıkra içerisinde dört bent şeklinde ve düzenledikleri konularla birlikte madde numaralarını göstererek atıfta bulunmuştur. Diğer düzenleme şekli ise TTK m. 573 ile m. 644 arasında on beş ayrı hüküm içerisinde ilgili konulara atıfta bulunarak uygulanacağını gösterme şeklindedir. Bu hükümlerin bir kısmında düzenlediği konunun tamamında anonim şirket hükümlerine atıfta bulunurken diğer kısmında ilgili konunun yer aldığı maddenin sadece belirtmiş olduğu fıkralarına atıfta bulunmuştur.

#### **A. TTK m. 644'te Özel Olarak Gösterilen Atıf Hükümleri**

##### **a. Genel Olarak**

TTK m. 644 esas itibarıyla limited şirket hükümleri içerisinde özel olarak düzenlenmemiş ancak bir sermaye şirketi türü olması ve yapısal benzerlikleri sebebiyle uygulanması gereken anonim şirket hükümlerini göstermektedir<sup>118</sup>. Limited şirketler için de geçerli olan emredici hükümler ilkesi gereğince<sup>119</sup>, 'Uygulanacak Hükümler' üst başlığını taşıyan TTK m. 644 hükmü limited şirketlere ilişkin iş ve işlemlere doğrudan uygulanacaktır. Maddede gösterilen hükümler, anonim şirket hükümleri içerisinde düzenledikleri konu başlıklarına göre aşağıda ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

---

<sup>118</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3084-3085; **Kayıhan**, s. 301-302.

<sup>119</sup> Söz konusu ilkeye ilişkin bkz. yuk. Birinci Bölüm, I, 2, A, b, hh.

## **b. Hukuki Sorumluluk Rejimine İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-**

### **a)**

TTK m. 644/1-a bendinde atıf yapılan konular, anonim şirketlerde TTK m. 549 ve devamında bulunan ve ‘Hukuki Sorumluluk’ başlığı altında ele alınan kurallara ilişkindir. Bu başlık altında kanun koyucunun atıfta bulunmadığı tek hüküm halktan para toplamaya ilişkin düzenleme içeren TTK m. 552’dir. Dolayısıyla, bu hüküm dışındaki diğer hükümler limited şirketlere ilişkin somut olay için doğrudan uygulama alanı bulacaktır. Anılan sorumluluk halleri ise şunlardır: Belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması (TTK m. 549), sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi (TTK m. 550), değer biçilmesinde yolsuzluk (TTK m. 551), kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu (TTK m. 553) ve denetçilerin sorumluluğuna (TTK m. 554-561) ilişkin hallerdir<sup>120</sup>.

Atıf yapılan hükümler, limited şirketlerde sermayeye ilişkin hususlardan ortaya çıkan sorumluluğun özel hallerini ve kurucuların, müdürlerin, yöneticilerin, tasfiye memurlarının ve denetçilerin genel nitelikteki hukuki sorumluluğunu düzenleyen hükümlerdir<sup>121</sup>. Bu şekilde atıf yapılmasının sebebi, limited şirketlerin kuruluşta ve daha sonrasında esas sermaye artırımını veya azaltımını esnasında gerçekleştirdiği işlemlerin ve TTK m. 553 vd.’da söz edilen ilgili kimselerin sorumluluğuna ilişkin olguların anonim şirketlerdekine benzer

---

<sup>120</sup> Ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Şener**, (Limited), s. 94-98; **Çamoğlu**, (Limited), s. 29-30; **Altaş**, Soner: Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler, 10. Baskı, Ankara 2022, s. 585 vd.

<sup>121</sup> Öğretide *Tekinalp*, TTK m. 555-561 arasında yer alan hükümlerin aynı zamanda sorumluluk hallerinde başvurulabilecek ‘ortak hükümler’ olarak nitelendirmiştir. Bkz. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 421.

olmasındandır<sup>122</sup>. Kanun koyucu bu şekildeki düzenleme biçimiyle limited şirketler ile anonim şirketlerin sorumluluk rejimini özdeş kılmıştır<sup>123</sup>.

**c. Feshe, Ortakların Şirkete Karşı Borçlanma Yasağına, Müdürlerin Yakınlarının Borçlanma Yasağına ve Kâr Payı Avansına İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-b)**

TTK m. 644/1-b’de atıf yapılan hükümler, anonim şirketlere ilişkin hükümler içerisinde farklı başlıklar altında düzenlenmiştir. Kanun koyucu TTK m. 644/1-b’de limited şirketler için kuruluşa fesih davası (TTK m. 353), ortakların şirkete karşı borçlanma yasağı (TTK m. 358), müdürlerin yakınlarının şirkete karşı borçlanma yasağı (TTK m. 395/2, 1. ve 2. cümle) ve kâr payı avansına (TTK m. 509/3) ilişkin konularda anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmuştur.

---

<sup>122</sup> Belge ve beyanların kanuna aykırı olmasına (TTK m. 549), sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesine (m. 550) ve değer biçilmesinde yolsuzluğa (m. 551) ilişkin kurallar, eTTK zamanında sadece kuruluştaki işlemlere münhasıran uygulanmaktaydı. TTK’yla birlikte ilgili hükümler kuruluştaki işlemlerin yanı sıra esas sermayenin artırılması veya azaltılması halleri ve ticaret şirketlerinin yapısal değişiklik gerçekleştirdiği durumlarda da uygulama alanı bulur. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 421.

<sup>123</sup> TTK m. 644/1-a’da atıf yapılan hükümlerin uygulanmasına yönelik olarak Yargıtay birçok karar vermiştir. Bu kararlardan birkaçı için bkz. Y. 11. HD., T. 25.01.2017, E. 2015/12475, K. 2017/495 “... *davalılardan ...’ün yalnız şirket ortağı olup yöneticilik görevi bulunmadığı, yönetici olmayan bu davalının usulsüz işlemlere iştirak ettiğinin de ispatlanamadığı, ...’ün ise o dönem yönetici olarak yapılan usulsüz işlemler nedeniyle davacı şirketin zarar görmesine sebep olduğundan TTK m. 644 (eTTK m 556) delaleti ile TTK m 553 (eTTK m 336 ve 338) hükümleri uyarınca diğer müdür ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olacağı gerekçesiyle davalılardan ... Kuyumculuk Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti ile davacı şirket müdürü olmadığı anlaşılan davalı ... hakkında açılan davaların reddine, ...*”. Diğer kararlar için bkz. Y. 11. HD., T. 02.05.2016, E. 2015/9695, K. 2016/4941; Y. 11. HD., T. 20.03.2017, E. 2015/13775, K. 2017/1646 (Lexpera, E.t.: 23.03.2022).

TTK m. 353'te düzenlenen fesih davasına yapılan atıf sonucu, limited şirketlerin butlanına ve yokluğuna karar verilemeyeceği açık bir şekilde anlaşılmaktadır<sup>124</sup>. Hükme göre; alacaklıların, ortakların veya kamunun menfaatleri önemli bir şekilde tehlikeye düşürülmüş veya ihlal edilmiş olursa, müdürlerin, TB'nin, ilgili alacaklının veya ortağın istemi üzerine şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde üç aylık hak düşürücü süre içerisinde fesih davası açılabilir (TTK m. 353/1). Kanun koyucu söz konusu hüküm ile şirketin ticaret siciline tesciliyle kuruluşta ortaya çıkan bütün eksikliklerin ve hataların giderildiğini, işlem güvenliğinin tesis edilebilmesi için bu yola başvurulduğunu ve böylelikle menfaatler dengesinin sağlanmış olacağını kabul etmektedir<sup>125</sup>. Limited şirketlerin yapısı göz önünde bulundurulduğunda anonim şirketler için öngörülen bu gerekçelerin limited şirketler için de kabul edilmesi uygun görülmektedir<sup>126</sup>.

İlgili bent kapsamında atıf yapılan bir diğer hüküm ortakların şirkete borçlanma yasağına ilişkin TTK m. 358'dir. Söz konusu hüküm gereğince, ortaklar, sermaye taahhüdünden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmedikçe ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârı geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmadıkça şirkete borçlanamaz (TTK m. 358/1). Şirketteki pay oranlarına bakılmaksızın nakdi sermaye borcu

---

<sup>124</sup> Kuruluşta fesih davasına ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. **Şener**, (Limited), s. 98 vd.; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 38-39; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 296-299; **Bahtiyar**, s. 138 vd.; **Aydın**, Fatih: "Anonim Şirketin Kuruluştaki Fesih Davası İle Sermaye Artırımının Geçersizliği Arasındaki İlişki", İnÜHFD, C. 8, S. 2, 2017, s. 494-495.

<sup>125</sup> **Gerekçe**, (m. 353), s. 163.

<sup>126</sup> Kuruluşta fesih davasının limited şirketlere yönelik uygulanmasına ilişkin karar için bkz. Y. 11. HD., T. 18.02.2015, E. 2014/17252, K. 2015/2181 "*...karar kesinleştiğinde TTK'nın 644/1-b maddesi delaletiyle TTK'nın 353/5 maddesi uyarınca Ticaret Sicili Müdürlüğü nezdinde tescili ile Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilanına karar verilmiştir.*" (Lexpera, E.t.: 17.08.2022).

olan ortakların tamamı bu yasağa tabi olup, şirkete karşı borçlanamayacaktır<sup>127</sup>. Anonim şirket pay sahipleri için öngörülen bu yasak TTK m. 644/1-b atfı sebebiyle limited şirket ortakları için de geçerli olacaktır<sup>128</sup>.

Şirkete borçlanma yasağının kapsamında atıf yapılan bir diğer hüküm TTK m. 395/2'nin birinci ve ikinci cümlesinde yer alan ortak olmayan yönetim kurulu üyeleri ve yakınlarına ilişkin hükümdür. Söz konusu hükme göre, ortak olmayan yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulu üyelerinin ortak olmayan 393'üncü maddede sayılan yakınları şirkete nakit borçlanamaz (TTK m. 395/2 1. cümle). Bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz (TTK m. 395/2 2. cümle). Hüküm bu haliyle<sup>129</sup> limited şirketlere uygulandığında, artık ortak olan müdürlerin ve

---

<sup>127</sup> Ortakların şirkete borçlanma yasağına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Çeker**, Mustafa: “Şirkete Borçlanma Yasağı”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 661 vd.; **Özkorkut**, Korkut: “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda Şirkete Borçlanma Yasağı, Finansal Raporlama ve Bağımsız Denetime İlişkin Değişiklikler”, BATİDER, C. 28, S 31, 2012, s. 50 vd.; **Bora**, Sevdâ: Şirkete Borçlanma Yasağı, Ankara 2017, s. 143-145.

<sup>128</sup> Atıf yapılan TTK m. 358 hükmündeki eksikliklerin ortaya çıkarabileceği sakıncalar için bkz. **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 309-311. Uygulamada limited şirketlerin çoğunlukla küçük ve orta ölçekli şirket olmaları ve bu sistemi denetleyebilecek olan bağımsız denetim sisteminin dışında bulunmaları göz önünde alındığında hükmün uygulanmasının suistimalleri artıracığı ve şirketin malvarlığının korunmasını tehlikeye düşüreceği anlaşılmaktadır. Bkz. **Özkorkut**, (Borçlanma Yasağı), s. 51-52. Bu husustaki ortaya çıkabilecek diğer sorunlara ilişkin bkz. **Pulaşlı**, Hasan: “Sermayesiz Sermaye Şirketi ile Ortaya Çıkan Hukuki Sorunlar ve Bunlara Karşı Alınması Gereken Hukuki Önlemler, BATİDER, C. 34, S. 2, 2018, s. 13 vd.

<sup>129</sup> Söz konusu ikinci fıkra 6335 sayılı Kanun’un 17. maddesi ile yapılan değişikliğin ardından son halini almıştır. Kanun’un ilk halinde, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin, atıf sebebiyle de limited şirketlerde müdürlerin, şirkete karşı borçlanması yasaklanmıştı. Bkz. **Çeker**, (Borçlanma Yasağı), s. 662; **Özkorkut**, (Borçlanma Yasağı), s. 54.

bunların ortak olan yakınlarının şirkete borçlanma yasağına tabi olmadığı anlaşılmaktadır<sup>130</sup>. Bu durumun sermaye şirketlerinin temel ilkelerinden biri olan “*sermayenin korunması ilkesi*” ile çelişki yarattığı açık bir şekilde görülmektedir<sup>131</sup>.

TTK m. 644/1-b bendinin atıf yaptığı son düzenleme ise kâr payı avansına ilişkin TTK m. 509/3’tür. İlgili hükmün üst başlığı ‘Kâr payı’ olmasına karşın, TTK m. 644/1-b’de hükmün sadece üçüncü fıkrasına atıf yapılmıştır. Esasen TTK m. 608-611 arasında limited şirketler için kâr payına ilişkin kurallar öngörülmesine rağmen bu düzenlemeler içerisinde kâr payı avansına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Kanun koyucu söz konusu açığı anonim şirketlere ilişkin hükümlere atıfta bulunarak kapatmayı amaçlamıştır. TTK m. 509/3’te SPK’ya tabi olmayan şirketlerde kâr payı avansının TB’nin “Kâr Payı Avansı Dağıtımı Hakkında Tebliğ”i<sup>132</sup> ile düzenleneceği ifade edilmiştir. Tebliğ’in 2. maddesinde söz konusu düzenlemenin limited şirketler için de geçerli olacağı ifade edilmiştir.

---

<sup>130</sup> **Özkorkut**, (Borçlanma Yasağı), s. 55; **Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat)**, C. 1, s. 671 vd. Öğretide *Kendigelen*, 6335 sayılı Kanun ile TTK m. 644/1-b hükmünde yapılan değişiklikte müdürler ile yakınları kelimeleri arasında “ve” bağlacının kullanılmasının unutulduğunu ifade etmektedir. Hükmün amacı göz önünde bulundurulduğunda bu bağlacın kullanımı mecburidir. Bkz. **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 559, dn. 145; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 129.

<sup>131</sup> **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 450. Limited şirketlerde kural olarak ortakların alacaklılara karşı herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu durum alacaklıların özel olarak korunmasını gerektirmektedir. Söz konusu koruma ise limited şirketlerde temel bir ilke olarak kabul edilen sermayenin korunması ilkesi ile sağlanmaktadır. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 137 vd.; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 737-738.

<sup>132</sup> RG, 09.08.2012, S. 28379.

Dolayısıyla, anonim şirketler için geçerli olan kâr payı avansına ilişkin düzenlemeler limited şirketlere de uygulanacaktır<sup>133</sup>.

#### **d. Müdürlerin Kararlarının Butlanına ve Bilgi Alma Haklarına İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-c)**

TTK m. 644/1-c hükmü ile müdürlerin kararlarının butlanına ve bilgi alma haklarına ilişkin konularda anonim şirket hükümlerine atıf yapılmıştır. Anonim şirketlerde yönetim kurulu kararlarının butlanı TTK m. 391’de, yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma hakları TTK m. 392’de düzenlenmiştir. Söz konusu hükümler, limited şirket müdürleri için de doğrudan uygulama alanı bulacaktır.

TTK m. 391’de anonim şirket yönetim kurulu kararlarının butlanının tespitinin talep edilebileceği ifade edilmiştir. Hükümde ayrıca örnek mahiyetinde butlan sebepleri gösterilmiştir. Bunlar: eşit işlem ilkesine aykırılık, anonim şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan veya güçleştiren ve diğer organların devredilmez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlardır (TTK m. 391). Bu doğrultuda, TTK m. 391 hükmü limited şirketlere tatbik edildiğinde hem maddede gösterilen hem de onun dışında bulunan sebepler müdürler tarafından karara bağlanmış

---

<sup>133</sup> **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 297. Kâr payı avansına ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Altaş**, (Limited), s. 361 vd.; **Reyna**, Yuda: “Halka Açık Olmayan Şirketlerde Kar Payı Avansı Dağıtılması”, İBD, C. 87, S. 1, Ocak 2013, s. 88 vd. Yargıtay’ın kâr payı avansının uygulamasına yönelik bir kararı için bkz. Y. 11. HD., T. 05.06.2003, E. 2003/442, K. 2003/5954 “...davacının eşi Kazım’ın yazılı talimatları doğrultusunda, kendisinin veya 3. şahısların hesabına yatırılmak suretiyle 68.000 Dolar kâr payı avansının alındığını, yıl sonunda bu ödemeler faizlendirilerek dağıtılarak kar payından düşüldüğünü savunarak...” (Legalbank, E.t.: 19.09.2022).

olursa menfaat sahipleri ilgili kararın butlanını herhangi bir süreye tabi olmaksızın talep edebilirler<sup>134</sup>. TTK m. 391’de gösterilen ilke ve kurallara aykırılığa ilişkin sebepler limited şirketlerin yapısına da uygun düşmektedir<sup>135</sup>.

TTK m. 644/1-c’de atıf yapılan bir diğer hüküm müdürlerin bilgi alma ve inceleme hakkına ilişkin TTK m. 392’dir. Hükmün birinci fıkrası müdürlerin bilgi alma ve inceleme hakkının esasını ortaya koymaktadır. Söz konusu fıkra göre, müdürler şirketin tüm iş ve işlemleri hakkında bilgi isteyebilir, soru sorabilir, inceleme yapabilir ve ayrıca bir müdürün istediği, herhangi bir defter, defter kaydı, sözleşme, yazışma veya belgenin müdürler kuruluna getirilmesi, kurulca veya müdürler tarafından incelenmesi ve tartışılması ya da herhangi bir konu ile ilgili müdürden veya çalışandan bilgi alınması reddedilemez (TTK m. 392/1)<sup>136</sup>. Limited şirketlerde de yönetimin ve temsilin daha doğru ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi, anonim şirketlerdeki gibi geniş kapsamlı bir bilgi alma ve inceleme hakkının sunulmasına bağlıdır<sup>137</sup>. Bu bağlamda ilgili hükmün limited şirketlere uygulanması

---

<sup>134</sup> Şener, (Limited), s. 737-739; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 404-408. Yönetim kurulu kararlarının butlanına ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat), C. 1, s. 513 vd.; Akdağ Güney, Necla: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu, İstanbul, 2012, s. 159-161.

<sup>135</sup> Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 133; Çamoğlu, (Limited), s. 189.

<sup>136</sup> Bilgi alma ve inceleme hakkına ilişkin ayrıntılı açıklamalar için bkz. Şener, (Limited), s. 748 vd.; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 428 vd.

<sup>137</sup> Kortunay, Ayhan: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, İstanbul 2015, s. 325-327.



ile müdürler için ortaya çıkan sonuç, şirkette aldıkları görev ve sorumluluklar göz önünde bulundurulduğunda şirket yapısına da uygun düşmektedir<sup>138</sup>.

**e. Cezai Sorumluluk Hallerine İlişkin Atıf Yapılan Hükümler (TTK m. 644/1-d)**

TTK m. 549 ile m. 551 arasında hukuki sorumluluk başlığı altında sermayeye ilişkin durumlar yer almaktadır<sup>139</sup>. Bu hükümlere aykırı davranan kişilere uygulanacak cezai yaptırımlar, TTK m. 644/1-d bendinde yapılan atıf sebebiyle TTK'nın 562. maddenin 8. ile 10. fıkraları arasında yer almaktadır. İlgili maddelerdeki düzenlemelerin ihlali olarak hapis ve/veya adli para cezası öngörülmüştür<sup>140</sup>. Kanun koyucu böylelikle limited şirketlerin temel ilkelerinden biri olan sermayenin korunması ilkesine özel bir önem atfetmekte ve bu ilkeyi ihlal edenleri hukuki sorumluluğun yanı sıra cezai yaptırıma da tabi tutmaktadır<sup>141</sup>.

---

<sup>138</sup> Şener, (Limited), s. 748-749; Çamoğlu, (Limited), s. 187; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 131. Yönetimde yer alan kimselerin bilgi alma ve inceleme haklarına erişiminin önemi için bkz. Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat), C. 1, s. 702-703.

<sup>139</sup> Bkz. İkinci Bölüm, I, 3, A, b.

<sup>140</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 31-34; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 41.

<sup>141</sup> Ayrıca kanun koyucunun bu yöndeki yaklaşımı, sermaye şirketleri için öngörülen hükümler arasında bir uyum sağlanması amacı bakımından daha uygundur. Bkz. Kendigelen, (İlk Tespitler), s. 560. Söz konusu yaptırımların ceza hukuku ilkelerine özellikle suç ve cezalarda kanunilik ilkesine aykırı olduklarına ilişkin bkz. Katoğlu, Turgut: “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim ve Limited Şirket Yöneticilerinin Ceza Sorumluluğu”, BATİDER, C. 29, S. 1, 2013, s. 15 vd. TTK’da yer alan ceza hükümlerinin kanunilik ilkesi kapsamında değerlendirilmesine ilişkin benzer yöndeki bir diğer açıklama için bkz. Okuyucu Ergün, Güneş: “Yeni Türk Ticaret Kanununda Öngörülen Haksız Rekabet Suçunun Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi”, BATİDER, C. 29, S. 3, 2013, s. 151 vd.

## B. TTK m. 573 ile m. 644 Arasında Özel Olarak Gösterilen Atıf Hükümleri

### a. Genel Olarak

Limited şirketlere uygulanacak diğer anonim şirket hükümleri TTK m. 573 ile m. 644 arasında yer alan ve dağınık bir şekilde düzenlenmiş bulunan hükümlerdir<sup>142</sup>. Kanun koyucu söz konusu hükümleri tek bir madde içerisinde düzenlemek yerine ilgili konu başlıkları altında farklı maddeler içerisinde düzenlemiştir<sup>143</sup>. Ancak söz konusu hükümlerin uygulanma şekli TTK m. 644'te yer alan hükümlerden bir farklılık göstermemektedir. Dolayısıyla, atıf yapılan ilgili anonim şirket hükümleri limited şirketler için de doğrudan uygulama alanı bulacaktır.

Söz konusu hükümler üst başlıklarına göre şu şekilde sınıflandırabilir: 'Tanım ve Kuruluş' başlığı altında aynı sermaye, ayınlar ve işletmelerin devralınması ve özel menfaatler (TTK m. 578), intifa senetleri (TTK m. 584), esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifa etmemenin sonuçları, bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri (TTK m. 585); 'Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesi' başlığı altında esas sermayenin azaltılması (TTK m. 592); 'Ortakların Hak ve Borçları' başlığı altında ek ödeme yükümlülüğünün azaltılması veya kaldırılması (TTK m. 603/6), hazırlık dönemi faizi (TTK m. 609), finansal

---

<sup>142</sup> Bkz. yuk. İkinci Bölüm, II, 2.

<sup>143</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 479-480; **Bozkurt**, s. 534. Kanun koyucunun TTK m. 644'te yaptığı gibi tek bir hüküm içerisinde atıf yaparak limited şirkete uygulanacak hükümleri düzenlemek yerine dağınık bir şekilde düzenlemeler getirmesi, kanun yapma tekniği bakımından pek de uygun bir yöntem değildir. Bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 14. Bu düzenleme şekline örnek olarak, TTK m. 622'de genel kurul kararlarının butlanı ve iptaline ilişkin uygulanacak anonim şirket hükümlerinin madde numaraları belirtilmemişken, finansal tablolar ve yedek akçelere ilişkin anonim şirket hükümleri olan TTK m. 514-527 hükümlerinin madde numaralarına yer verilmesi gösterilebilir.

tablolar ve yedek akçeler (TTK m. 610); ‘Şirketin Organları’ başlığı altında bakanlık temsilcisine ilişkin olanlar hariç genel kurul toplantısına çağrı, azlığın çağrı ve öneri hakkı, gündem, öneriler, çağrısız genel kurul, hazırlık önlemleri, tutanak, yetkisiz katılma ve sirküler yoluyla karar alma (TTK m. 617/3-4), genel kurul kararlarının butlanı ve iptali (TTK m. 622), müdürlerin temsil yetkisinin kapsamına, yetkinin sınırlandırılmasına, imzaya yetkili olanların belirlenmesine, imza şekli ile bunların tescil ve ilanı (TTK m. 629), sermaye kaybı ve borca batıklık halleri (TTK m. 633), iflasın bildirilmesi ve ertelenmesi halleri (TTK m. 634), denetçi, denetim ve özel denetim (TTK m. 635); ‘Sona Erme ve Ayrılma’ başlığı altında sona ermenin sonuçlarına (TTK m. 636/5) ve tasfiye usulü ve tasfiyede şirket organlarının yetkilerine ilişkin (TTK m. 643) hükümler içerisinde anonim şirket hükümlerine atıf bulunmaktadır. Söz konusu hükümler yer aldıkları üst başlıklara göre incelenmiştir.

## **b. Kuruluşa İlişkin Hükümler**

### **aa. Genel Olarak**

Limited şirketlerin kuruluş aşamasına ilişkin hükümleri içerisinde TTK m. 578, m. 584 ve m. 585’te anonim şirket hükümlerine atıf bulunmaktadır. TTK m. 578 aynı sermaye, aynı devralmalar ve özel menfaatlere, TTK m. 584 intifa senetlerine ve TTK m. 585 esas sermaye payı bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifa etmemenin sonuçları, bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri konularını düzenlemektedir. Söz konusu hükümlerin, anonim şirketlerin kuruluş aşamasında yapılan iş ve işlemlerin limited şirketlerde yapılanlar ile benzer nitelikte olmasından dolayı uygulanma kabiliyeti

bulunmaktadır<sup>144</sup>. Dolayısıyla, ilgili hükümlerin atıfta bulunduğu anonim şirket hükümleri limited şirketler için de doğrudan uygulama alanı bulacaktır.

TTK m. 585’te sermaye bedellerinin ödenmesine ilişkin hususlarda atıf yapılan ilgili anonim şirket hükümlerinden TTK m. 344’ün uygulanmasına gerek bulunmamaktadır. Şöyle ki 7099 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun<sup>145</sup> ile yapılan değişiklikle birlikte artık kuruluş aşamasında ortakların nakden taahhüt ettiği sermayenin en az yüzde yirmi beşinin tescilden önce getirilmesi şartı limited şirketler için uygulanmamaktadır (7099 sayılı Kanun m. 25). TTK’nın ilk yayımlandığı halinde<sup>146</sup> yüzde yirmi beşlik sınır mevcut olduğu için böyle bir hüküm öngörülmüştü (TTK m. 344). Ancak, söz konusu sınır 7099 sayılı Kanunu’nun 25. maddesi ile kalkınca TTK m. 585’in nakden ödenecek sermaye bedellerine ilişkin atıf yaptığı TTK m. 344 hükmünün uygulanma kabiliyeti de ortadan kalkmış oldu.

#### **bb. Ayni Sermaye, Ayınların veya İşletmelerin Devralınması ve Özel Menfaatler**

‘Tanım ve Kuruluş’ başlığı altında anonim şirket hükümlerine atıf yapan ilk hüküm olarak TTK m. 578 karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu hükümde, ayni sermaye, ayınların veya işletmelerin devralınması ve özel menfaatler hakkında anonim şirket hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir (TTK m. 578/1)<sup>147</sup>. Bu konulara ilişkin anonim şirket

---

<sup>144</sup> Anonim ve limited şirket kuruluş işlemleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar için bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 25-29; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3069.

<sup>145</sup> RG, 10.03.2018, S. 30356.

<sup>146</sup> RG, 14.02.2011, S. 27846.

<sup>147</sup> Atıf yapılan hükümlerin ‘şeffaflık’ ve ‘eşitlik’ amaçları doğrultusunda yapıldığı gerekçede ifade edilmiştir.

**Gerekçe**, (m. 578), s. 265.

düzenlemeleri ise TTK m. 339/2-e, m. 342, m. 343 ve m. 348’te yer almaktadır. Söz konusu hükümler içerisinde TTK m. 342 limited şirketlerdeki TTK m. 581’in birebir aynısıdır. Bu noktada, TTK m. 581’e esasen gerek bulunmamaktadır. İlgili konuda anonim şirket hükümlerine yapılacak atıf ile de bu sorun çözülebilir<sup>148</sup>. Dolayısıyla, anonim şirket hükümlerine yapılacak atfın sadece m. 339/2-e, m. 343 ve m. 348’e yapıldığını kabul etmek daha uygun olur.

TTK m. 339/2-e hükmü paradan başka sermaye olarak getirilebilecek haklara ve ayınlara ilişkin kuralları içermektedir. Konuya ilişkin düzenlemeler, anonim şirket esas sözleşmesinin zorunlu içeriğini belirleyen hüküm içerisinde yer almaktadır. Hüküm limited şirketlere uygulandığında, limited şirketlere nakit sermaye dışında başka bir sermaye taahhüt edildiğinde başka bir deyişle haklar ve ayınlar ortaklar tarafından sermaye olarak getirileceği zaman şirket sözleşmesinde bu yönde bir hüküm konulmasının gerektiği anlaşılmaktadır. Ancak limited şirket sözleşmesinin zorunlu unsurlarını düzenleyen TTK m. 576’da şirket sözleşmesine böyle bir kayıt konulacağı yazmamaktadır. Anonim şirket hükümlerine yapılan atfın bu konuyu da kapsayıp kapsamadığı noktasında tereddüde düşülebilir. Bununla birlikte TTK m. 339/2-e hükmüne kaynaklık eden İsviçre hukuku düzenlemesinde ise (OR art. 777c/2) atfın bu hususu da kapsadığını açık bir şekilde ifade etmiştir<sup>149</sup>.

---

<sup>148</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 486.

<sup>149</sup> **Şener**, (Limited), s. 33, dn. 6. Belirtmek gerekir ki, İsviçre hukukunda yapılan 2020 tarihli değişiklikler [Obligationenrecht (Aktienrecht) Änderung vom 19. Juni 2020, AS 2020, 4005] şirket sözleşmesinde yazılacak hususlara ilişkin anonim ve limited şirket hükümleri kaldırılarak konu Ticaret Sicili Tüzüğü’ne aktarıldığı için bu atıf İsviçre Borçlar Kanunu’nun güncel metninde yer almamaktadır. Ancak TTK kabul edildiği tarihte bu atıf var idi.

TTK m. 578 atfıyla uygulanacak bir diğer anonim şirket hükmü TTK m. 343'tür. Bu hüküm, şirkete sermaye olarak konulan ayni sermayeye ve devralınacak ayın ve işletmelere değer biçme yöntemini göstermektedir<sup>150</sup>. Sermaye şirketlerinin temel ilkesi niteliğinde olan sermayenin korunması ilkesini bir anlamda güvence altına alan TTK m. 343 limited şirketlerde de uygulama alanı bulacaktır<sup>151</sup>. Limited şirketlere de sermaye olarak ayni sermayenin getirilebildiği veya işletme ve ayınların devralınabildiği göz önünde bulundurulduğunda TTK m. 343 hükmünün uygulanması limited şirketler açısından bir gereklilik teşkil etmektedir<sup>152</sup>.

TTK m. 578'in atıf yaptığı son husus anonim şirketlerde kurucu menfaatlerine ilişkin düzenlemelerin yer aldığı TTK m. 348'dir. Hükmün ilk cümlesine göre, kuruculara, şirketi kurdukları sırada harcadıkları emeğe karşılık olarak para ve bedelsiz pay senedi vermek gibi şirket sermayesinin azalması sonucunu doğuracak bir menfaat tanınmaz (TTK m. 348/1 1. cümle). Ancak dağıtılabilir kârdan 519'uncu maddenin birinci fıkrasında yazılı yedek akçe ile ortaklar için yüzde beş kâr payı ayrıldıktan sonra kalanın en çok onda biri intifa senetleri bağlamında kuruculara ödenebilir (TTK m. 348/1 3. cümle). Hükümde yer alan şartlara aykırı şirket sözleşmesi hükümleri geçersizdir (TTK m. 348/1 2. cümle).

---

<sup>150</sup> Ayrıntılı açıklama için bkz. **Şener**, (Limited), s. 32 vd.

<sup>151</sup> Sermayenin korunması ilkesine sağladığı faydalar için bkz. **Çağlar**, Hayrettin: "Anonim Şirketlerde Ayni Sermayeye Değer Biçilmesi", BATİDER, C. 26, S. 2, 2010, s. 40-43; **Karaman Coşgun**, Özlem: "Anonim Şirketlerde Sermaye Kavramı ve Ayni Sermaye Değerinin Belirlenmesi", MÜHF-HAD, Özel Sayı, 2012, s. 340. Bu hususta ayrıca bkz. **Gerekçe**, (m. 343), s. 158-159.

<sup>152</sup> Değer biçme yönteminin gerekliliğine ilişkin bkz. Y. 11. HD., T. 16.06.2011, E. 2009/11773, K. 2011/7602 (Lexpera, E.t.: 23.08.2022).

Yukarıda bahsedilen bu senetlere ‘kurucu intifa senedi’ denilmektedir. Kanun koyucu, limited şirketler için de söz konusu hükme atıfta bulunarak kuruculara kuruluş sırasında sarf ettikleri gayrete karşılık bir menfaat tanınmasını uygun görmüştür. Aynı zamanda TTK m. 519/1’de öngörülen genel kanuni yedek akçe ve ortaklar için yüzde beş kâr payı ayrılmasından sonra, kalanın en fazla onda birinin ödenebilmesi şartlarını öne sürerek sermayenin korunması ilkesine riayet edilmesini ve sağlanacak menfaate yönelik kötüye kullanımları engellemek istemiştir<sup>153</sup>.

### cc. İntifa Senetleri

‘Tanım ve Kuruluş’ başlığı altında anonim şirket hükümlerine atıf yapılan düzenlemelerden bir diğeri TTK m. 584’te yer almaktadır. Söz konusu hüküm, ‘İntifa senetleri’ başlığını taşımaktadır. Anonim şirketlerde ise konu TTK m. 502 ve m. 503’te düzenlenmiştir.

TTK m. 502’nin limited şirketlere uygulanması sonucu; genel kurul, şirket sözleşmesi uyarınca veya şirket sözleşmesini değiştirerek bedeli kanuna uygun olarak yok edilen payların sahipleri, alacaklılar veya bunlara benzer bir sebeple şirketle ilgili olanlar lehine intifa senedi çıkarılmasına karar verebilir ve çıkarılan bu senetlere TTK m. 348’te yer alan kurucu menfaatlerine ilişkin hükümler uygulanır. Söz konusu bu senetler, sahiplerine

---

<sup>153</sup> **Pash**, Ali: “Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklık Hükümlerinin Tanıtılması (III) YTK Kitap 2 - Kısım 4 - Bölüm 1 “Kuruluşun Hükümleri”, BATİDER, C. 28, S. 3, 2012, s. 212-217; **Kaya**, Begüm: “TK m. 348 Kapsamında Kurucuya Sağlanan Menfaatler”, Anonim Ortaklıkta Mali Hükümler - Dersler'den Süzülenler (Edt.: Mehmet Helvacı, Mahmut Arif Koçak, Ahmet Özsoy, Nurgül Yıldız), İstanbul 2021, s. 49-50.

yönetmelik nitelikte haklar<sup>154</sup> sağlamaz; sadece net kâra, tasfiye sonucuna katılma veya çıkarılacak payları alma hakları gibi mali nitelikteki haklar tanır (TTK m. 503)<sup>155</sup>. Anonim şirketler için öngörülen gerekçeler ve senet sahiplerine sağlanan bu türden haklar limited şirket yapısına da uygundur.

#### **dd. Esas Sermaye Pay Bedellerinin Ödenmesi, Ödeme Yeri, İfa Borcu, İfa Etmemenin Sonuçları ve Bedelleri Tamamen Ödenmemiş Payların Devri**

‘Tanım ve Kuruluş’ başlığı altında anonim şirket hükümlerine atıf yapan son hüküm TTK m. 585’te yer almaktadır. Söz konusu hükmün ikinci cümlesinde esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifa etmemenin sonuçları ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri hususlarında anonim şirket hükümlerinin kıyasen uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, esas sermaye pay bedellerinin ödenmesine (TTK m. 344), ödeme yerine (TTK m. 345), ifa borcu ve ifa etmemenin sonuçlarına (TTK m. 480 vd.) ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devrine ilişkin (TTK m. 491 ve m. 501) anonim şirket hükümleri limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>156</sup>.

---

<sup>154</sup> TTK m. 503 hükmü, senet sahiplerinin sahip olamayacağı hakları hatalı bir şekilde ‘pay sahipliği hakları’ şeklinde ifade etmiştir. Ancak pay sahipliği hakları bir üst kavram olup içerisinde mali hakları da barındırmaktadır. Hükmün devamında senet sahiplerinin sahip olabilecekleri haklardan bahsederken sadece mali haklardan bahsedilmesi hatalı bir ifadenin kullanılmış olduğunu göstermektedir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 397-398.

<sup>155</sup> İntifa senedi sahiplerine sağlanabilecek haklar hakkında ayrıntılı açıklama için bkz. **Teoman**, (Makalelerim), s. 1117; **Şener**, (Limited), s. 397-400; **Altaş**, (Limited), s. 308 vd.

<sup>156</sup> **Şener**, (Limited), s. 119 vd.; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3075; **Çamoğlu**, (Limited), s. 104; **Altaş**, (Limited), s. 284; **Kayhan**, s. 308.



Limited şirketlere sermaye olarak getirilebilecek nakdi sermayenin ödenme koşulları anonim şirket hükümlerine yapılan atıf sebebiyle TTK m. 344 hükmü ile belirlenecektir. Söz konusu hüküm, anonim şirket pay sahibinin nakden taahhüt etmiş olduğu payların itibari değerinin en az yüzde yirmi beşini tescilden önce, gerisini de tescili izleyen yirmi dört ay içerisinde ödemesi gerektiğine ilişkindir (TTK m. 344/1 1.cümle)<sup>157</sup>. Ancak, tescilden önce yatırılması gereken asgari yüzde yirmi beşlik sınır 7099 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucu limited şirketler için kaldırılmıştır<sup>158</sup>. Böylelikle, limited şirket kurmak isteyen kimseler şirketin kuruluş aşamasında herhangi bir nakdi sermaye ödemedi şirket kurabilmektedirler<sup>159</sup>. Sadece, şirket primli pay çıkarmışsa payların çıkartma primlerinin tamamı tescilden önce yatırılmalıdır (TTK m. 344/1 2. cümle)<sup>160</sup>.

TTK m. 345'te de nakdi sermaye borcunun ödenme yerini göstermektedir. Hükümün birinci fıkrasında yapılacak nakdi ödemelerin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na<sup>161</sup> göre kurulan bir bankada ve kurulmakta olan şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılacağı ifade edilmiştir (TTK m. 345/1). Eğer şirket, şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürlüğünde yetkilendirilmiş personelin onayladığı tarihten

---

<sup>157</sup> Nakdi sermayenin tescilden önce yerine getirilmesinin faydaları için bkz. **Paslı**, s. 202-204

<sup>158</sup> 7099 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik için bkz yuk. İkinci Bölüm, I, 3, B, b, aa.

<sup>159</sup> Bu durumun ortaya çıkarabileceği sorunlar için bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3193; **Şener**, (Limited), s. 120; **Bilgeç**, Hakan: "7099 Sayılı Kanun İle Yapılan Limited Şirkette Nakdi Sermaye Payının Ödenmesine İlişkin Değişikliğin Ortakların Oy ve Kâr Payı Hakları Üzerindeki Etkileri", TBBD, S. 143, 2019, s. 238-240. Aksi yönde **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 489-490.

<sup>160</sup> Yukarıda da bahsedildiği üzere 7099 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin ardından TTK m. 344'teki asgari sınır kaldırıldığı için esasen TTK m. 344/1'in birinci cümlesi uygulama alanı bulamayacaktır. Diğer bir deyişle bu değişikliğin ardından TTK m 344/1 birinci cümleye yapılan atıf anlamsız hale gelmiştir.

<sup>161</sup> RG, 01.11.2005, S. 25983 (Mük.).

itibaren üç ay içerisinde tüzel kişilik kazanmazsa, bu durumu doğrulayan sicil müdürlüğü yazısıyla birlikte ödenmiş olan bedeller sahiplerine geri verilir (TTK m. 345/2).

TTK m. 585'te anonim şirket hükümlerine atıf yapılan bir diğer husus pay bedelini ifa borcu ve ifa etmemenin sonuçlarına ilişkin TTK m. 480 vd. yer alan hükümlerdir. Ancak bu hükümler içerisinde yer alan birçok düzenleme limited şirketler için uygulama alanı bulamaz. Zira, söz konusu düzenlemelerin bir kısmı için limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde özel düzenlemeler bulunurken, diğer kısmına konu olan hususlar için limited şirketler açısından anonim şirketlerde geçerli olan ilke ve esaslardan ayrı bir yol izlenmiştir<sup>162</sup>.

TTK m. 480/1'de yer alan kural limited şirketler için uygulama alanı bulabilir. Söz konusu hükme göre, kanunda öngörülen istisnalar dışında, şirket sözleşmesiyle ortağa, pay bedelini veya payın itibarını değerini aşan primi ifa dışında borç yükletilemez. Bahsi geçen kanuni istisnalar ise limited şirketlerdeki ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerine işaret etmektedir<sup>163</sup>. Esasen söz konusu hüküm TTK m. 573/2'nin tekrarı niteliğindedir. Şöyle bir farkla ki TTK m. 573/2'de esas sermaye payının itibari değerini aşan prim borcundan bahsedilmemiştir. Dolayısıyla, anonim şirket hükümlerine yapılan atfın kapsamının sadece esas sermaye payının itibari değerini aşan prim borcu ile sınırlı olduğu söylenebilir<sup>164</sup>. Limited şirketlerde yer alan TTK m. 573/2 hükmü daha özel nitelik taşıdığı ve aynı zamanda TTK m. 480/1 hükmünün tekrarı olduğundan yukarıda bulunan istisna haricinde uygulanmasına gerek bulunmamaktadır.

---

<sup>162</sup> Şener, (Limited), s. 124.

<sup>163</sup> Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 593; Şener, (Limited), s. 124; Yıldız, (Limited), s. 187 vd.

<sup>164</sup> Esas sermaye paylarının primli olabileceğine ilişkin bkz. Tekinalp, (Yeni Hukuk), s. 534.

Buna karşın; TTK m. 480/2, 3 ve 4. fıkraları limited şirketler için uygulama alanı bulamaz<sup>165</sup>. İlgili hükmün ikinci fıkrasında kayıtlı sermaye sisteminin geçerli olduğu şirket türlerinin primli pay çıkarabilme imkânından bahsedilmektedir. Limited şirketler, söz konusu sermaye sistemini benimseyemeyeceğinden ikinci fıkranın uygulanması mümkün değildir<sup>166</sup>. Bu fıkra dışında üçüncü ve dördüncü fıkraların da uygulanma kabiliyetleri bulunmamaktadır. Üçüncü fıkra da sermayenin iadesi yasağı, dördüncü fıkra da ise ikincil nitelikteki yükümlülüklerle ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Ancak bu hususlar limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde özel olarak düzenlenmiş bulunmaktadır (TTK m. 601 ve 606). Dolayısıyla, anılan hususlara ilişkin olarak atıf yapılan anonim şirket hükümleri değil, öncelikli olarak limited şirketlere ilişkin bu özel hükümlerin uygulanması gerekmektedir<sup>167</sup>.

Nakdi sermaye borcunun talebine ilişkin konuları düzenleyen TTK m. 481 hükmü limited şirketler için uygulama alanı bulacaktır<sup>168</sup>. Bu doğrultuda, ilgili hükmün limited şirketlere uygulanması sonucu pay bedelleri müdürler tarafından şirket sözleşmesinde başkaca bir düzenleme yoksa ilan yoluyla talep edilmekte ve ilanda ödenmesi talep edilen

---

<sup>165</sup> Şener, (Limited), s. 124.

<sup>166</sup> Kayıtlı sermaye sistemini benimseyebilecek şirketler SPK m. 18/1’de gösterilmiştir. Hükme göre, halka açık ortaklıklar ve paylarını halka arz etmek üzere Sermaye Piyasası Kurulu’na (Kurul) başvuran şirketler, Kurul’un izni doğrultusunda bu sermaye sistemini kabul edebilirler. Dolayısıyla, limited şirketlerin kayıtlı sermaye sistemini benimsemesi mümkün değildir.

<sup>167</sup> Şener, (Limited), s. 124.

<sup>168</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 18; Tekinalp, (Yeni Hukuk), s. 535.

sermaye borcunun oranı veya tutarı ile ödeme tarihi ve ödemenin nereye yapılacağı belirtilmektedir (TTK m. 481/1)<sup>169</sup>.

TTK m. 585 atfıyla limited şirketlere uygulanacak olan TTK m. 482 ve m. 483 hükümleri sermaye borcunu ifa etmemenin sonuçlarını düzenlemektedir. Bunlar: temerrüt faizi ödenmesi, şirket sözleşmesinde kararlaştırılmışsa sözleşme cezası, tazminat ve ıskattır<sup>170</sup>. TTK m. 482/1'e göre, sermaye koyma borcunu süresi içerisinde yerine getirmeyen ortak ihtarla gerek kalmaksızın temerrüt faizi ödemek durumunda kalır<sup>171</sup>. Hükümün ikinci fıkrasında, temerrüde düşen ortağı iştirak taahhüdünden ve yapmış olduğu kısmi ödemelerden doğan haklarından yoksun bırakmaya ve söz konusu payı satıp yerine başkasını almaya ve kendisine verilmiş pay senedi varsa bunu iptal etmeye müdürlerin yetkili olduğu ifade edilmiştir (TTK m. 482/2). Bu fıkra esasında temerrüde düşmüş ortağa uygulanabilecek en önemli yaptırım olan ıskatı düzenlemektedir<sup>172</sup>. Iskat prosedürüne ilişkin TTK m. 483 ile

---

<sup>169</sup> İlanın nasıl yapılacağı hususunda TTK m. 481'de herhangi bir kural öngörülmemiştir. Öğretide, TTK m. 483/1'de yer alan ilan şeklinin kıyasen burada da uygulanabileceği söylenmektedir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 127; **Çamoğlu**, (Limited), s. 104-105.

<sup>170</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 105.

<sup>171</sup> Uygulanacak faiz oranı şirket sözleşmesi ile belirlenmişse sözleşmede yer alan oran uygulanır. Şirket sözleşmesi ile belirlenmediği hallerde ise ticari işlere uygulanacak kanuni temerrüt faiz oranı esas alınarak belirlenir. Ortakların limited şirketlerde sermaye koyma borcu altına girmesi, TTK kapsamında düzenlenen bir konu olup TTK m. 3 gereğince mutlak ticari iş olarak kabul edilir. Dolayısıyla, bu halde söz konusu kanuni faiz oranı 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun m. 2/2'ye göre belirlenir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 128.

<sup>172</sup> Iskat prosedürü hakkında ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Çamoğlu**, (Limited), s. 105 vd.; **Şener**, (Limited), s. 129 vd.; **Aker**, s. 75 vd.

birlikte göz önünde bulundurularak uygulanmalıdır<sup>173</sup>. Üçüncü fıkra da temerrüt halinde şirket sözleşmesi ile ortaklar için cezai şartın kararlaştırılabileceği ifade edilmiştir (TTK m. 482/3). Ancak bu husustaki kurallar TTK m. 577/1-f ile de sağlanabilir. Dolayısıyla, aynı konuyu düzenleyen bu iki hüküm içerisinde limited şirket hükümleri içerisinde yer alan hükmün öncelikli olarak uygulanması gerekmektedir. Dördüncü fıkra da ise şirketin tazminat hakkını saklı tutarak temerrüde düşmüş ortaktan, ortaklığın munzam zararının talep edilebileceği ifade edilmiştir (TTK m. 482/4)<sup>174</sup>.

TTK m. 585'in atıf yaptığı son husus bedelleri tamamen ödenmemiş payların devrine ilişkin TTK m. 491 ve m. 501'de yer alan hükümlerdir<sup>175</sup>. Birbirini tamamlayıcı nitelikte bulunan bu iki hüküm birlikte göz önünde bulundurularak uygulanmalıdır<sup>176</sup>. TTK m. 491/1'e göre, bedeli tamamen ödenmemiş paylar ancak şirketin onayıyla devredilebilir. Burada onayı kimin vereceği açık bir şekilde ifade edilmemiş. Ancak bu durum da bir esas

---

<sup>173</sup> Limited şirketlerde ıskat yaptırımı anonim şirketlerden farklı bir şekilde uygulanmaktadır. Bu farklılığın sebebi ise sermaye yapısının anonim şirketlerden farklı olmasıdır. Limited şirketlerde ıskat yaptırımının uygulanması payların bölünmesini gerektirmekte ve bu gereklilik de söz konusu ıskat yaptırımının uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Bkz. Şener, (Limited), s. 130-132.

<sup>174</sup> Yargıtay'ın limited şirketlerde sermaye borcunun ödenmesinde temerrüde düşüldüğü hallerde anonim şirketlerde geçerli olan usulün izleneceğine ilişkin kararı için bkz. Y. 11. HD., T. 29.04.2021, E. 2020/6439, K. 2021/4233 “...limited şirket ortağının sermaye koyma borcunu ödememesi nedeniyle temerrüde düşmesi halinde 3102 sayılı Yasa'da özel bir usul düzenlenmiş olup, 6102 sayılı TTK'nın 483. maddesi hükmüne göre hareket edilerek ortaklar kurulu kararı alınıp davalıya sermaye koyma borcunu yerine getirme hususunda ihtar yapılması, ihtarla rağmen borcun yerine getirilmemesi halinde 483.madde de düzenlenen hükümlerin uygulanmasının zorunlu olduğu...” (Lexpera, E.t.: 07.03.2023).

<sup>175</sup> Şener, (Limited), s. 323.

<sup>176</sup> Şener, (Limited), s. 324.

sermaye payı devrini içerdüğinden onayı genel kurul vermelidir<sup>177</sup>. Bu halde esasen TTK m. 491/1'e de başvurmaya gerek yoktur. Çünkü bedeli ödenmiş olsa dahi TTK m. 595/2 gereğince genel kurul devre onay vermekten kaçınabilir<sup>178</sup>. Kanuni bağlam olarak nitelendirilen bu durumun istisnaları ise miras, mirasın paylaşımı, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri ve cebri icradır<sup>179</sup>. İkinci fıkrada da şirketin, sadece, ilgili payı devralan kişinin ödeme yeterliliği konusunda bir şüphe varsa ve şirket tarafından talep edilen teminat verilmemişse onaydan kaçınabileceği ifade edilmiştir (TTK m. 491/2).

TTK m. 491 yer alan düzenlemeler TTK m. 501 ile birlikte okunduğu zaman şu durum ortaya çıkmaktadır: Şirketin onayıyla birlikte bedeli tamamen ödenmemiş bir esas sermaye payı devredilirse, devirle birlikte devralan ortak sıfatına sahip olur ve bu durum pay defterine kaydedilirse ödenmeyen kısım için devralan şirkete karşı sorumlu olur (TTK m. 501/1). TTK m. 501/2'ye göre ise şirketin kuruluşu veya sermaye artırımını tarihinden itibaren, iki yıl içerisinde ortaklık iflas ederse ve payı iktisap eden kimse paydan doğan haklarından yoksun bırakılırsa payın asli sahibine başvurulabilir. Ancak payı devreden kimse ikinci fıkrada yer alan durumlara tabi değilse devralanın pay defterine kaydıyla borçlarından kurtulmuş olur (TTK m. 501/3)<sup>180</sup>.

---

<sup>177</sup> Şener, (Limited), s. 323.

<sup>178</sup> Kendigelen, (İlk Tespitler), s. 503, dn. 45.

<sup>179</sup> Kendigelen, (İlk Tespitler), s. 399-400; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3120.

<sup>180</sup> Ayrıntılı açıklama için bkz. Şener, (Limited), s. 323-325; Gümüş, Mustafa Alper: “Anonim Ortaklıkta Borsaya Kote Edilmemiş ve Bedeli Tamamen Ödenmemiş Nama Yazılı Payın Sözleşmesel Devri ve Bu Paya Bağlı Borç Olarak Bedel (Nakdi Sermaye) Ödeme Borcunun Yasal Üstlenilmesi (TTK m. 491; TTK m. 501 ve TTK m. 352)”, LHD, C. 13, S. 149, 2015, s. 38 vd.

### c. Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesine İlişkin Hükümler

#### aa. Genel Olarak

Limited şirket hükümleri içerisinde ‘Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesi’ üst başlığı altında anonim şirket hükümlerine atıf yapılan düzenleme sadece TTK m. 592’de yer almaktadır. Söz konusu hükme göre, anonim şirketlerin esas sermayenin azaltılmasına ilişkin hükümleri limited şirketlere kıyasen uygulanır. Bu doğrultuda esas sermayenin azaltılmasına ilişkin TTK m. 473-475 arasında yer alan anonim şirket hükümleri somut olayın niteliğine uygun düştüğü ölçüde limited şirketlere de uygulanır<sup>181</sup>.

#### bb. Esas Sermayenin Azaltılması

Limited şirketlerde esas sermayenin azaltılması, bir sözleşme değişikliğini gerektirir. Çünkü bu sermaye şirketin kuruluşu aşamasında şirket sözleşmesine yazılarak ticaret siciline tescil edilmektedir (TTK m. 576/1-c). Esas sermayenin azaltılması da tescil edilen bu sermaye miktarının indirilmesi anlamına gelmektedir. Başka bir ifadeyle şirket sözleşmesinde yer alan sermaye unsurunun değiştirilmesini gerektirmektedir<sup>182</sup>.

Esas sermayenin azaltılmasına sebep olan faktörler değişkenlik gösterebilir<sup>183</sup>. Ancak bu sebeplerin herhangi bir etkisi olmaksızın TTK m. 592 atfı sonucu m. 473-475 arasındaki

---

<sup>181</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 235; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 344; Altaş, (Limited), s. 428-429.

<sup>182</sup> Yıldız, (Limited), s. 127; Şener, (Limited), s. 233. Yargıtay’ın da esas sermayenin azaltılmasının sözleşme değişikliği gerektirdiğine ilişkin kararı için bkz. Y. 11. HD., T. 27.05.2003, E. 2003/278, K. 2003/5594 “...sermaye artırımı olarak şirkete devredilen taşınmazın başkasına devredilmesinin sermayenin azaltılması sonucunu doğuracağından esas sözleşme değişikliği gerektiği...” (Lexpera, E.t.: 21.09.2022).

<sup>183</sup> Yıldız, (Limited), s. 126-127; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3308.

hükümler limited şirketler için uygulama alanı bulacaktır<sup>184</sup>. Şirketten alacaklı olan kimseler için bir teminat oluşturan ve şirket malvarlığının bir parçasını oluşturan sermayenin gerek kuruluş esnasında gerekse daha sonraki süreçte korunması gerekmektedir. Dolayısıyla, bu korumanın tesis edilebilmesi için limited şirketler de TTK m. 473-475 arasında yer alan işlemlere uygun bir şekilde tescil etmiş oldukları sermayeyi azaltacaklardır<sup>185</sup>.

Limited şirketlerin bu noktada anonim şirketlerden farklılaştığı hususlar bulunmaktadır. Limited şirketler, atıf yapılan hükümler içerisinde yer alan TTK m. 473/5 gereğince, esas sermaye azaltımı sonucunda sermaye TTK m. 332’de öngörülen en az tutarın altına indirilemeyecektir. Hükümde işaret edilen asgari tutar anonim şirketler için öngörülen elli bin Türk Lirasıdır. Ancak, limited şirketlerde asgari sermaye tutarı TTK m. 580’e göre on bin Türk Lirasıdır. Bu sebepten dolayı TTK m. 473/5 hükmü uygulanırken sermayenin indirilebileceği asgari tutar elli bin Türk Lirası değil, on bin Türk Lirası olacaktır.

Farklılık gösteren bir diğer husus da nisaplara ilişkindir. Esas sermayenin azaltılması için gerçekleştirilecek sözleşme değişikliğine anonim ve limited şirket genel kurul nisaplarından hangisinin uygulanacağı sorusu gündeme gelebilir. Bu halde limited şirketlere ilişkin özel hüküm niteliği taşıyan TTK m. 589’un uygulanması daha uygun düşmektedir<sup>186</sup>.

---

<sup>184</sup> **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3308; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 851; **Altaş**, (Limited), s. 429.

<sup>185</sup> **Şener**, (Limited), s. 233; **Çamoğlu**, (Limited), s. 235.

<sup>186</sup> **Yıldız**, (Limited), s. 127; **Şener**, (Limited), s. 239; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 345; **Kayhan**, s. 313. Öğretide **Çamoğlu**, TTK m. 592’nin atfıyla uygulanacak TTK m. 473/3’ün de yollaması sebebiyle TTK m. 421/3’ün birinci cümlesinde yer alan nisapların (sermayenin en az yüzde yetmiş beşini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla) uygulanması gerektiğini söylemektedir. Bkz. **Çamoğlu**, (Limited), s. 236-237. **Pulaşlı** da atıf yapılan anonim şirket hükümlerinin esas sermayenin azaltılmasına yönelik usule ilişkin işlemler olduğunu, bunların karar nisabına ilişkin olmadığını söylemektedir. Yazar ayrıca söz



Söz konusu hükme göre ise esas sermayenin azaltılmasına ilişkin şirket sözleşmesi hükümleri, esas sermayenin üçte ikisini temsil eden ortakların kararıyla değiştirilir (TTK m. 589/1). Kanun koyucu, alacaklıların temel güvencesinin bir parçası olan sermayenin azaltılmasını daha ağır bir nisaba tabi tutarak bu anlamda sermayeye ayrı bir önem atfetmiştir<sup>187</sup>.

Anonim şirket hükümlerinden farklılık gösteren son husus ise TTK m. 592/1'in ikinci cümlesinde yer almaktadır. İlgili hükümde kanun koyucu borca batıklık halinde esas sermayenin azaltılabilmesi için bir şart daha öngörmüştür. Hükme göre, borca batık bilançonun iyileştirilebilmesi için esas sermaye azaltılması yoluna başvurulabilmesi, şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme yükümlülüklerinin tamamen ödenmesi halinde mümkündür (TTK m. 592/1 2.cümle). Dolayısıyla, şirketin borca batıklık halinin düzeltililebilmesi için önce ek ödeme yükümlülüklerine başvurulacaktır. Daha sonrasında esas sermaye azaltılması yoluna gidilebilecektir<sup>188</sup>.

#### **d. Ortakların Hakları ve Borçlarına İlişkin Hükümler**

##### **aa. Genel Olarak**

Limited şirket hükümleri içerisinde 'Ortakların Hakları ve Borçları' üst başlığı altında yer alan TTK m. 603/6, m. 609 ve m. 610'da anonim şirket hükümlerine atıf bulunmaktadır. TTK m. 603/6 ek ödeme yükümlülüğünün azaltılması veya kaldırılması, m. 609 hazırlık

---

konusu nisapların limited şirket yapısına uygun olmadığını da ifade etmektedir. Bkz. **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 851.

<sup>187</sup> **Şener**, (Limited), s. 233-234; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 345.

<sup>188</sup> **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 345-346; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 550; **Turan**, Ramazan: "Limited Şirkette Ortakların Ek Ödeme Yükümlülüğü", TBBT, S. 152, 2021, s. 235.

dönemi faizi ve m. 610 finansal tablolar ve yedek akçeler konularında anonim şirket hükümlerine atıflar bulunmaktadır.

#### **bb. Ek Ödeme Yükümlülüğünün Azaltılması veya Kaldırılması**

TTK m. 603 hükmü ek ödeme yükümlülüğüne ilişkin kuralları belirlemiştir. Söz konusu hükmün yalnızca altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde anonim şirket hükümlerine atıf vardır. Hükme göre, ek ödeme yükümlülüğünün azaltılmasına veya kaldırılmasına ilişkin hallerde esas sermayenin azaltılması hakkında hükümler kıyas yoluyla uygulanır (TTK m. 603/6 2. cümle). Atıf yapılan konu, limited şirket hükümleri içerisinde özel olarak düzenlenmeyen esas sermayenin azaltılmasına ilişkin hususlar arasında yer almaktadır. Yukarıda da bahsedildiği üzere limited şirketlerde esas sermayenin azaltılmasına ilişkin kurallar, anonim şirket hükümlerine atıf yapılarak düzenlenmiştir<sup>189</sup>. Dolayısıyla, ek ödeme yükümlülüğünün azaltılmasına veya kaldırılmasına ilişkin hallerde TTK m. 473-475 arasında yer alan anonim şirketlerde esas sermayenin azaltılmasına ilişkin hükümler uygulama alanı bulacaktır<sup>190</sup>.

Atıf yapılan anonim şirket hükümlerinin, kurucu esas sermaye azaltılmasına ilişkin hükümlere yönelik olduğu kabul edilmelidir<sup>191</sup>. Çünkü ek ödeme yükümlülükleri, şirketin gerçek zararı söz konusu ise talep edilebilir<sup>192</sup>. Böylelikle alacaklıların güvencesi olan şirket

---

<sup>189</sup> Bkz. yuk. İkinci Bölüm, I, B, b, aa.

<sup>190</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 513; **Çamoğlu**, (Limited), s. 111; **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 463.

<sup>191</sup> Kurucu esas sermaye azaltılması, TTK m. 592 atfı dolayısıyla uygulanacak TTK m. 474/1’de düzenlenmiştir. Limited şirketlerin ihtiyaç duymadığı esas sermayesinin bir kısmını ortaklara iade ettiği veya serbest yedek akçe olarak şirkette tuttuğu sermaye azaltılması yöntemine denir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 235-236.

<sup>192</sup> **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 282-283.

malvarlığı korunmak istenmektedir. Açıklayıcı sermaye azaltılmasında olduğu gibi şirketin bilançosunda düzeltme yapılmamaktadır<sup>193</sup>. Dolayısıyla, ek ödeme yükümlülüğü azaltılırken veya kaldırılırken kurucu esas sermaye azaltılmasına ilişkin hükümler göz önünde bulundurulmalıdır<sup>194</sup>.

Ek ödeme yükümlülüğünün azaltılması veya kaldırılması, TTK m. 603/6'nın birinci cümlesine göre, sadece esas sermaye ile kanuni yedek akçelerin toplamının şirketin zararını karşılaması halinde imkân dahilindedir. Zaten m. 603/1-a hükmü bu durumun aksini başka bir deyişle şirket sermayesinin ve kanuni yedek akçelerin toplamının şirketin zararını karşılayamaması halini ek ödeme yükümlülüğüne başvurmanın bir ön şartı olarak kabul etmiştir<sup>195</sup>. Dolayısıyla, limited şirketlerin ek ödeme yükümlülüğünün azaltılması veya kaldırılabilmesi için ilk olarak şirket sermayesinin ve kanuni yedek akçelerin şirketin zararını karşılaması gerekmektedir<sup>196</sup>.

Ek ödeme yükümlülüklerinin azaltılması ve kaldırılması ancak şirket sözleşmesinin değiştirilmesiyle gerçekleştirilebilir. Çünkü ek ödeme yükümlülükleri TTK m. 577/1-c hükmüne göre sadece şirket sözleşmesi ile öngörülebilir. Bu husus ayrıca TTK m. 603/1'in ifadesinden de ortaya çıkmaktadır. Hükümde, ortakların ancak “*şirket sözleşmesiyle*” ek

---

<sup>193</sup> Açıklayıcı sermaye azaltılması ise TTK m. 592 atfı sonucu uygulanacak TTK m. 474/2'de düzenlenmiştir. Sermaye azaltılmasının bu türünde şirket zarar etmiştir ve bir bilanço açığı ortaya çıkmıştır. Bu durum sermayenin azaltılması yoluyla giderilmeye çalışılır. Başka bir deyişle ‘fiili duruma uygun hale’ getirilir. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 250-251.

<sup>194</sup> **Şener**, (Limited), s. 437; **Turan**, s. 245; **Çebi**, (Şirketler), s. 470.

<sup>195</sup> **Gürbüz Usluel**, Aslı Elif: “Limited Şirketlerde Ortağın Ek Ödeme Yükümlülüğü”, Prof. Dr. Sabih Arkan’a Armağan, İstanbul, 2019, s. 471.

<sup>196</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 111; **Şener**, (Limited), s. 435-436; **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 463.

ödeme yükümlülüğü öngörebileceği ifade edilmiştir. Şirket sözleşmesinde öngörülen bu yükümlülüğün kaldırılması da doğal olarak sözleşmede yer alan yükümlülüğe ilişkin hükmün kaldırılması ile gerçekleşecektir. Dolayısıyla, şirket sözleşmesinde yer alan bu hükmün değiştirilmesiyle başka bir deyişle sözleşme değişikliği yoluyla bu yola başvurulabilir<sup>197</sup>. Bu sözleşme değişikliği ise TTK m. 621’de yer alan önemli kararlar içerisinde yer almadığından genel kurulun TTK m. 589’da şirket sözleşmesinin değiştirilmesi için öngörülen nisaplarla gerçekleştirilecektir<sup>198</sup>.

### **cc. Hazırlık Dönemi Faizi**

TTK m. 609’un birinci cümlesine göre limited şirketlerde esas sermayeye ve ek ödemelere faiz ödemesi yapılmaz. Bu yasak, sermayenin korunması ilkesinin gereğidir<sup>199</sup>. Alacaklılar için teminat niteliği taşıyan ve şirket malvarlığının bir parçası olan sermayenin faiz ödemeleri ile ortaklara geri verilmesi yasaklanmıştır<sup>200</sup>. Ancak bu yasağın istisnasını TTK m. 609’un ikinci cümlesinde yer alan hazırlık dönemi faizi oluşturur<sup>201</sup>. Hükme göre, şirket sözleşmesiyle kararlaştırılmışsa ortaklara hazırlık dönemi faizi ödenmesi kararlaştırılabilir (TTK m. 609/1 2. cümle)<sup>202</sup>. Hükümün son cümlesinde ise hazırlık dönemi

---

<sup>197</sup> Ek ödeme yükümlülüğü ile şirket sözleşmesi arasındaki bağlantı için bkz. **Gülbüz Usluel**, s. 474.

<sup>198</sup> **Şener**, (Limited), s. 437-438; **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 283. Bu noktada, TTK m. 589’da aranan nisabın TTK m. 621’e göre daha yüksek olduğuna da dikkat edilmelidir.

<sup>199</sup> Söz konusu yasak sermayenin korunması ilkesinin bir görünüm biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ilkeye ilişkin bkz. yuk. dn. 129.

<sup>200</sup> **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 580; **Şener**, (Limited), s. 144-145; **Çebi**, (Şirketler), s. 455.

<sup>201</sup> **Kayıhan**, s. 319.

<sup>202</sup> Hazırlık dönemi faizine ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. **Çebi**, Hakan: “Limited Şirkette Ortakların Hakları”, THD, C. 16, S. 177, 2021, s. 894-895.

faizine ilişkin hususlarda anonim şirket hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla, hazırlık dönemi faizine ilişkin düzenlemeleri içeren anonim şirket hükmü TTK m. 510 limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>203</sup>.

İşletmenin tam bir şekilde faaliyete başlamasına kadar, ortaklara, Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS) uygun bir biçimde, özellikli varlık niteliğindeki yatırımların maliyetini yüklenmek için, belirli bir oranda faiz ödemesi şirket sözleşmesi ile öngörülebilir (TTK m. 510/1). Bu faiz ödemesine hazırlık dönemi faizi denir. Ayrıca, bu ödeme şirketin sermaye artırımını gerçekleştirdiği durumlarda da söz konusu olabilir<sup>204</sup>. Kuruluş aşamasında olduğu gibi, özellikli varlık niteliğindeki yatırımların maliyetini yüklenmek için en geç yeni yatırımın işletmeye alındığı güne kadar faiz ödemesi yapılabilir (TTK m. 510/2).

#### **dd. Finansal Tablolar ve Yedek Akçeler**

Limited şirketlerde finansal tablolar ve yedek akçeler TTK m. 610'da anonim şirket hükümlerine atıf yapılarak düzenlenmiştir. Atıf yapılan hükümler TTK m. 514 ile m. 527 arasında yer almaktadır. Bu sebeple söz konusu hükümler limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır.

TTK m. 514-527 arasında düzenlenen konular dört ana başlık altında ele alınabilir: anonim şirketlerin finansal tabloları ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, şirketler topluluğunun finansal tabloları ve yıllık faaliyet raporu, yedek akçeler ve çeşitli hükümlerdir. Ancak çeşitli hükümler başlığı altında yer alan hükümler, 6335 sayılı Kanun'un 42. maddesi

---

<sup>203</sup> Kendigelen, (İlk Tespitler), s. 517; Altaş, (Limited), s. 371-372.

<sup>204</sup> Çebi, (Haklar), s. 895.

ile yürürlükten kaldırılmıştır. Sonuç itibariyle yukarıda anılan dört başlık altında toplamda on hükme atıf yapıldığı kabul edilmelidir.

TTK m. 514-518 arasında yer alan hükümler limited şirketlerin gerek münhasıran gerekse şirketler topluluğunun bir üyesi olarak hazırlaması gereken finansal tabloları ve yıllık faaliyet raporuna ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Kanun koyucu her iki halde de hazırlanacak raporları aynı standart ve ilkelere tabi tutmuştur<sup>205</sup>. Bu doğrultuda, müdür/müdürler kurulu bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içerisinde TMS'ye göre finansal tabloları ve yıllık faaliyet raporunu hazırlar ve genel kurula sunar (TTK m. 514/1). Müdürler, söz konusu tabloları ve raporları hazırlarken TTK m. 515'te yer alan dürüst resim ilkesine riayet ederek hazırlama yükümlülüğü altındadır<sup>206</sup>. Şirketler topluluğuna dahil limited şirketlerin hazırlayacakları finansal tablolar ve yıllık faaliyet raporları da aynı şartlara tabidir<sup>207</sup>.

Limited şirketlerde yedek akçelere uygulanacak hükümler ise anonim şirketlere ilişkin TTK m. 519-523 arasında yer almaktadır. İlgili hükümler içerisinde yedek akçelere ilişkin genel bir tanımlama yapılmamıştır. Öğretide, Şener, “*Yedek akçe, ortaklığın net kârından, ortaklara ve diğer ilgililere dağıtılmayarak, kanun, ortaklık sözleşmesi veya genel kurul kararı gereğince, ortaklıkta alıkonulmuş malvarlığıdır. Yedek akçeler, limited ortaklığın özvarlığının, yani limited ortaklığa ait olan ve üçüncü kişilerin üzerinde herhangi*

---

<sup>205</sup> Bu bağlamda ‘dürüst resim ilkesi’ bir çatı kavram olarak hem finansal tablolar hem de yıllık faaliyet raporu hazırlanırken göz önünde bulundurulması gereken temel bir ilkedir. Bkz. **Gerekçe**, (m. 514-516), s. 241.

<sup>206</sup> Dürüst resim ilkesine ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Altaş**, (Limited), s. 373-374; **Kayhan**, s. 272-273; **Manavgat**, Çağlar: “Anonim Ortaklıklarda Dürüst Resim İlkesi Kapsam ve İlkeye Aykırılığın Finansal Tabloların Geçerliliğine Etkisi”, BATİDER, C. 35, S. 4, 2019, s. 6-8.

<sup>207</sup> Bkz. TTK m. 517-518.

*bir alacak hakkı bulunmayan varlığının bir parçası teşkil ederler.” şeklinde tanımlamıştır<sup>208</sup>. Hükümde sadece söz konusu yedek akçelere ilişkin bir ayırım yapılmıştır. Bu doğrultuda limited şirketler için üç farklı yedek akçe söz konusu olabilir. Bunlar: genel kanuni yedek akçe (TTK m. 519-520), sözleşmesel yedek akçe (TTK m. 521-522) ve genel kurul kararıyla ayrılan yedek akçedir (TTK m. 523/3-608/3)<sup>209</sup>. Söz konusu hükümlerde yer alan kurallar limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>210</sup>.*

#### **e. Şirket Organlarına İlişkin Hükümler**

##### **aa. Genel Olarak**

Limited şirketlere ilişkin hükümlerin içerisinde ‘Şirket Organları’ başlığı altında altı ayrı hüküm içerisinde anonim şirket hükümlerine atıf vardır. Bunlar sırasıyla TTK m. 617/3, m. 622, m. 629, m. 633, m. 634 ve m. 635’te yer almaktadır. TTK m. 617/3’te genel kurulun toplanması ve karar almasına, TTK m. 622’de genel kurul kararlarının butlanı ve iptaline, TTK m. 629’da müdürlerin temsil yetkisinin kapsamı ve sınırlandırılmasına, TTK m. 633’te sermaye kaybı ve borca batıklık hallerinde bildirim yükümlülüğüne, TTK m. 634’te iflasın bildirilmesi ve ertelenmesine ve TTK m. 635’te de denetime ilişkin konularda atıf bulunmaktadır.

---

<sup>208</sup> Şener, (Limited), s. 493.

<sup>209</sup> Ayrıntılı bilgi için bkz. Şener, (Limited), s. 492 vd.; Altaş, (Limited), s. 385 vd.; Kayıhan, s. 273 vd.

<sup>210</sup> Atıf yapılan hükümler içerisinde yer alan kurallar ile limited şirket hükümleri içerisinde yedek akçelere ilişkin benzer nitelikte hükümler (TTK m. 608/1 ve 3) bulunduğu dair bkz. Kırca (Kendigelen), C. 3, s. 298-299.

## bb. Genel Kurulun Toplanması

TTK m. 617/3'te genel kurulun toplanmasına ve karar alma şekillerine ilişkin konularda anonim şirket hükümlerine atıf bulunmaktadır. TTK m. 617/3'e göre toplantıya çağrı, azlığın çağrı ve öneri hakkı, gündem, öneriler, çağrısız genel kurul, hazırlık önlemleri, tutanak ve yetkisiz katılma konularında bakanlık temsilcisine ilişkin hükümler dışındaki anonim şirket hükümleri uygulanır. Anonim şirketlere ilişkin bu hükümler ise TTK m. 409 vd. yer almaktadır<sup>211</sup>.

Toplantıya çağrıya ilişkin atıf yapılan düzenlemeler TTK m. 410 vd. yer almaktadır. İlgili hükümler limited şirketlere uygulandığında; genel kurulun, müdürler dışında (TTK m. 617/1) mahkemenin izniyle tek bir pay sahibi (TTK m. 410/2), sermayenin en az onda birini oluşturan azınlık (TTK m. 411/1) ve tasfiye halinde tasfiye memurları (TTK m. 410/1) tarafından toplantıya çağrılabilceği sonucuna varılmaktadır<sup>212</sup>. Toplantıya çağrının şekline ilişkin ise TTK m. 414 hükmü uygulanabilecektir. Bu doğrultuda, genel kurul toplantıya

---

<sup>211</sup> **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 54-55; **Yıldız**, (Limited), s. 207. TTK m. 617/3 içerisinde atıf yapılan hükümlerin tespitinin zor olması ve bu sebepten dolayı söz konusu hükmün yorumu konusunda sadece atıf yapılan hükme sıkı sıkıya bağlanmaktan ziyade atıf yapılan düzenlemelerin amacı göz önünde bulundurularak bir yorum yapılması gerektiğine dair bkz. **Şener**, (Limited), s. 524-525.

<sup>212</sup> Ayrıntılı açıklama için bkz. **Şener**, (Limited), s. 532 vd.; **Çamoğlu**, (Limited), s. 131-133; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 52-53; **Yıldız**, (Limited), s. 210-214; **Altaş**, (Limited), s. 95-98; **Çebi**, (Şirketler), s. 133-135. Toplantıya çağrı hususunda anonim şirket hükümlerinin uygulanacağına dair bkz. Y. 11. HD., T. 21.11.2017, E. 2016/4343, K. 2017/6376 "6102 sayılı TTK'nın 622. maddesinde 410. maddeye bir atıf yok ise de, limited şirketlerde genel kurul toplantılarına çağrıya ilişkin aynı Yasa'nın 617/3 maddesinde belirtilen hususlarda anonim şirket hükümlerine atıf yapılmış olması nedeniyle 410/1 maddesinin bu davada uygulanabilecek olmasına göre, ...". Benzer yöndeki bir diğer karar için bkz. Y. 11. HD., T. 09.03.2017, E. 2016/2371, K. 2017/1397 (Lexpera, E.t.: 31.08.2022).



şirket sözleşmesinde gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde (TTSG) yayımlanan ilanla çağrılır (TTK m. 414/1 1. cümle). Çağrı süresi olarak ise TTK m. 414/1 2. cümlede yer alan iki haftalık sürenin değil, limited şirketler için özel kural ihtiva eden TTK m. 617/2'de yer alan on beş günlük sürenin uygulanması gerekmektedir<sup>213</sup>. Bu hususta son olarak, pay defterinde yazılı ve önceden şirkete pay senedi veya pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildiren pay sahiplerine, toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazeteler iadeli taahhütlü mektupla bildirilir (TTK m. 414/1 3. cümle).

TTK m. 617/3'te atıf yapılan gündeme ilişkin anonim şirket hükmü TTK m. 413'te yer almaktadır. Söz konusu hükme göre, gündem, genel kurulu toplantıya çağırان tarafından belirlenir (TTK m. 413/1). Genel kurul toplantısından önce ortaklara iletilmelidir<sup>214</sup>. İkinci fıkrasında ise gündemde bulunmayan konuların genel kurulda müzakere edilemeyeceği ve karara bağlanamayacağı ifade edilmiştir (TTK m. 413/2). Hükümden de anlaşıldığı üzere limited şirket genel kurul toplantıları için de gündeme bağlılık ilkesi geçerlidir<sup>215</sup>. Gündeme ilişkin atıf yapılan son düzenleme ise TTK m. 413/3'te yer almaktadır. Hükme göre, müdürlerin görevden alınmaları ve yenilerinin seçimi yılsonu finansal tablolarının

---

<sup>213</sup> Şener, s. 548. Bu süre şirket sözleşmesine öngörülebiyecek bir düzenleme ile uzatılabilir veya on güne kadar kısaltılabilir (TTK m. 617/2 2. cümle).

<sup>214</sup> Şener, (Limited), 552.

<sup>215</sup> Çamoğlu, (Limited), s. 137; Şener, (Limited), 553; Kayıhan, s. 192. Gündeme bağlılık ilkesinin limited şirketler için de temel bir ilke olduğuna dair karar için bkz. Y. 11. HD., T. 20.10.2016, E. 2015/13826, K. 2016/8312 “Ortaklar kurulunda görüşülecek hususları ifade eden gündem, çağrıyı gerçekleştirecek organ veya kişiler tarafından belirlenir. Gündemde bulunmayan konuda karar alınması mümkün değildir. Yani, gündeme bağlılık ilkesi limited şirketler için de geçerlidir ve gündeme bağlılık ilkesine aykırılığın yaptırımı da kararın iptal edilmesidir.” (Lexpera, E.t.: 29.08.2022).

müzakeresi maddesiyle ilgili sayılır. Bu hüküm ile müdürlerin hazırlamış olduğu finansal tabloları ve yıllık faaliyet raporlarını eksik ve hatalı bulan genel kurula, gündemde açıkça azil maddeleri yer almıyor olsa bile görevdeki müdürlerle devam etmeme imkânı sunulmaktadır. Dolayısıyla, anılan durumlarda müdürler TTK m. 413/3 ile görevden alınabilecektir<sup>216</sup>.

TTK m. 416'da düzenlenen çağrısız genel kurul da TTK m. 617/3'te yer alan açık atıf sebebiyle limited şirketlere uygulanabilecek bir diğer hükümdür<sup>217</sup>. Söz konusu hükme göre, bütün ortaklar veya temsilcileri, aralarından biri itirazda bulunmadığı takdirde, genel kurula katılmaya ve genel kurul toplantılarının yapılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla, çağrıya ilişkin usule uyulmaksızın, genel kurul olarak toplanabilir ve bu toplantı nisabı var olduğu sürece karar alabilirler (TTK m. 416/1). Toplantıda gündeme ancak oybirliği ile madde eklenebilir, aksine şirket sözleşmesi hükümleri geçersizdir (TTK m. 416/2)<sup>218</sup>.

TTK m. 617/3 hükmü hazırlık önlemlerine ilişkin hususlarda da anonim şirket hükümlerinin uygulanması gerektiğini söylemektedir. Ancak, anonim şirket hükümleri içerisinde 'Hazırlık Önlemleri' başlığı adı altında özel bir düzenleme bulunmamaktadır.

---

<sup>216</sup> **Altaş**, (Limited), s. 104-105; **Kayıhan**, s. 193.

<sup>217</sup> **Şener**, (Limited), s. 556 vd.; **Çamoğlu**, (Limited), s. 125; **Altaş**, (Limited), s. 101; **Kayıhan**, s. 191; **Çebi**, (Şirketler), s. 137-138.

<sup>218</sup> Yargıtay da vermiş olduğu bir kararında çağrısız genel kurula ilişkin TTK m. 416 hükmünün limited şirketlere uygulanabileceğine hükmetmiştir. Karar için bkz. Y. 11. HD., T. 19.01.2015, E. 2014/15426, K. 2015/658 *"Bu durumda genel kurul toplantısı ...'nın 617/3. maddesi delaletiyle aynı yasanın 416. maddesi uyarınca çağrısız toplantı niteliğinde olup, davacı ortağın söz konusu toplantıya katılmadığı sabittir. Bütün pay sahiplerinin iştirakiyle toplanıp karar alınmaması nedeniyle bu toplantıda alınan kararlar butlanla malûl olup her zaman dava açılabilir."* (Lexpera, E.t.: 29.08.2022).

Dolayısıyla, konuyla bağlantılı olarak TTK m. 417/2. ve 3. fıkralarında yer alan hazır bulunanlar listesini düzenleyen hükme atıf yapıldığı kabul edilmelidir<sup>219</sup>. Bu noktada, limited şirket payları SPK hükümleri gereğince kayden takip edilmediği için TTK m. 417/1 hükmü uygulama alanı bulamaz. Müdürler, senede bağlanmamış ve nama yazılı paylar için pay defteri kayıtlarını dikkate alarak hazır bulunanlar listesini hazırlar (TTK m. 417/2). Söz konusu liste müdürler kurulu başkanı tarafından imzalanır ve genel kurul toplantısından önce toplantının yapılacağı yerde bulundurulur (TTK m. 417/3)<sup>220</sup>.

TTK m. 417/3'te atıf yapılan son husus yetkisiz katılmaya ilişkin TTK m. 433'te yer alan düzenlemedir<sup>221</sup>. Söz konusu hükme göre, oy hakkının kullanılmasına ilişkin sınırlamaları dolanmak veya herhangi bir şekilde etkisiz bırakmak amacıyla, payların veya senetlerinin devri ya da pay senetlerinin başkasına verilmesi geçersizdir (TTK m. 433/1). Yetkisiz katılmalarla ilgili olarak her ortak, müdüre/müdürler kuruluna itirazda bulunabilir ve itirazını tutanağa geçirtebilir (TTK m. 433/2). Bu amaçla yapılan bir devir işlemine limited şirketlerde çok ender durumlarda rastlanılır. Çünkü kanun koyucu limited şirketlerde pay devrini TTK m. 595'te öngördüğü kurallarla sıkı şartlara bağlamıştır<sup>222</sup>.

### **cc. Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**

TTK m. 622'de kanun koyucu limited şirket genel kurul kararlarının hükümsüzlüğü konusunu düzenlemiştir. Bu hususta da anonim şirket hükümlerine atıf yapılmıştır. Anonim

---

<sup>219</sup> Şener, (Limited), s. 524-525; Çamoğlu, (Limited), s. 134.

<sup>220</sup> Limited şirketlerde hazır bulunanlar listesinin hazırlanacağına dair kararlar için bkz. Y. 11. HD., T. 14.10.2010, E. 2009/4234, K. 2010/10296; Y. 11. HD., T. 22.07.2011, E. 2010/327, K. 2011/9313; Y. 11. HD., T. 17.10.2014, E. 2013/11910, K. 2014/15921.

<sup>221</sup> Şener, (Limited), s. 567-568; Altaş, (Limited), s. 114-116;

<sup>222</sup> Şener, (Limited), s. 567.

şirket hükümleri içerisinde ise ilgili konu TTK m. 445-451 arasında düzenlenmiştir. Söz konusu hükümler, limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>223</sup>.

Limited şirket genel kurul kararları yokluk, butlan ve iptal edilebilirlik yaptırımlarına tabidir<sup>224</sup>. Butlan ve iptal edilebilirlik yaptırımları TTK m. 445 vd. düzenlenmiş olmasına karşın, yokluk yaptırımı TTK hükümleri içerisinde açık bir şekilde düzenlenmemiştir. Ancak, genel kurul kararlarının “kurucu şekli nitelikteki emredici hukuk kurallarına” aykırı olması halinde alınan genel kurul kararı yok hükmündedir ve söz konusu kararın yokluğunun tespiti için dava açılabilir<sup>225</sup>.

Genel kurul kararlarının hükümsüzlük hallerinden bir diğeri butlandır. Butlan, alınan genel kurul kararının emredici hükümlere, ahlaka aykırı ve imkânsız olması hallerinde uygulanır. Bu şekilde alınan karar alındığı andan itibaren geçersizdir<sup>226</sup>. Limited şirketlere de TTK m. 622 atfı sonucu uygulanacak TTK m. 447 hükmü butlan sebeplerini örnekseme suretiyle göstermiştir. Hükümde gösterilen sebepler dışında da alınan genel kurul kararında emredici hükümlere, ahlaka aykırılık veya imkânsızlık varsa butlan yaptırımına tabi olur<sup>227</sup>.

---

<sup>223</sup> Şener, (Limited), s. 604; Çamoğlu, (Limited), s. 154; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3231; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 91; Yıldız, (Limited), s. 234-235; Çeker (Karahana), s. 851.

<sup>224</sup> Şener, (Limited), s. 604; Kendigelen (Kırca), C. 3, s. 91; Kayıhan, s. 202; Çebi, (Şirketler), s. 153.

<sup>225</sup> Şener, (Limited), s. 605; Çamoğlu, (Limited), s. 161; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 353-354; Moroğlu, s. 148; Kırca (Şehirali Çelik/ Manavgat), C. 2/2, s. 4 vd. Genel kurul kararlarında yokluk yaptırımına ilişkin Yargıtay kararları için bkz. Y. 11. HD., T. 28.05.2014, E. 2014/4452, K. 2014/9938; Y. 11. HD., T. 14.06.2016, E. 2015/12766, K. 2016/6592 (Lexpera, E.t.: 31.08.2022).

<sup>226</sup> Moroğlu, s. 178-180; Şener, (Limited), s. 607.

<sup>227</sup> Gerekçe, (m. 447), s. 215. Butlan yaptırımına ilişkin Yargıtay kararları için bkz. Y. 11. HD., T. 09.03.2017, E. 2016/2371, K. 2017/1397; Y. 11. HD., T. 17.06.2014, E. 2014/1119, K. 2014/11670; Y. 11. HD., T.

TTK m. 622’de genel kurul kararlarının hükümsüzlüğüne dair atfı yapılan son husus iptal edilebilirlik yaptırımına ilişkin hükümlerdir. İptal yaptırımı TTK m. 445-446’da düzenlenmiştir. TTK m. 445’e göre, alınan genel kurul kararı m. 446’da gösterilen kişiler tarafından kanun veya esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kuralına aykırı ise karar tarihinden itibaren üç ay içerisinde iptal davası açılarak iptal ettirilebilir<sup>228</sup>. Usule ilişkin m. 448 vd.’da yer alan hükümler ise hem butlan hem de iptal edilebilirlik yaptırımına ilişkin ortak hükümler olup, bunlar limited şirketlere de uygulanır<sup>229</sup>.

#### **dd. Müdürlerin Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması**

TTK m. 629/1’de limited şirketlerde müdürlerin temsil yetkilerinin kapsamına, yetkilerinin sınırlandırılmasına<sup>230</sup>, imzaya yetkili olanların belirlenmesine, imza şekli ile bunların tescil ve ilanına ilişkin hususlarda anonim şirket hükümlerinin uygulanacağı ifade

---

19.01.2015, E. 2014/15426, K. 2015/658; Y. 11. HD., T. 28.11.2017, E. 2016/6325, K. 2017/6651 (Lexpera, E.t.: 31.08.2022).

<sup>228</sup> İptal edilebilirlik yaptırımına ilişkin Yargıtay kararları için bkz. Y. 11. HD., T. 04.11.2014, E. 2013/16045, K. 2014/16754; Y. 11. HD., T. 19.11.2014, E. 2014/16258, K. 2014/17971; Y. 11. HD., T. 26.01.2016, E. 2015/2351, K. 2016/799 (Lexpera, E.t.: 31.08.2022).

<sup>229</sup> İptal edilebilirlik yaptırımına ilişkin ayrıntılı açıklama için bkz. **Moroğlu**, s. 195 vd.; **Şener**, (Limited), s. 613 vd.; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 395 vd.; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 363 vd.

<sup>230</sup> Hükümde müdürlerin temsil yetkisinin ‘sınırlandırılması’ ifadesi kullanılmış olsa da esasen burada ifade edilmek istenen, müdürlerin temsil yetkisinin ‘sınırı’dır. Çünkü temsil yetkisinin sınırlandırılması TTK m. 630 hükmü ile düzenlenmiştir. Madde kenar başlıkları yanlış ifade edilmiştir. Bkz. **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 543-544.

edilmiştir. Konuyla ilgili anonim şirket hükümleri ise TTK m. 370-373 arasında yer almaktadır. Söz konusu hükümler, limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>231</sup>.

Müdürlerin temsil yetkisinin kapsamı ve sınırlarının belirlenmesine ilişkin düzenlemeler TTK m. 371’de yer almaktadır. Hükmün birinci fıkrasına göre, temsile yetkili olanlar şirketin amacına ve işletme konusuna giren her türlü işleri ve hukuki işlemleri şirket adına yapabilir ve şirket unvanını kullanabilir. Kanuna ve şirket sözleşmesine aykırı olarak yapılan işlemler için şirketin rücu hakkı saklıdır (TTK m. 371/1)<sup>232</sup>. Müdürler tarafından gerçekleştirilen bu işlemlerdeki amaç ve konunun, şirketin amacı ve konusuna uygunluğu açısından denetimi şirket sözleşmesi ile sağlanır. Çünkü şirket sözleşmesinde şirketin amacı ve konusu ayrıntılı bir şekilde belirlenir (TTK m. 576/1-b). Bu durum müdürlerin temsil yetkisinin kapsamının ve sınırlarının şirket sözleşmesi ile çizildiği anlamına gelmektedir<sup>233</sup>. TTK m. 371/2’ye göre ise müdürlerin, işletme konusu dışında yaptığı hukuki işlemler de

---

<sup>231</sup> **Şener**, (Limited), s. 682; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 820-821; **Yıldız**, (Limited), s. 260; **Bahtiyar**, s. 427; **Kaya**, Mustafa İsmail: “Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu ve İşleyişi”, SÜHFD, C. 22, S. 2, 2014, s. 78.

<sup>232</sup> Temsil yetkisinin kapsamı ve sınırlarına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Karaahmetoğlu**, İsmail Özgün: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Limited Şirketin Temsili, 2. Baskı, Ankara 2018, s. 128 vd. Yargıtay da vermiş olduğu bir kararında TTK m. 629/1 atfı ile anonim şirket hükümleri içerisinde yer alan temsil yetkisinin kapsamı ve sınırlarına ilişkin hükmün uygulanacağına işaret etmiştir. Karar için bkz. Y. 11. HD., T. 01.06.2015, E. 2015/5707, K. 2015/7420 “6102 sayılı TTK’nun 629/1. maddesi uyarınca limited ortaklık müdürlerinin haiz oldukları temsil yetkisinin kapsam ve sınırı hakkında, anonim ortaklık yönetim kuruluna dair hükümler kıyas yoluyla uygulanır.” (Lexpera, E.t.: 01.09.2022).

<sup>233</sup> **Şener**, (Limited), s. 682 vd.; **Yıldız**, Burçak: “Ultra Vires İlkesinin Kaldırılmasının Ardından İşletme Konusu Unsuru ve Ticaret Şirketlerinin İşletme Konusu Dışındaki İşlemlerinin Hukukî Niteliği”, BATİDER, C. 27, S. 3, 2011, s. 130-131.

kural olarak şirketi bağlar. Ancak üçüncü kişi, yapılan işlemin şirketin konusu dışında yapılan bir işlem olduğunu biliyor veya bilebilecek durumda ise işlem şirketi bağlamaz<sup>234</sup>.

Müdürlerin temsil yetkisinin sınırını TTK m. 371/3 hükmü belirlemektedir. Söz konusu hükme göre, temsil yetkisinin sınırı, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmez. Bu hususta tanınan iki istisna bulunmaktadır. Bunlar: temsil yetkisinin sadece merkezin veya bir şubenin işlerine özgülenmesi ya da birlikte kullanılmasına ilişkin hallerdir (TTK m. 371/3). Söz konusu sınırlamalar tescil ve ilan edilirse iyiniyetli üçüncü kişilere karşı da geçerli olur.

İmzaya yetkili olanların belirlenmesine ilişkin atıf yapılan anonim şirket hükmü ise TTK m. 370’te yer alan ‘çift imza kuralı’na ilişkin düzenlemedir<sup>235</sup>. Söz konusu hükme göre, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemiş veya müdürler kurulu tek kişiden oluşmuyorsa şirketin temsil yetkisi çift imza kullanılarak müdürlere aittir<sup>236</sup>.

Müdürlerin imza şekline ilişkin TTK m. 372 hükmüne atıf bulunmaktadır. Söz konusu hükme göre, müdürler temsil yetkisinin şekli fark etmeksizin şirketin ticaret unvanı altında imza atarak işlemler yapacaklardır (TTK m. 372/1). Şirket tarafından düzenlenecek belgelerde şirketin merkezi, sicile kayıtlı olduğu yer ve sicil numarası gösterilir (TTK m. 372/2)<sup>237</sup>.

---

<sup>234</sup> Bu durum, 6102 sayılı TTK ile ultra vires ilkesinin kaldırılmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Bkz. **Şener**, (Limited), s. 685; **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 486-487.

<sup>235</sup> **Şener**, (Limited), s. 685; **Yıldız**, (Limited), s. 261; **Kaya**, (Müdürler), s. 78.

<sup>236</sup> ‘Çift imza kuralı’nın limited şirketlerde de geçerli olduğuna ilişkin Yargıtay kararı için bkz. Y. 11. HD., T. 08.04.2021, E. 2020/2031, K. 2021/3467 (Lexpera, E.t.: 01.09.2022).

<sup>237</sup> Müdürlerin imza şekline ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Şener**, (Limited), s. 694 vd.; **Kaya**, M.İ., s. 78.

TTK m. 629'un atıf yaptığı son hüküm TTK m. 373'te yer alan temsile yetkili kişilerin tescil ve ilanına ilişkin hükümdür. Müdürler, temsile yetkili kişileri ve bunların temsil şekillerini gösterir kararın noterce onaylanmış suretini, tescil ve ilan edilmek üzere ticaret siciline verir (TTK m. 373/1). Ancak tescil ve ilanın yapılıp yapılmaması durumu, müdürlerin şirketi bağlayıcı nitelikte işlem yapması için bir geçerlilik şartı değildir<sup>238</sup>.

### **ee. Sermaye Kaybı, Borca Batıklık, İflâs ve İflâsın Ertelenmesi Hallerinde Bildirim Yükümlülüğü**

TTK m. 633 hükmünde esas sermayenin kaybı ve borca batık olma hallerinde anonim şirketlere ilişkin hükümlerin uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu halleri düzenleyen anonim şirket hükümleri ise TTK m. 376 ve m. 377'de düzenlenmektedir. Söz konusu hükümler, limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>239</sup>.

TTK m. 376'nın limited şirketlere uygulanması sonucu üç ihtimal ortaya çıkmaktadır<sup>240</sup>. İlk ihtimal; son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının karşılıksız kalmasıdır. Bu durumda, müdür/müdürler kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır (TTK m. 376/1). Bu toplantıda gerekli gördüğü iyileştirici önlemleri sunar<sup>241</sup>. Ancak önlemlerin uygulanmasında karar verici konumda bulunan organ

---

<sup>238</sup> Şener, (Limited), s. 704-706.

<sup>239</sup> Kendigelen, (İlk Tespitler), s. 548; Tekinalp, (Yeni Hukuk), s. 598; Kayar, İsmail: “Yeni TTK’ya Göre Anonim Şirkette Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Tespiti ve Sonuçları”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 644.

<sup>240</sup> Altaş, (Limited), s. 180.

<sup>241</sup> İyileştirici önlemler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Şener, (Limited), s. 168-169; Kayar, (Borca Batıklık), s. 649-650.



genel kuruldur. Genel kurul, müdür/müdürler kurulunun sunmuş olduğu önlemlerin uygulanmasına karar verebileceği gibi başka önlemlerin uygulanmasına da karar verebilir<sup>242</sup>.

Hükmün ikinci fıkrasında bir diğer ihtimal olan sermayenin üçte ikisinin yitirilmesi hali düzenlenmektedir. Söz konusu hükme göre, son yıllık bilançoya göre sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, derhal toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer (TTK m. 376/2). Kanun koyucu, bu hüküm ile genel kurulun başvurabileceği yolları sınırlamıştır. Bu şekilde sınırlandırma yapılmasının sebebi, zararın yukarıda bahsedilen ilk ihtimale göre daha fazla olması ve durumun bir an önce çözülmesinin istenmesidir<sup>243</sup>.

TTK m. 633'te atıf yapılan son ihtimal borca batıklık halidir. Söz konusu hal TTK m. 376/3'te düzenlenmiştir. Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, müdür/müdürler kurulu aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır<sup>244</sup>. Bu bilançoda aktiflerin, alacaklıların alacağını karşılamadığı anlaşılırsa, müdür/müdürler kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Ancak iflas kararı verilmeden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu

---

<sup>242</sup> Şener, (Limited), s. 168; Türk, Ahmet: "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Getirdiği Değişiklik ve Yeniliklerle Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Hukuki Sonuçları", DEÜHFD, C. 17, S. 2, 2015, s. 83. Yargıtay kararına konu olan uyuşmazlıklarda, genel kurulun müdürlerin sunmuş olduğu iyileştirici önlemlerden başka önlemlere de başvurabileceği ifade edilmiştir. Bu önlemlere ilişkin örnekler için bkz. Y. 11. HD., T. 14.11.2016, E. 2016/2103, K. 2016/8790; Y. 11. HD., T. 10.06.2021, E. 2020/2177, K. 2021/4960 (Lexpera, E.t.: 05.09.2022).

<sup>243</sup> Gerekçe, (m. 376/2), s. 175.

<sup>244</sup> Bu iki yöntem hakkında bkz. Şener, (Limited), s. 171; Manavgat (Kırca/ Şehirali Çelik), C. 1, s. 586.

ortadan kaldıracak tutardaki borçların alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeligi, gerçekligi ve geçerliliği, müdür/müdürler kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olursa iflasa karar verilmez<sup>245</sup>. Aksi halde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildirimi olarak kabul olunur (TTK m. 376/3)<sup>246</sup>.

Kanun koyucu TTK m. 634 hükmü ile limited şirketlerde iflasın bildirilmesi ve ertelenmesi hallerini de anonim şirket hükümlerine atıf yaparak düzenlemiştir. Bu bağlamda atıf yapılan hükümler ise TTK m. 376/3'te yer alan borca batıklık hali ve TTK m. 377'de yer alan iflasın ertelenmesine ilişkin hükümlerdir. Limited şirketlerin iflası, borca batıklık hali ile yakın ilişki içerisinde<sup>247</sup>. Çünkü borca batıklık, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu (İİK)<sup>248</sup> m. 179 gereğince bir iflas nedeni olarak kabul edilmiştir ve ilgili hükümde anonim şirketlere ilişkin TTK m. 377 ve limited şirketlere ilişkin TTK m. 634 hükümleri saklı tutulmuştur.

---

<sup>245</sup> 'Alacağın sona bırakılması' olarak nitelendirilebilecek bu yöntem hakkında ayrıntılı bilgi için bkz.

**Manavgat (Kırca/ Şehirali Çelik)**, C. 1, s. 587-588.

<sup>246</sup> İflas bildirimine ilişkin bkz. **Karaman Coşgun**, Özlem: "Anonim Şirketlerde Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Belirli Oranlarda Kaybı ve Borca Batıklık Hali", Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu, (Edt: Murat Alışkan, Sinan Sarıkaya, Bilge Utkan Mersin), İstanbul 2020, s. 217 vd.; **Boran Güneysu**, Nilüfer/ **Çapa**, Mehmet Sadık: "Borca Batıklık ve İflasın Önlenmesi Yolu Olarak 'Sıradan Çekilme Anlaşması'", İnÜHFD, C. 5, S. 1, 2014, s. 81 vd. Borca batıklığın tespitine yönelik Yargıtay kararı için bkz. Y. 11. HD., T. 29.11.2016, E. 2015/11942, K. 2016/9214 (Lexpera, E.t.: 05.09.2022).

<sup>247</sup> **Şener**, (Limited), s. 170-171. Bu hususta Yargıtay'ın vermiş olduğu bir karar için bkz. Y. 11. HD., T. 20.01.2014, E. 2013/11646, K. 2014/1052 (Lexpera, E.t.: 06.09.2022).

<sup>248</sup> RG, 19.06.1932, S. 2128.

Dolayısıyla, limited şirketlerin iflası ve iflasının ertelenmesi hususlarında hem TTK'nın hem de İİK'nın birlikte göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi gerekmektedir.

İflasın ertelenmesine ilişkin atıf yapılan anonim şirket hükümleri ise TTK m. 377'de yer almaktadır. Söz konusu hükme göre, müdür/müdürler kurulu veya herhangi bir alacaklı yeni nakit sermaye konulması dahil nesnel ve gerçek kaynakları ve önlemleri gösteren bir iyileştirme projesini mahkemeye sunarak iflasın ertelenmesini isteyebilir. Bu halde İİK m. 179 ve m. 179/b hükümleri uygulanır<sup>249</sup>.

## ff. Denetim

Limited şirketlerde denetim konusu TTK m. 635 hükmü ile anonim şirket hükümlerine atıfta bulunularak düzenlenmiştir<sup>250</sup>. Söz konusu hükme göre, TTK m. 397'nin beşinci ve altıncı fıkraları dışında kalan anonim şirketlerin denetimine, özel denetime ve denetçiye ilişkin hükümleri limited şirketler için de uygulanır<sup>251</sup>.

---

<sup>249</sup> İflas ertelenmesine ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Şener**, (Limited), s. 173 vd.; **Manavgat (Kırca/ Şehirali Çelik)**, C. 1, s. 590-591; **Türk**, Ahmet: "Anonim Ortaklıkta Borca Batıklık ve İflasın Ertelenmesi Konusunda 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu ile Getirilen Yenilik ve Değişiklikler", BATİDER, C. 32, S. 1, 2016, s. 41 vd.; **Boran Güneysu/ Çapa**, s. 92 vd. İflasın ertelenmesine ilişkin Yargıtay tarafından verilmiş bir karar için bkz. Y. 11. HD., T. 21.12.1998, E. 1998/7776, K. 1998/9122 (Lexpera, E.t.: 06.09.2022).

<sup>250</sup> Limited şirketlerin denetimi "AET/AT" yönergelerine uygun olarak anonim şirketlerdeki sisteme tabi tutulmuştur. **Gerekçe**, (m. 635), s. 276. Bu yöntemin TTK'nın tasarladığı limited şirket yapısına uygun olduğuna dair bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3297.

<sup>251</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 548-549; **Şener**, (Limited), s. 811; **Çamoğlu**, (Limited), s. 201-202; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3298-3299; **Yıldız**, (Limited), s. 199-200; **Altaş**, (Limited), s. 244; **Çebi**, (Şirketler), s. 487.

TTK m. 397/4 hükmüne göre, m. 398’de gösterilen bağımsız denetime tabi olan şirketler Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenir. Söz konusu kararda gösterilen ölçütler birçok kez değişikliğe uğramıştır. Son hali 2018 yılında 11597 sayılı ‘Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar’<sup>252</sup> ismiyle yayınlanmıştır. Gösterilen ölçütleri sağlayan limited şirketler TTK m. 398 vd. yer alan bağımsız denetime ilişkin hükümlere tabi olacaktır<sup>253</sup>.

Yukarıda sözü edilen karar sonucu, birçok limited şirket bağımsız denetim kapsamı dışında kalmıştır<sup>254</sup>. Bu durum ise öğretide farklı şekillerde ele alınmaktadır. *Şener*’e göre, ortakların ve alacaklıların menfaatini korumak ve daha da önemlisi müdür/müdürler kurulunun kanuna uygun bir şekilde davranmasını sağlamak için tüm anonim şirketlerin yanı sıra limited şirketlerin de bağımsız denetime tabi olması gerekmektedir<sup>255</sup>. *Kendigelen*’e göre ise anılan kararla limited şirketler altından kalkılması mümkün olmayan bir külfetten kurtulmuştur<sup>256</sup>.

Bağımsız denetime tabi limited şirketler ise TTK m. 635’te atıf yapılan TTK m. 400 vd. yer alan kurallara göre atanacak denetçiler tarafından denetlenir. Kanun koyucu bağımsız denetim denetçisine ilişkin konularda anonim şirketler ile limited şirketler arasında bir ayırım

---

<sup>252</sup> RG, 26.05.2018, S. 30432.

<sup>253</sup> **Yıldız**, (Limited), s. 268; **Altaş**, (Limited), s. 244; **Çebi**, (Şirketler), s. 487.

<sup>254</sup> **Çamoğlu**, (Limited), s. 202; **Pulaşlı**, (Şerh), C. 4, s. 3298; **Özkorkut**, Korkut: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Şirketlerde Bağımsız Denetim, Ankara, 2013, s. 117-118; **Çamoğlu**, Ersin: “Limited Ortağın Bilgi Alma ve İnceleme Hakkının Kullanılması ve Sınırları”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, 2017, s. 147.

<sup>255</sup> **Şener**, (Limited), s. 812-813. Aynı yönde ayrıca bkz. **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 478-479.

<sup>256</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 548-549.

gözetmemiştir. Bu doğrultuda, 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na<sup>257</sup> göre ruhsat almış yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir unvanını taşıyan ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen ve/veya ortakları bu kişilerden oluşan sermaye şirketleri denetçi olabilir (TTK m. 400/1)<sup>258</sup>. Söz konusu denetçi, yapılan denetimin türü, kapsamı, niteliği ve sonuçları hakkında, gereken açıklıkta, anlaşılır, basit bir dille yazılmış ve geçmiş yıllar karşılaştırmalı olarak hazırlanmış, finansal tabloları konu alan bir rapor hazırlar (TTK m. 402/1)<sup>259</sup>.

TTK m. 635'te atıf yapılan bir diğer husus özel denetimdir. Özel denetime ilişkin anonim şirket hükümleri ise TTK m. 438-444 arasında yer almaktadır. Söz konusu hükümler, limited şirketler de için de uygulama alanı bulacaktır<sup>260</sup>. Özel denetim, limited şirketlerde ortaklara şirkette gerçekleşen iş ve işlemler hakkında daha ayrıntılı ve sağlıklı bir şekilde bilgi almasını sağlayan ve şayet şirket bir zarara uğramışsa sorumlu kimselere karşı sorumluluk davası açma imkânı sunan bir kurumdur<sup>261</sup>. Her ortak, ortaklık haklarının

---

<sup>257</sup> RG, 13.06.1989, S. 20194.

<sup>258</sup> Denetçi olamayacak kimseler için bkz. TTK m. 401/1-2.

<sup>259</sup> Hazırlanan raporlar sonucunda denetçi kendi görüşlerini yansıtan bir görüş yazısı hazırlayacaktır. Söz konusu görüş yazılarına ilişkin bilgi için bkz. **Şener**, (Limited), s. 835-838; **Çamoğlu**, (Limited), s. 216-218.

<sup>260</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 549; **Şener**, (Limited), s. 839; **Çamoğlu**, (Limited), s. 221; **Altaş**, (Limited), s. 341; **Çebi**, (Şirketler), s. 488; **Çağlar**, Hayrettin: "Anonim Şirketlerde Özel Denetim İsteminin İlk Derece Mahkemesi Tarafından Reddi Kararı Kesin Midir?", AHBVÜHFD, C. 25, S. 1, 2021, s. 4.

<sup>261</sup> **Şener**, (Limited), s. 839-840. Yukarıda da izah edildiği üzere limited şirketlerin büyük bir kısmının bağımsız denetim kapsamı dışında kalması özel denetim kurumuna ayrı bir önem katmaktadır. Ortaklar, denetim dışı kalan limited şirketlerin iş ve işlemleri hakkında bu yolla en etkin şekilde bilgi sahibi olup, gerektiğinde ilgili kişilerin sorumlulukları yoluna başvurabilmektedir. Bkz. **Pulaşlı**, Hasan: "Anonim Şirketlerde Özel Denetçi

kullanılabilmesi için gerekli olduğu takdirde ve bilgi alma veya inceleme hakkı daha önce kullanılmışsa, belirli olayların özel bir denetimle açıklığa kavuşturulmasını, gündemde yer almasa bile genel kuruldan isteyebilir (TTK m. 438/1). Genel kurul bu istemi onaylarsa, şirket veya her bir ortak otuz gün içerisinde, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinden özel denetçi atanmasını isteyebilir (TTK m. 438/2). Genel kurul bu istemi reddettiği takdirde ise azınlık veya paylarının itibari değeri en az bir milyon Türk Lirası olan ortaklar üç ay içinde şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesinden özel denetçi atanmasını isteyebilir (TTK m. 439/1)<sup>262</sup>.

#### **f. Sona Erme ve Ayrılmaya İlişkin Hükümler**

##### **aa. Genel Olarak**

Limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde ‘Sona Erme ve Ayrılma’ başlığı altında da anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmaktadır. Bu hükümler sona ermenin sonuçlarına ilişkin TTK m. 636/5 ve tasfiyeye ilişkin m. 643’tür. İlgili hükümler, limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır.

##### **bb. Sona Ermenin Sonuçları**

Limited şirketlerin sona ermesinin sonuçları TTK m. 636/5’te düzenlenmektedir. Söz konusu hükme göre, limited şirketlerin sona ermesinin sonuçlarına ilişkin hususlarda anonim

---

Atanması İsteminin Mukayeseli Hukuk Açısından Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Saygı Konferansı, İstanbul 2017, s. 83-84.

<sup>262</sup> Yargıtay da özel denetime ilişkin anonim şirket hükümlerinin limited şirketler için uygulanabileceğini gösteren bir karar vermiştir. Bkz. Y. 11. HD., T. 29.06.2021, E. 2019/4620, K. 2021/5396 (Lexpera, E.t.: 04.10.2022).

şirket hükümleri uygulanacaktır. Anonim şirketlerde ise ilgili konu TTK m. 533'te düzenlenmektedir. Bu noktada, anonim şirketlerin sona ermesine ilişkin diğer hükümler (tescil, ilan, tasfiye vb.) atfın kapsamı içerisinde değerlendirilemez. Çünkü sona ermeye bağlı olarak ortaya çıkacak diğer durumlara TTK m. 636 vd. hükümlerinde limited şirketlere ilişkin özel düzenlemeler bulunmaktadır<sup>263</sup>. Dolayısıyla, bu hususta dar bir yorum yaparak atfın sadece limited şirketlerde düzenlenmeyen hususlara başka bir deyişle TTK m. 533'te yer alan sona ermenin sonuçlarına ilişkin düzenlemelere yapıldığının anlaşılması gerekmektedir<sup>264</sup>.

Limited şirketler, kanunda veya şirket sözleşmesinde yer alan sebeplerle, genel kurul kararıyla ya da iflasın açılmasıyla sona erer (TTK m. 636/1). Gösterilen bu sebeplerle şirketin hem hukuki hem de maddi anlamda varlığının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır<sup>265</sup>. Kanuni istisnalar saklı kalmak şartıyla, sona eren limited şirket tasfiye aşamasına girer (TTK m. 533/1). Bu istisnalar ise sona ermenin tasfiyesiz gerçekleştiği hallerdir<sup>266</sup>. Şirket, ayrıca

---

<sup>263</sup> **Şener**, (Limited), s. 1017. Bu hükümler içerisinde de hem anonim şirket hükümlerine atıfta bulunan hem de limited şirketlere özgü düzenlemeler yer almaktadır. Örneğin; TTK m. 643 hükmünde tasfiyeye ilişkin hususlarda anonim şirket hükümlerine atıfta bulunulmuştur. Buna karşın haklı sebeple fesih davası sonucu şirketin sona ermesinde dava açma hakkının anonim şirketlerden farklı olarak (karş. TTK m. 531) tek bir ortağa da tanınması şeklinde limited şirketlere özgü düzenlemeler de bulunmaktadır.

<sup>264</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 552. dn. 130.

<sup>265</sup> **Şener**, (Limited), s. 935; **Çamoğlu**, (Limited), s. 240; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 541; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 853-854; **Ayhan/ Çağlar/ Özdamar**, s. 517.

<sup>266</sup> **Şener**, (Limited), s. 935; **Çamoğlu**, (Limited), s. 240; **Tekinalp**, (Yeni Hukuk), s. 540; **Bahtiyar**, s. 459. Her ne kadar tüm tasfiyesiz sona erme halleri bu kapsamda kabul edilse de tür değiştirmenin söz konusu istisna içerisinde yer alamayacağı kabul edilmelidir. TTK m. 180/1 2. cümle gereğince tür değiştiren şirket eskisinin devamı niteliğindedir. Herhangi bir sona erme durumu söz konusu olmamaktadır. Bkz. **Pulaşlı**, (Şerh), C. 1, s. 387.

ortaklarla olan ilişkileri de dahil tasfiye sonuna kadar tüzel kişiliğini korur ve ticaret unvanını ‘tasfiye halinde’ ibaresi eklenmiş olarak kullanır. Bu halde şirket organlarının yetkileri tasfiye amacıyla sınırlıdır (TTK m. 533/2).

### **cc. Tasfiye**

Tasfiye, limited şirketin sona ermesiyle varlığının ortadan kaldırılması arasındaki süreçte gerçekleştirilen, mevcuttaki işlemlerini sonlandıran, alacakların tahsil edilerek borçlarının ödendiği ve kalan malvarlığı değeri üzerinden ortaklara bir tasfiye payının verilmesinin amaçlandığı süreçten oluşmaktadır<sup>267</sup>. Limited şirketler için kanun koyucu tasfiye sürecine ilişkin özel hükümler getirmek yerine yapılan işlemlerin benzerliğinden ötürü anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmuştur. TTK m. 643’e göre tasfiye usulü ve tasfiyede şirket organlarının yetkileri hakkında TTK m. 533-548 arasında yer alan anonim şirket hükümleri uygulanır<sup>268</sup>.

---

<sup>267</sup> Tasfiyede gerçekleştirilen işlemler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. **Şener**, (Limited), s. 1019 vd.; **Çamoğlu**, (Limited), s. 269 vd.; **Altaş**, (Limited), s. 532 vd.

<sup>268</sup> **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 559; **Şener**, (Limited), s. 1020; **Çamoğlu**, (Limited), s. 269; **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 364-365; **Yılmaz**, Asuman: “Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim ve Limited Şirketlerde Ek Tasfiye”, BATİDER, C. 32, S. 2, 2016, s. 149. Yargıtay eTTK döneminde vermiş olduğu bir kararda tasfiye usulüne ilişkin anonim şirket hükümlerinin limited şirketler için de uygulama alanı bulacağını ifade etmiştir. Karar için bkz. Y. HGK., T. 06.06.2007, E. 2007/358, K. 2007/337; Y. 11. HD., T. 12.01.2017, E. 2016/413, K. 2017/200 (Lexpera, E.t.: 08.09.2022).



#### 4. TTK’da Yer Alan Diğer Hükümler

##### A. Genel Olarak

Limited şirketlere, TTK m. 573-644 arasında özel olarak düzenlenen ve anonim şirket hükümlerine atıf yapılan düzenlemeler dışında TTK’da yer alan bazı diğer hükümler de uygulama alanı bulabilir<sup>269</sup>. Bu nitelikteki hükümler limited şirketlerin bir ticaret şirketi türü olmasından ve dolayısıyla tacir sıfatını haiz olmasından kaynaklanmaktadır<sup>270</sup>. Söz konusu özellikleri nedeniyle TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ kitabı içerisinde yer alan ve tüm ticaret şirketleri için öngörülen genel hükümlerin ve bu kitap dışında kalan diğer TTK hükümleri limited şirketler için uygulanabilirliği bulunduğu takdirde söz konusu olacaktır.

Söz konusu hükümler iki ana başlık içerisinde şöyle ifade edilebilir: TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ kitabı içerisinde yer alan diğer hükümler ve TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ kitabı dışında yer alan hükümler.

##### B. TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ Kitabı İçerisinde Yer Alan Diğer Hükümler

Limited şirketlere uygulanacak TTK’nın ‘Ticaret Şirketleri’ kitabı içerisinde yer alan diğer hükümler TTK m. 124-210 arasında yer almaktadır. Söz konusu hükümler sadece limited şirketler için değil aynı zamanda diğer ticaret şirketleri için de uygulama alanı bulur. Bu sebepten dolayı ilgili hükümler ‘Genel Hükümler’ başlığı altında düzenlenmiştir<sup>271</sup>.

---

<sup>269</sup> Kayıhan, s. 299; Bilgili/Demirkapı, (Ticaret), s. 199.

<sup>270</sup> Alışkan, s. 213.

<sup>271</sup> Şener, (Ortaklıklar), s. 107; Pulaşlı, (Genel Esaslar), s. 53.

TTK m. 124-210 arasında yer alan ve somut olayın niteliğine uygun düştüğü ölçüde limited şirketlere uygulanacak hükümler şu şekilde sınıflandırılabilir: Ticaret şirketlerinin türleri (TTK m. 124), tüzel kişilik ve ehliyetleri (TTK m. 125), uygulanacak hükümlerin sırası (TTK m. 126), sermaye koyma borcu (TTK m. 127-132), ortakların kişisel alacakları (TTK m. 133), birleşme, bölünme ve tür değiştirme (TTK m. 134-194), şirketler topluluğu (m. 195-209) ve TB'nin düzenleme ve denetleme yetkisini ilişkin (TTK m. 210) hükümleridir<sup>272</sup>.

### **C. TTK'nın 'Ticaret Şirketleri' Kitabı Dışında Yer Alan Diğer Hükümler**

Limited şirketler için TTK'nın 'Ticaret Şirketleri' kitabı dışında da uygulanacak diğer hükümler bulunmaktadır. Bu hükümler esas itibariyle limited şirketlerin tacir sıfatına sahip olması dolayısıyla uygulanacak hükümlerdir<sup>273</sup>. Başka bir deyişle tüzel kişi tacir olmasının sonuçlarına ilişkin hükümlerdir. Bunun yanı sıra, usule ilişkin hükümler de bulunmaktadır<sup>274</sup>.

Söz konusu hükümler TTK'nın farklı yerlerinde ilgili konu başlıkları altında düzenlenmektedir. Bunlara örnek olarak; şirketin sona ermesi halinde defter ve belgelerin

---

<sup>272</sup> Ayrıntılı açıklama için bkz. **Kırca (Kendigelen)**, C. 1, s. 177 vd.; **Çebi**, (Şirketler), s. 63 vd.; **Kayıhan**, s. 83 vd. TTK m. 124-210 arasında yer alan hükümlerin limited şirketlere uygulandığını gösteren birçok Yargıtay kararı bulunmaktadır. Ortakların kişisel alacaklarına ilişkin karar için bkz. Y. 11. HD., T. 15.02.2021, E. 2020/7779, K. 2021/1229; tüzel kişilik ve ehliyetlerine (TTK m. 125) ilişkin bkz. Y. 11. HD., T. 12.12.2019, E. 2018/2397, K. 2019/8117; birleşmeye (TTK m. 136-158) ilişkin bkz. Y. 11. HD., T. 30.03.2017, E. 2016/2746, K. 2017/1921 (Lexpera, E.t.: 12.09.2022).

<sup>273</sup> **Alışkan**, s. 213

<sup>274</sup> Usule ilişkin hükümlere örnek olarak TTK m. 1521'de yer alan şirket davalarında uygulanacak yargılama usulüne ve TTK m. 1527'de yer alan elektronik ortamda müdürler kurulu toplantısının yapılmasına ilişkin hükümler gösterilebilir.

saklanması ilişkin TTK m. 82/8<sup>275</sup>, münferit ve konsolide tabloların hazırlanırken uygulanması gereken TMS standartlarına ilişkin TTK m. 88<sup>276</sup>, TTK m. 1521 vd. yer alan son hükümler gösterilebilir. Bu hükümler, limited şirketler için de uygulama alanı bulacaktır<sup>277</sup>.

## II. Diğer Kanunlarda Uygulanacağı Gösterilen Hükümler

### 1. Genel Olarak

Limited şirketlere uygulanacak hükümleri gösteren TTK m. 126'da TTK'da yer alanlar dışında diğer kanunlarda yer alan düzenlemelerin de limited şirketler için uygulanabileceği ifade edilmektedir. Limited şirketlere özgü hükümler saklı kalmak şartıyla, TMK'nın tüzel kişilere ilişkin genel hükümleri ile TBK'nın adi şirkete ilişkin hükümleri TTK'nın ilgili kısmında düzenleme bulunmayan konularda niteliğine uygun düştüğü ölçüde limited şirketler için de uygulama alanı bulur (TTK m. 126/1). Hükümden de anlaşıldığı üzere TMK ve TBK'da yer alan düzenlemeler, TTK m. 573-644 arasında yer alan hükümlere göre genel ve tamamlayıcı nitelikte hükümlerdir<sup>278</sup>. Dolayısıyla, söz konusu düzenlemeler TTK içerisinde limited şirketlere özgü hükümler bulunmadığı zaman somut olayın niteliğine uygun düştüğü ölçüde uygulama alanı bulacaktır.

---

<sup>275</sup> Ayrıntılı bilgi için bkz. **Altış**, (Limited), s. 483 vd.

<sup>276</sup> **Şener**, (Limited), s. 660.

<sup>277</sup> Yargıtay bu hükümlerin uygulamasına ilişkin birçok karar vermiştir. Yargılama usulüne ilişkin karar için bkz. Y. 11. HD., T. 11.04.2018, E. 2016/10444, K. 2018/2625; TTK m. 1524 uygulaması için bkz. Y. 11. HD., T. 08.10.2015, E. 2015/10533, K. 2015/10189; TTK m. 1527 uygulaması için bkz. Y. 11. HD., T. 02.05.2014, E. 2014/749, K. 2014/8243 (Lexpera, E.t.: 12.09.2022).

<sup>278</sup> **Kayhan**, s. 41; **Ayhan/Çağlar/Özdamar**, s. 33.

Limited şirketlere uygulanacak diğer kanun hükümleri sadece TTK m. 126'da gösterilen TMK ve TBK' dan ibaret değildir. Bu kanunlarda yer alan hükümlerin yanı sıra 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu<sup>279</sup>, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu<sup>280</sup>, 7201 sayılı Tebligat Kanunu<sup>281</sup> gibi diğer kanunlarda yer alan düzenlemeler, tebliğ ve yönetmelikler de limited şirketler için ilgili olduğu konularda uygulama alanı bulur. Söz konusu kanunlarda yer alan düzenlemeler, gerek limited şirket hükümlerinin atıf yaptığı gerekse usul işlemlerine yönelik düzenleyici nitelikteki hükümlere ilişkindir<sup>282</sup>.

### **A. TMK'da Yer Alan Tüzel Kişilere İlişkin Hükümler**

Limited şirketler tüzel kişiliği haiz bir şirket türüdür (TTK m. 125/1). Bu bağlamda, TTK m. 125/2 hükmü gereğince, TMK m. 48 hükmü bağlamında bütün haklardan yararlanabilir ve borçları üstlenebilir. Böylelikle limited şirketler de cins, yaş, hısımlık gibi yaradılış gereği insana özgü niteliklere bağlı olanlar hariç olmak üzere diğer gerçek ve tüzel kişiler gibi irade beyanında bulunarak hukuki işlemler gerçekleştirebilir ve bu işlemler sonucu ortaya çıkan haklara sahip olabilir veya borçlanabilir<sup>283</sup>. Bu durum limited şirketlerin tüzel kişiliğe sahip olmasının doğal bir sonucudur.

---

<sup>279</sup> RG, 04.02.2011, S. 27836.

<sup>280</sup> RG, 19.06.1932, S. 2128.

<sup>281</sup> RG, 19.02.1959, S. 10139.

<sup>282</sup> İkincil nitelikteki düzenlemelere örnek olarak 4093 sayılı Ticaret Sicili Yönetmeliği (RG, 27.01.2013, S. 28541) ve 11597 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar (RG, 26.03.2018, S. 11597) gösterilebilir. Bu hususta daha fazla örnek için bkz. **Kendigelen (Kırca)**, C. 3, s. 10; **Kayar**, (Ticaret), s. 310.

<sup>283</sup> **Şener**, (Limited), s. 6; **Alışkan**, s. 171 vd.; **Yongalık**, (Tasarı), s. 87 vd.; **Kayıhan**, s. 84-85.

Limited şirketleri ilgilendiren TMK düzenlemeleri sadece m. 48'den ibaret değildir. TTK m. 126 yollaması sebebiyle TMK'nın tüzel kişilere ilişkin düzenlemeleri içerisinde 'Genel Hükümler' başlığı altında yer alan diğer hükümler de limited şirketler için uygulama alanı bulacaktır. Bunlar ise m. 47-55 arasında yer almaktadır. 'Tüzel kişilik'e ilişkin m. 47, 'Fiil ehliyeti'ne ilişkin m. 49-50, 'Yerleşim yeri'ne ilişkin m. 51 ve 'Kişiliğin sona ermesi'ne ilişkin m. 52-54 hükümleri somut olayın şartlarına uygun düştüğü ölçüde uygulanacaktır<sup>284</sup>. Bu hususta TMK m. 55 ticaret şirketlerine ilişkin hükümleri saklı tutmuştur. Dolayısıyla, ilgili konuya ilişkin TTK'da yer alan bir düzenleme varsa ilk olarak oradaki hüküm uygulanacaktır.

### **B. TBK'da Yer Alan Adi Şirketlere İlişkin Hükümler**

TTK m. 126'ya göre limited şirketlere ilişkin hususlarda hüküm bulunmayan hallerde adi şirket hükümleri uygulama alanı bulacaktır. Kanun koyucu adi şirket hükümlerinin uygulanabilmesi için, uygulanacak hükümlerin limited şirket yapısına uygun olması şartını aramaktadır. Bu durumu '*niteliğine uygun olduğu oranda*' ifadesiyle göstermektedir. Dolayısıyla, konuyla ilgili adi şirket hükmünün uygulaması düşünülürken limited şirketlerin yapısı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması gerekmektedir<sup>285</sup>.

---

<sup>284</sup> Limited şirketlerin tüzel kişiliğe sahip olmasına ve buna bağlı olarak yapabileceği iş ve işlemlere yönelik karar için bkz. Y. 11. HD., T. 03.05.2017, E. 2016/10275, K. 2017/2609 (Lexpera, E.t.: 13.09.2022).

<sup>285</sup> **Şener**, (Ortaklık), s. 12-13; **Pulaşlı**, (Genel Esaslar), s. 7. Bu hususta anonim şirketler için verilen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu için bkz. Y. HGK., T. 25.02.1987, E. 1986/211, K. 1987/120 "*Türk Ticaret Kanunundaki bu boşluğun BK. nun 536/2-son cümlesindeki hükmün uygulanması suretiyle doldurulması gerekecektir. Ancak, Borçlar Kanunundaki bu hükmün anonim şirketlere uygulanabilmesi için hükmün, anonim şirketin mahiyetine uygun düşmesi de lazımdır.*" (Lexpera, E.t.: 13.09.2022). Söz konusu karar her ne kadar anonim şirketler için verilmiş olsa da bir sermaye şirketi türü olan limited şirketler için de aynı şartların aranması gerekmektedir.

Adi şirketlere ilişkin hükümler TBK m. 620-645 arasında yer almaktadır. Söz konusu hükümlerin limited şirketlere uygulanabilmesi için şu şartların gerçekleşmiş olması gerekmektedir: Limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde konuya ilişkin bir kuralın bulunmaması, TBK’nın adi şirketlere ilişkin hükümleri içerisinde konuya uygulanabilecek bir hükmün bulunması ve TBK’da yer alan hükmün limited şirketlerin yapısına uygun olması<sup>286</sup>.

---

<sup>286</sup> Söz konusu şartlar Yargıtay Hukuk Genel Kurulu tarafından belirlenmiştir. İlgili karar için bkz. Y. HGK., T. 25.02.1987, E. 1986/211, K. 1987/120 “...*Borçlar Kanununun âdi şirkete ait bir hükmünün ticaret şirketlerine uygulanabilmesi için bazı şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. Bunlardan birincisi, ticaret şirketine mahsus hükümler arasında konuya ilişkin bir hükmün bulunmaması; ikincisi, Borçlar Kanununun âdi şirkete ilişkin 520-541. maddelerinde konuya uygulanabilecek bir hükmün mevcut olması; üçüncüsü de, Borçlar Kanununda mevcut olan bu hükmün ticaret şirketinin mahiyetine aykırı düşmemesidir.*” (Lexpera, E.t.: 13.09.2022).

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### ATIF YOLUYLA UYGULANACAĞI BELİRTİLMESİZİN KIYASEN

#### UYGULANACAK HÜKÜMLER

Çalışmamızın birinci ve ikinci bölümlerinde limited şirketlere uygulanan hükümler tespit edilmiş olup, bu doğrultuda TTK m. 573 ilâ m. 644 arasında yer alan ve atıf yapılan anonim şirket hükümleri ile TTK'da ve diğer kanunlarda yer alan diğer hükümlerin uygulanabilirliği gösterilmiştir. Üçüncü bölüm başlığı altında ise limited şirket hükümleri içerisinde ilgili konuya uygulanabilecek herhangi bir düzenleme bulunmayan ve aynı zamanda anonim şirket hükümlerine de atıf yapılmayan düzenlemeler incelenmiştir. Bunun yanı sıra, anonim şirket hükümlerine nazaran az sayıda bulunan, atıf yapılmayan ve limited şirketlerin yapısına uygun düştüğü ölçüde uygulanacak diğer şirket türlerine ilişkin hükümler de ele alınmıştır.

#### I. Atıf Yoluyla Uygulanacağı Belirtilmeksizin Kıyasen Uygulanacak Hükümler

##### 1. Genel Olarak

Limited şirketlere ilişkin düzenlemeler incelendiğinde anonim şirket veya diğer şirket hükümlerine atıf yoluyla çözülmemiş konuların olduğu görülmektedir. Bu düzenleme eksikliklerine örnek olarak; TTK m. 576/1-c'de işaret edilen imtiyazların uygulaması ve aykırılık halinde söz konusu olacak yaptırımlar (karş. TTK m. 454, m. 478 ve m. 479), TTK m. 577/1-e hükmünde veto hakkının varlığından bahsedilmesine karşın nasıl kullanılacağına gösterilmemesi (karş. OR/807, 776/a/1), TTK m. 600/3'te esas sermaye payının üzerinde intifa hakkı kurulması halinde oy hakkının kime ait olacağı hususunda şirket sözleşmesinde aksinin kararlaştırılıp kararlaştırılamaması (karş. TTK m. 432/2), TTK m. 605'te düzenlenen

ek ödeme yükümlölüklerinin iadesinin nasıl yapılacağı (karş. m. 343 ve m. 473/2), TTK m. 613/2’de düzenlenen ortakların rekabet yasağına aykırılığa ilişkin sonuçlar ve yaptırımlar (karş. TTK m. 231), TTK m. 614’te ortakların bilgi alma hakkının engellenmesi halinde hangi süre içerisinde dava açılması gerektiği (karş. TTK m. 437/5), TTK m. 617/3 son cümlede yer alan ortakların genel kurulda temsiline ilişkin kuralların eksikliği (karş. TTK m. 425/1, m. 426/1, m. 427/1), TTK m. 618’de oy hakkının ne zaman doğacağına ilişkin herhangi bir düzenlemenin bulunmaması (karş. TTK m. 435), genel kurul toplantılarının ertelenmesine ilişkin azınlık hakları özellikle örtülü ibra (karş. TTK m. 420 vd.), müdürlerin görev süresi (karş. TTK m. 362), gerçek değerin söz konusu olduğu hallerden biri olan ayrılma akçesinin hesaplanma anı (karş. TTK m. 493/5), önemli miktarda şirket malvarlığının toptan satışına (karş. TTK m. 408/2) ilişkin herhangi bir düzenlemenin yer almaması gösterilebilir.

Yukarıda örnekleri gösterilen konularda kanun koyucu herhangi bir düzenleme öngörmediği için ilk olarak kanun koyucunun iradesinin incelenmesi gerekmektedir. İlgili konuya ilişkin düzenleme getirmeme sebebinin iradi veya ihmali bir davranıştan mı kaynaklandığının tespit edilmesi bu anlamda önem taşımaktadır. Kanun koyucunun iradesi söz konusu duruma ilişkin hangi hükümlerin uygulanabileceğini göstermesi açısından da belirleyici olacaktır. Nitekim, ilgili inceleme aynı zamanda bir metodoloji sorunu olup uygulanabilecek hükümlerin tespitinde hukuk metodolojisinde yer alan kuralların göz önünde bulundurularak bir değerlendirme yapılmasını gerektirmektedir. Özellikle söz konusu düzenlemelerin amacının ortaya konulabilmesi için yorum, boşluk ve boşluğun doldurulma yöntemlerinin açıklanması gerekmektedir.



## 2. Hukuk Metodolojisine İlişkin Kavramlar ve Kurallar

### A. Yorum

#### a. Genel Olarak

Yorum konusu özellikle çalışmamızın bu bölüm başlığı altında anlatılacak olan TTK m. 573-644 arasında atıf yapılmayan ancak limited şirketlere kıyasen uygulanması uygun düşen anonim şirket hükümlerinin incelenmesinde önemli bir yere sahiptir. Şöyle ki limited şirketlerde düzenlenmemiş hususlarda konuyla ilgili anonim şirket hükümlerinin kıyas yoluyla uygulanması aşamasında öncelikle kanun koyucunun bu konuda suskunluğunun bilinçli olup olmadığı tespit edilmelidir. Kanun koyucunun bilinçli sustuğu sonucuna varılırsa, o zaman ilgili hususun düzenlenmek istenmediği sonucuna ulaşılabacaktır. Buna karşın; kanun koyucunun suskunluğu bilinçli değilse, bu sefer açık boşluk olduğu kabul edilerek, kıyasen boşluğun doldurulması gündeme gelecektir. Bu değerlendirmede de hangi şirket türüne ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacağını tespitinde yine uygulanması muhtemel olan hükümlerin amacı ortaya konmalıdır. Dolayısıyla, ilgili hükümler incelenirken yorum konusu ve TTK’da yer alan hükümlerin yorumlanmasında başvurulabilecek yöntemlerin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir<sup>287</sup>.

Yorum öğretide yapılan tanımları itibarıyla, bir hukuk kuralının anlamının tespit edilmesi için yürütülen faaliyettir<sup>288</sup>. Yorum yapan kimse söz konusu kural ile neyin

---

<sup>287</sup> Kanun hükümleri yorumlanırken göz önünde bulundurulması gereken ilkeler için bkz. **Antalya**, Osman Gökhan: Hukuk Metodolojisi, C. 2, Ankara 2021, s. 160-161.

<sup>288</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 531; **İşıktaç**, Yasemin/ **Metin**, Sevtap: Hukuk Metodolojisi, 7. Baskı, İstanbul 2020, s. 179 vd.; **Güneş**, Ahmet Mithat: Hukuk Metodolojisi, 3. Baskı, Bursa 2020, s. 93; **Demir**, Abdullah: Hukuk Metodolojisi, Ankara 2016, s. 169; **Hatemi**, Hüseyin: Medeni Hukuk’a Giriş, 7. Baskı,

amaçlandığını, ilgili kuralın kapsamını ve sınırlarını belirlemek istemektedir. Kuralın anlamını tespit ettikten sonra soyut bir nitelik taşıyan hukuk kuralı somut olaya uygulanabilecektir<sup>289</sup>. Belirtmek gerekir ki ilgili kuralın anlamı belirlenirken somut olaya da bakmak kaçınılmaz olmaktadır. Bu bakımdan yorum faaliyetinde kural ile somut olay arasında diyalektik bir ilişki vardır<sup>290</sup>.

“*Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır.*” hükmünü amir TMK m. 1/1, başvurulabilecek yorum yöntemlerini ve uygulayıcıya yorum yaparken düzenlemenin kapsamının ve sınırlarının ne olduğu göstermektedir<sup>291</sup>. TMK m. 1/1 sadece TMK için değil, bütün kanunlar ve TTK için de geçerli bir esas koymaktadır.

## **b. Yorum Yöntemleri**

### **aa. Genel Olarak**

Yorum yöntemleri, yorum faaliyetinin hangi esaslar göz önünde bulundurularak gerçekleştirileceğini gösterir<sup>292</sup>. Başka bir deyişle, yorum yapılırken başvurulabilecek yolları

---

İstanbul 2013, s. 78; **Serozan**, Rona: Medeni Hukuk, 8. Baskı, İstanbul 2018, s. 136 vd.; **Atay**, Ender Ethem: Hukuk Başlangıcı, 7. Baskı, Ankara 2019, s. 243; **Otacı**, Cengiz: “Hermeneutik (Yorum Bilim) ve Ceza Kanunlarının Yorumu”, TBBD, S. 89, 2010, s. 451; **Narmanlıoğlu**, Ünal: “Kanunun Anlam Bakımından Uygulanması”, Prof. Dr. Turhan Tüfan YÜCE’ye Armağan, İzmir 2001, s. 97.

<sup>289</sup> **Güneş**, s. 94; **Atay**, s. 244.

<sup>290</sup> **Metin**, Sevtap: Hukuk Normunun Yorumu, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002, s. 140-142; **Otacı**, s. 451.

<sup>291</sup> TMK m. 1/1 hükmü ile Türk hukukunda serbest bir şekilde yorum yapılamayacağı anlaşılmaktadır. Kanunun sözünün ve özünün esas alınacağı kabul edilmiştir. Bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 586; **Işıқтаç/ Metin**, s. 193; **Demir**, s. 173.

<sup>292</sup> **Işıқтаç/ Metin**, s. 193; **Güneş**, s. 101.

ifade eder<sup>293</sup>. Bu yöntemler ise öğretide çeşitli tasniflere tabi tutulmuştur. En çok kabul edilen tasnif şu şekildedir: Lafzi yorum, tarihsel yorum, sistematik yorum ve amaçsal yorumdur<sup>294</sup>.

İlgili düzenleme yorumlanırken tek bir yönetime bağlı kalınması gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Düzenlemenin amacı ortaya konulmaya çalışılırken birden çok yönetime başvurulabilir<sup>295</sup>. Bu anlamda Türk hukukunda karma bir sistem benimsenmiştir<sup>296</sup>.

## **bb. Lafzi Yorum**

Lafzi veya diğer adıyla sözel yorum, ilgili kanun hükmünde yer alan kelimeleri ve cümlelerin gramer yapısını dikkate alarak yapılan bir yorum yöntemidir. Bu yorum

---

<sup>293</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 585; **Demir**, s. 172.

<sup>294</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 588 vd.; **Serozan**, s. 139; **Atay**, s. 260 vd.; **Aktaş**, Sururi: “Hukukta Yorum Çabaları”, EBYÜ-HFD, C. 15, S. 3-4, 2011, s. 7-8.

<sup>295</sup> **Kırca**, Çiğdem: “Olağanüstü Zamanaşımıyla Mülkiyet Kazanımında ‘Davasızlık’ Koşuluna İlişkin Yargıtay İBK’nın Yorum Unsurları Açısından Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, C. 2, İstanbul 2010, s. 1207; **Güneş**, s. 101-102.

<sup>296</sup> **Kırca**, Çiğdem: Kanunların Yorumunda Yorum Yöntemleri, Norm Koyma Hüküm Verme Sempozyumu, Ankara Hukuk Toplantıları, 2011, s. 2. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu vermiş olduğu bir kararında yorum yöntemlerinin birlikte değerlendirilebileceğine işaret etmiştir. Karar için bkz. Y. HGK., T. 14.02.1990, E. 1989/391, K. 1990/83 “*Türk Hukukunun lafzi (gramatikal) ve amaca bağlı (gai) yorum yöntemlerini benimsediği bilinen gerçeklerdendir. Lafzi yorum, yasanın metnine, yazılış biçimine, dilbilgisi kurallarına, kullanılan ifadelere, sözcüklerinin gerek günlük gerekse hukuk dilindeki anlamlarına, başlık ve kenar başlıklarına göre yapılır. Şayet kullanılan sözcüklerden yasanın anlam ve amacı anlaşılıyorsa artık başka bir yorum yöntemine gitmeye gerek yoktur. Kuşkusuz yasanın bu şekilde ortaya çıkarılan anlamı özüyle de gelişmemelidir.*” (Lexpera, E.t.: 25.10.2022).

yönteminde kavramların anlamları üzerinden hükmün esas anlamına ulaşılmaya çalışılır<sup>297</sup>. Hem dil bilgisi kuralları hem de bu kuralların cümle yapısına olan etkisi lafzi yorumun temelini oluşturan unsurlardan biridir<sup>298</sup>. Dolayısıyla, ilgili hükmün yorumlanmasında ilk olarak başvurulacak yöntem lafzi yorum yöntemidir. Çünkü söz konusu hükmün bir anlamda çıkış noktasını göstermektedir<sup>299</sup>.

Lafzi yorumda ilgili kural somut olaya uygulanırken, kuralda yer alan kelimelerin ve dil bilgisi yapısından ortaya çıkan anlamı dikkate alınacaktır. Bu sebepten dolayı genellikle söz konusu yorum yöntemi tek başına yeterli olmaz, diğer yorum yöntemleriyle birlikte ele alınarak bir değerlendirme yapılır<sup>300</sup>. Lafzi yorum ayrıca yorumun da sınırını teşkil eder.

---

<sup>297</sup> **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1211; **Işıқтаç/ Metin**, s. 194; **Güneş**, s. 102; **Demir**, s. 174; **Hatemi**, s. 82. Öğretide, **Atay** tarafından kanun koyucunun iradesinin başka bir deyişle hükmün amacının ikinci planda kalacağı ifade edilmektedir. **Atay**, s. 261. Biz bu görüşe katılmamaktayız. Şu sebeple ki TMK m. 1/1'de de açıkça ifade edildiği üzere kanun sözü ve özü ile bir birliktelik içerisinde. Hükmün sözü ile özü arasında herhangi bir altlık-üstlük ilişkisi bulunmaksızın bir bütün şeklinde göz önünde bulundurularak yorum yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

<sup>298</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 589.

<sup>299</sup> **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1211; **Güneş**, s. 103; **Atay**, s. 261.

<sup>300</sup> **Güneş**, s. 103; **Demir**, s. 176; **Atay**, s. 262; **Akipek**, Jale/ **Akıntürk**, Turgut/ **Ateş Karaman**, Derya: Türk Medenî Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2014, s. 120. Öğretide **Antalya**, lafzi yorum yönteminin, birinci derecede bir yardımcı yöntem olduğunu söylemektedir. Bkz. **Antalya**, s. 587. Yargıtay da vermiş olduğu birçok kararında lafzi yorumun tek başına yeterli olmadığına işaret etmiştir. Diğer yöntemlerden de faydalanabileceğine göstermiştir. Kararlar için bkz. Y. 11. HD., T. 03.05.1991, E. 1991/2880, K. 1991/2790; Y. 11. HD., T. 20.02.2013, E. 2012/1798, K. 2013/2993 (Lexpera, E.t.: 26.10.2022).

Hükmün, lafzı kapsamına girmeyen olaylarda uygulanması, ancak hâkimin hukuk yaratması yoluyla mümkün olur<sup>301</sup>.

Bu yöntem, limited şirketlere ilişkin hükümlerde yer alan boşlukların tespiti aşamasında büyük bir öneme sahiptir. Kanun koyucunun düzenlemek istediği konunun sınırları, hükmün yorumlanması aşamasında ilk olarak dikkate alınacak unsurlar arasında yer alır. Hükmün lafzından çıkan anlamı konunun sınırlarının çizilmesinde belirleyici olacaktır. Açık bir şekilde hükmün lafzı dışında kalan konularda bir boşluğun bulunduğu sonucuna varılması gerekmektedir.

### **cc. Tarihsel Yorum**

Kanun koyucunun hükmü koyduğu zaman, getirmiş olduğu hüküm ile hedeflediği sonucu araştıran yorum yöntemine tarihsel yorum denir. Hangi irade ile ve bu arada getirdiği zamanki iradesi dikkate alınarak söz konusu hükmün amacı tespit edilmeye çalışılır ve hükmün anlamının kanun koyucunun oluşan bu ‘sübjektif iradesi’ doğrultusunda ortaya çıkarılması amaçlanır<sup>302</sup>. Söz konusu yorum yöntemi, kanun hükmünün hazırlanırken geçirdiği aşamaların dikkate alınmasını gerektirmektedir<sup>303</sup>. Böylelikle, kanun koyucunun iradesi ve amacı daha net bir şekilde ortaya çıkarılmış olur.

Limited şirketlere ilişkin hükümlerin yorumlanmasında da bu yönteme ihtiyaç duyulabilir. Şöyle ki hükmün getirildiği zaman kanun koyucunun amaçladığı husus,

---

<sup>301</sup> **Antalya**, (Metodoloji), s. 535.

<sup>302</sup> **Işıktaç/ Metin**, s. 201; **Güneş**, s. 107; **Demir**, s. 178-179.

<sup>303</sup> **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1219; **Atay**, s. 263-264; **Otacı**, s. 468. Hükmün tarihsel gelişimi, hangi amaçlar için getirildiğini daha sağlıklı bir şekilde ortaya koyabilir. Bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 592.

getirildiği zaman bakımından her ne kadar geçerli olsa da değişen şartlara uygun olmayabilir. Kıyasen uygulanma ihtimali olan anonim ve diğer şirket türlerine ilişkin hükümlerin getiriliş amacı da bu yönüyle irdelenerek limited şirketlere uygulanmasında herhangi bir engel bulunup bulunmadığı daha açık bir şekilde tespit edilebilir<sup>304</sup>.

#### **dd. Sistematik Yorum**

Bu başlık altında inceleyeceğimiz bir diğer yorum yöntemi sistematik yorumdur. Söz konusu yöntemde, ilgili hukuk kuralının kenar başlıkları da dahil olmak üzere diğer hükümlerle arasındaki ilişki başka bir ifadeyle kanun metni içerisinde aldığı yer önem arz etmekte ve bu hususlar dikkate alınarak ilgili kural anlamlandırılmaya çalışılmaktadır<sup>305</sup>. Bu bakımdan, kuralın düzenlenme yeri yorumlanmasında yol gösterici niteliktedir<sup>306</sup>. Ayrıca hukuk sistemi içerisinde yer alan diğer düzenlemeler ve hukuki kurumlarla arasındaki ilişki de yorum yapılırken göz önünde bulundurulmaktadır<sup>307</sup>.

Bu yorum yöntemi özellikle limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde hangi konulara ilişkin düzenlemelerin yer almadığının tespitinde önem taşır. Sermaye şirketi türleri

---

<sup>304</sup> TTK m. 614/3'te yer alan bilgi alma ve inceleme hakkının haksız yere engellenmesi halinde ilk derece mahkemesinin kararının kesin olup olmadığına ilişkin bir Yargıtay kararındaki karşı oyda tarihsel yoruma da başvurulduğu görülmektedir. Karar için bkz. Y. 11. HD., T. 06.02.2020, E. 2018/4169, K. 2020/1050 (Lexpera, E.t.: 26.10.2022).

<sup>305</sup> **Işıқтаç/ Metin**, s. 198-199; **Güneş**, s. 118-119; **Demir**, s. 176; **Atay**, s. 269; **Aktaş**, Sururi: “Pozitif Hukukta Boşluk Kavramı”, EBYÜ-HFD, C. 14, S. 1-2, 2010, s. 22. Metot öğretisinde sistematik yorum için hukukun şekli yapısı ve değer yargıları üzerinden yapılan bir ayırım olan iç sistem-dış sistem yöntemleri için bkz. **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1213-1214.

<sup>306</sup> **Güneş**, s. 118; **Demir**, s. 176.

<sup>307</sup> **Işıқтаç/ Metin**, s. 199; **Güneş**, s. 118-119; **Atay**, s. 269-271.

olan anonim ve limited şirketler, birtakım konularda benzer hükümler ihtiva etmenin yanı sıra farklılaştıkları hususlarda kanun koyucu farklı hükümler getirmektedir. Konunun limited şirketler içerisinde düzenlenme şekli ve bunun anonim şirket hükümleri ile olan ilişkisi, ilgili kuralın anlamlandırılmasında göz önünde bulundurulmalıdır.

#### **ee. Amaçsal Yorum**

Bir diğer yorum yöntemi olan amaçsal yorum, getirilen düzenleme ile ulaşılmak istenen amacın esas alındığı ve bu amacın ortaya çıkarılmasını hedefleyen bir yöntemdir<sup>308</sup>. Bu yöntemde, kanun koyucunun söz konusu hüküm ile neyi düzenlemek istediğinin ve düzenlemenin ulaşmak istediği hedefin ortaya çıkarılması için çaba gösterilir<sup>309</sup>. Ayrıca bu yöntem günün şartlarını ve toplumsal ihtiyaçlarını dikkate almayı gerektirir<sup>310</sup>.

Amaçsal yorum, uygulanma ihtimali bulunan anonim ve diğer şirket türlerine ilişkin hükümler için şöyle bir önem arz etmektedir: Uygulanma ihtimali bulunan hükümlerin, limited şirketlere ilişkin düzenlemeler içerisinde eksiklik bulunan konularda ihtiyacı karşılayabilecek nitelikte olması gerekmektedir. Diğer şirket türlerine ilişkin hükümlerin hedeflediği amacın limited şirketler için de geçerli olması aranmalıdır. İlgili yorum türünün toplumun güncel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurduğu dikkate alındığında uygulanma ihtimali bulunan anonim şirket hükümlerinin, aralarında yapısal benzerlik bulunan limited şirketlere uygulanmasını daha da kolaylaştırmaktadır. Bu tür haller, her somut olayın şartlarına göre ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır.

---

<sup>308</sup> **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1224; **İşıktaç/ Metin**, s. 201; **Güneş**, s. 112; **Atay**, s. 268; **Demir**, s. 177.

<sup>309</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 596; **İşıktaç/ Metin**, s. 201-202; **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 124.

<sup>310</sup> **Kırca, Ç.**, (Armağan), s. 1224; **Güneş**, s. 113-114; **Otaç**, s. 472; **Atay**, s. 268-269; **Kaya**, Asım: “Amaçsal Yorum”, ABD, S. 4, 2014, s. 368.

## B. Boşluk

### a. Genel Olarak

Limited şirketlerde düzenleme bulunmayan hususların uygulayıcı tarafından doldurulabilmesi için hukuk yaratma faaliyetinin şartlarının gerçekleşmesi gerekir. Bu şartların en önemlisi düzenleme eksikliğinin kanun boşluğu teşkil etmesidir. Uygulayıcı tarafından doldurulacak düzenleme eksikliğinin bulunup bulunmadığının tespiti ise kanun koyucunun bilinçli olarak mı sustuğunun yoksa konuya ilişkin bir düzenleme getirmemesinin ihmali bir davranışından mı kaynaklandığının incelenmesini gerektirmektedir. İkinci ihtimalin söz konusu olduğu durumlarda boşluk doldurma yöntemlerinden biri olan kıyas yöntemi uygulanabilir. Hangi şirket türüne ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacağı ise limited şirketlerin yapısı dikkate alınarak belirlenmelidir. Dolayısıyla, boşluk kavramı ve türleri konu için ayrı bir önem taşımaktadır.

Öğretide kabul edilen tanımına göre, “*gerekli kanuni düzenlemenin yapılmamış olduğu hallerde*” boşluk söz konusu olur<sup>311</sup>. Bu tür hallerin tespitinde gereklilik kavramı

---

<sup>311</sup> **Kırca**, Çiğdem: “Örtülü (Gizli) Boşluk ve Bu Boşluğun Doldurulması Yöntemi Olarak Amaca Uygun Sınırlama (Teleologische Reduktion)”, AÜHFD, C. 50, S. 1, 2001, s. 91-93; **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 126; **Oğuzman**, M. Kemal/ **Barlas**, Nami: Medenî Hukuk Giriş-Kaynaklar-Temel Kavramlar, 27. Baskı, İstanbul 2021, s. 93; **Aktaş**, (Boşluk), s. 10. Yargıtay bir kararında kanun boşluğunu şöyle tanımlamıştır: “...*Kanun boşluğu; en yalın anlatımıyla, sorunun çözümüne katkı sağlayacak bir kuralın bulunmaması, yürürlükte olan hukuk düzeni dikkate alındığında, pozitif hukukun sınırları içerisinde sorunu çözecek bir düzenleme eksikliği şeklinde ifade edilebilir.*” Y. 9. HD., T. 24.05.2010, E. 2009/20409, K. 2010/14370 (Lexpera, E.t.: 09.03.2023). Öğretide ayrıca hukuk boşluğu-kanun boşluğu şeklinde de ayırım yapılmaktadır. Bu şekilde yapılan ayırma ilişkin açıklamalar için bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 233, **Işıқтаç/ Metin**, s. 227; **Güneş**, s. 167-168; **Sözer**, Ali Nazım: Hukukta Yöntembilim, 5. Baskı, İstanbul 2015,



önemli bir yer tutmaktadır. Şöyle ki kanunlarda yer alan her düzenleme eksikliği bir gereklilik teşkil etmeyebilir. Kanun koyucu gereklilik teşkil etmeyen bu düzenleme eksikliklerini hukuk dışı alana bırakmış veya bilinçli susarak olumsuz bir düzenleme yapmak istemiş olabilir<sup>312</sup>. Dolayısıyla, bir boşluğun varlığından bahsedebilmemiz için kanun koyucunun iradesinin ilgili konuyu hukuk dışı alana bırakmamış olması ve bilinçli bir susma içerisinde bulunmaması gerekmektedir<sup>313</sup>.

## **b. Boşluk Türleri**

### **aa. Genel Olarak**

Öğretide boşluk türleri farklı şekillerde ele alınmaktadır<sup>314</sup>. Bu farklılığın sebebi, söz konusu boşluk türlerinin aralarındaki ilişki sebebiyle birbiriyle iç içe geçmiş olmasıdır<sup>315</sup>. Boşluk türleri arasında ayırım yapılırken net bir şekilde sınıflandırma yapmaktansa diğer boşluk türleri ile olan ilişkisi göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması daha uygun olacaktır. Öğretide yaygın bir şekilde ele alınan boşluk türleri ise şunlardır: Kural içi boşluk, açık boşluk, örtülü boşluk ve çatışma boşluğudur<sup>316</sup>.

---

s. 165. Ayrıca öğretide boşluk kavramına ilişkin diğer görüşlerin ayrıntılı açıklaması için bkz. **Aktaş**, (Boşluk), s. 6-9.

<sup>312</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 91; **Oğuzman/ Barlas**, s. 93-94.

<sup>313</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 233 vd.

<sup>314</sup> Bu boşluk türleri kural içi-kural dışı boşluk, açık-örtülü boşluk, bilinçli-bilinçsiz boşluk, gerçek-gerçek olmayan boşluk ve çatışma boşluğudur. Bu boşluk türleri çalışmamız kapsamında olmadığından ayrıntılı bir şekilde incelenmeyecektir. İlgili boşluk türlerine ilişkin açıklamalar için bkz. **Işıktaç/ Metin**, s. 226 vd.; **Sözer**, s. 166 vd.; **Güneş**, s. 171 vd.

<sup>315</sup> **Güneş**, s. 171.

<sup>316</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 93-97.

## bb. Kural İçi Boşluk

Somut olaya uygulanacak hükmün bulunduğu ancak doğrudan uygulanamadığı hallerde kural içi boşluk söz konusu olmaktadır<sup>317</sup>. Bu boşluk türünde kanunda olaya uygulanacak bir hüküm bulunmaktadır; ancak ilgili hükümde değer yargılarına veya içeriği belirsiz kavramlara atıf yapılmaktadır<sup>318</sup>. Bu değer yargılarının somut olaya uygulanması diğer bir deyişle boşluğu doldurma işi hakime bırakılmıştır<sup>319</sup>.

Kural içi boşluklarda, kanun koyucu bilinçli bir şekilde bu yola başvurmuştur<sup>320</sup>. Bu sebepten ötürü öğretide bu boşluk türüne bilinçli boşluk da denilmektedir<sup>321</sup>. Kanunlarda yer alan haklı sebep, dürüstlük kuralı, çocuğun üstün yararı, olağan süre vb. şeklindeki kavramlar bu boşluk türüne örnek olarak gösterilebilir.

## cc. Açık Boşluk

Kanun koyucunun belli bir alanı düzenlerken kurguladığı plan göz önüne alındığında, bu plan içerisinde yer vermesi gereken bir düzenlemenin bulunmadığı hallerde açık boşluktan söz edilir. Başka bir deyişle, düzenleme getirilmesi gereken konularda “*plâna aykırı*” bir şekilde herhangi bir düzenlemenin getirilmediği durumlarda ortaya çıkan boşluk türüdür<sup>322</sup>. Böyle hallerde, kanunun açık lafzından ortaya çıkan anlamının yanı sıra yukarıda

---

<sup>317</sup> Kırca, Ç., (Boşluk), s. 93; Antalya, (Metodoloji), C. 2, s. 247; Güneş, s. 211.

<sup>318</sup> Işıktaç/ Metin, s. 230; Aktaş, (Boşluk), s. 14-15.

<sup>319</sup> Işıktaç/ Metin, s. 230; Güneş, s. 210; Demir, s. 284.

<sup>320</sup> Antalya, (Metodoloji), C. 2, s. 247; Aktaş, (Boşluk), s. 21; Atay, s. 285-286.

<sup>321</sup> Antalya, (Metodoloji), C. 2, s. 247.

<sup>322</sup> Kırca, Ç., (Boşluk), s. 94; Hatemi, s. 97; Serozan, s. 145; Işıktaç/ Metin, s. 228; Güneş, s. 173-174; Atay, s. 287; Demir, s. 184. Açık boşluğun ‘yetersiz norm (konu) boşluğu’ ve ‘teknik boşluk’ şeklindeki ayrımı için

değinen yorum yöntemlerinin uygulanmasıyla da herhangi bir çözüme ulaşılamamaktadır<sup>323</sup>. Açık boşluklar, hukuk yaratma araçlarından kıyasen uygulama yolu ile veya kanun koyucu gibi hareket edilerek doldurulmaktadır.

#### **dd. Örtülü Boşluk**

Açık boşluktan farklı olarak, örtülü boşluğun bulunduğu hallerde somut olaya uygulanacak bir düzenleme bulunmaktadır. Ancak bu düzenlemenin somut olaya uygulanması ile düzenlemenin getiriliş amacına ve hakkaniyete aykırı bir durum ortaya çıkmaktadır. Başka bir ifadeyle düzenlemenin lafzı geniş kalmaktadır<sup>324</sup>.

Örtülü boşluğun bulunduğu hallerde istisna eksikliği söz konusudur. Kanun koyucu düzenlemenin kapsamını geniş tuttuğu ve gerekli istisnaya yer vermediği için anılan düzenlemede yer alan kural ile amacı uyuşmamaktadır<sup>325</sup>. Örtülü boşluğun doldurulmasında amaca uygun sınırlama (teolojik redüksiyon) yöntemi kullanılmaktadır<sup>326</sup>.

---

bkz. **Sözer**, s. 168-170. Daha çok teknik boşluk olarak adlandırılan durumlarda ortaya çıkan bir boşluk türü olduğuna ilişkin bkz. **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 94;

<sup>323</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 94; **Serozan**, s. 146-147.

<sup>324</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 96; **Serozan**, s. 145; **Oğuzman/ Barlas**, s. 98-99; **Işıktaç/ Metin**, s. 229; **Güneş**, s. 214; **Demir**, s. 185.

<sup>325</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 96.

<sup>326</sup> **Işıktaç/ Metin**, s. 229-230; **Hatemi**, s. 99. Örtülü boşluğun bulunduğu durumların hakimın hukuk yarattığı alanlara ilişkin olduğuna dair bkz. **Aktaş**, (Boşluk), s. 20.

## ee. Çatışma Boşluğu

Somut olaya uygulanabilecek birden fazla hükmün bulunduğu ve bu hükümler çatıştığında çatışma boşluğu söz konusu olur<sup>327</sup>. Böyle hallerde aynı olaya uygulanacak birbirinden farklı hükümler bulunur ve bu hükümlerin amaçlarının yanı sıra sonuçlarına ilişkin hususlarda da birbirine zıt durumlar ortaya çıkmaktadır<sup>328</sup>. Bu sebepten dolayı ilgili hükümlerin birbirini hükümsüz kılması söz konusu olur<sup>329</sup>.

Çatışma boşluğundan söz edebilmek için ayrıca, söz konusu hükümler arasında bir altlık-üstlük veya özel-genel ilişkisinin bulunmaması gerekmektedir<sup>330</sup>. Çünkü, bu ilişkilerin bulunduğu hallerde hükümler arasında herhangi bir çelişki bulunmamaktadır. Sorun aralarındaki ilişkiye göre çözümlenir<sup>331</sup>.

Bu boşluk türüne örnek olarak TTK m. 587/1-c’de yer alan esas noktaları belirtilmiş ve tanımlanmış şekilde şirketin işletme konusunun tescil ve ilan edilmesinin, TTK m. 36/1’de yer alan tescilin olumlu etkisine tabi olması gösterilebilir. Anonim şirket hükmüne yapılan atıf sonucu uygulanacak TTK m. 371/2 ile TTK m. 587/1-c farklı kurallar ihtiva etmektedir.

---

<sup>327</sup> **Demir**, s. 185;

<sup>328</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 227-228.

<sup>329</sup> **Güneş**, s. 176; **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 95. Böyle hallerde esasen uygulanacak bir hükmün bulunmadığı ve gerçek bir boşluğun söz konusu olduğu yönünde bkz. **Güneş**, s. 176.

<sup>330</sup> **Güneş**, s. 176; **Demir**, s. 185-186.

<sup>331</sup> Burada başvurulacak ilkeler üst kural, sonraki kural veya özel kural ilkesidir. Bkz. **Güneş**, s. 176.

Bu konuda bir çatışma boşluğu söz konusudur ve ‘işletme konusu’ ibaresinin TTK m. 587/1-c hükmünden çıkarılması şeklinde bir çözüm benimsenebilir<sup>332</sup>.

### c. Boşluk Doldurma Yöntemleri

#### aa. Genel Olarak

Kanunilik ilkesinin geçerli olmadığı hukuk alanlarında boşluk bulunduğu takdirde hakim bu boşluğu doldurmak zorundadır<sup>333</sup>. Böyle hallerde hakimin başvurabileceği birtakım araçlar bulunmaktadır. Bunlar: örf-adet hukuku, kıyas ve hakimin kanun koyucu gibi

---

<sup>332</sup> Şöyle ki TTK m. 629 hükmü gereğince müdürlerin temsil yetkilerinin kapsamına, yetkinin sınırlandırılmasına, imzaya yetkili olanların belirlenmesine, imza şekli ile bunların tescil ve ilanına anonim şirketlere ilişkin hükümler kıyas yoluyla uygulanır (TTK m. 629/1). Bu doğrultuda, TTK m. 371/2’de yer alan kural limited şirketler için de geçerli olur. Üçüncü kişilerin işlemin işletme konusu dışında bulunduğunu bildiği veya durumun gereğinden bilebilecek durumda bulunduğu ihtimali dışında, temsile yetki olanların işletme konusu dışında yaptığı işlemler şirketi bağlar (TTK m. 371/2 1.cümle). Bu yöndeki açıklamalar için bkz. yuk. İkinci Bölüm, I, 3, B, e, dd. Ayrıca şirket sözleşmesinin ilan edilmiş olması, bu hususun ispatı açısından tek başına yeterli değildir (TTK m. 371/2 2. cümle). Ancak TTK m. 587/1-c hükmünde işletme konusunun TTK m. 36/1’de yer alan tescilin olumlu etkisinin geçerli olduğu hususlar arasında sayılmıştır. Bu durum TTK m. 629 atfı sebebiyle limited şirketlere uygulanan TTK m. 371/2 2. cümle hükmü ile çelişmektedir. Dolayısıyla, bu husus bir çatışma boşluğu teşkil etmektedir. Kanun koyucunun anonim şirketlere ilişkin hüküm olan TTK m. 354’te böyle bir hususa yer vermezken limited şirketlerde öngörülmesi iradesi dışında bir özensizlikten kaynaklandığını göstermektedir. Bkz. **Kırca**, İsmail: “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti ve Birleşmesi”, Bankacılar Dergisi, S. 79, 2011, s. 72; **Alışkan**, Murat: “İşletme Konusu ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti ve Temsili”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 213; **Yıldız**, B., s. 131 dn. 55.

<sup>333</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 310-311; **Işıқтаç/ Metin**, s. 223; **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 130-131.

davranmasıdır<sup>334</sup>. Söz konusu araçlar ise esasen TMK m. 1/2’de yer alan “*Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hâkim, örf ve âdet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.*” ifadesinden türetilmektedir<sup>335</sup>.

Hakim yukarıda bahsedilen araçlara başvurmadan önce somut olaya uygulanabilecek kuralı yorum yöntemleri ile değerlendirmelidir<sup>336</sup>. Eğer başvurduğu yorum yöntemleri ile bir sonuca ulaşamazsa başka bir ifadeyle kanun koyucu bilinçli olarak susmamışsa ve düzenleme eksikliği hukuk dışı alana ait değilse, kanunda bir boşluk olduğunu kabul edip boşluğun doldurulmasında kullanılan araçlara başvurarak bu boşluğu doldurmalıdır<sup>337</sup>.

#### **bb. Örf-Adet Kuralları**

Hakim, somut olaya uygulanacak bir kuralı kanunda bulamadığı takdirde TMK m. 1/2 gereğince örf-adet hukukunda yer alan kurallara bakarak sorunu çözmeye çalışacaktır. Bu yöndeki araştırması kanunun açık hükmü gereğince bir zorunluluk arz etmektedir<sup>338</sup>.

Konu ticaret hukuku açısından ele alındığında ise ticari örf-adet kurallarının dikkate alınmasını gerektirmektedir. Ticaret hukukuna ilişkin uyuşmazlıklarda, hakim, ticari hükmün

---

<sup>334</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 316. Kıyas başlığı altında onun görünüm biçimlerinden olan aksiyle kanıt, evleviyet ve hukukun genel ilkelerine de başvurulabilir. Bkz. **Güneş**, s. 184-185; **Demir**, s. 186.

<sup>335</sup> Söz konusu kural sadece medeni hukukta değil, diğer hukuk dallarında da geçerli bir kural olduğu için çalışmamız kapsamında TTK’da yer alan boşluklar için de geçerlidir.

<sup>336</sup> **Kırca, Ç.**, (Boşluk), 97; **Sözer**, s. 179.

<sup>337</sup> **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 128.

<sup>338</sup> Örf-adet hukukuna ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 206 vd. Ticari örf-adet kurallarına ilişkin ise bkz. **Arkan**, s. 101-104.

bulunmadığı hallerde öncelikle ticari örf-adete bakacaktır<sup>339</sup>. Bu yükümlülük, TMK m. 1/2 hükmünün yanı sıra TTK m. 1/2’ de yer alan düzenlemeden de kaynaklanmaktadır<sup>340</sup>. Hükme göre, somut olaya uygulanacak ticari hüküm bulunamadığı takdirde ticari örf adete başvurulacaktır, eğer orada da bir kural bulunmuyorsa TMK, TBK ve diğer kanunlarda yer alan genel hükümlere başvurulacaktır<sup>341</sup>. Hakim bu durumu resen göz önünde bulundurur<sup>342</sup>. Ancak, şirketler hukuku alanında örf ve adet kurallarını tespit edemediğimizi de belirtelim.

## **cc. Kıyas**

### **aaa. Genel Olarak**

Yukarıda da bahsedildiği üzere TMK m. 1/2, kanun hükümlerinin uygulanmasında başvurulacak yolları göstermektedir. Söz konusu hüküm, bu araçlardan örf adet hukukuna ve hakimın kanun koyucu gibi kural koymasına işaret etmiştir. İlgili hükümde açık bir şekilde ifade edilmemesine karşın hem öğretide hem de Yargıtay kararlarında ‘kıyas’ yönteminin de

---

<sup>339</sup> Ticari hükümler TTK’nın yanı sıra diğer kanunlarda da yer alabilir. Bu yüzden hakimın incelemesi TTK ile sınır kalmamalıdır.

<sup>340</sup> Bu anlamda TMK m. 1/1 ile TTK m. 1/2’nin benzer özelliklere sahip olduğu, kendi kanunlarında yer alan hükümlere göre ‘tamamlayıcı’ ve ‘yorumlayıcı’ nitelikte olduklarına ilişkin bkz. **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 89.

<sup>341</sup> Bu noktada TMK’da ve TTK’da yer alan düzenlemelerin uygulanma sırası bakımından farklılık göstermektedir. Bkz. **Sulu**, Muhammed: “Ticaret Hukukunun Kaynağı Olarak Ticari Örf ve Adet Üzerine Bazı Değerlendirmeler”, İMÜHFD, C. 9, S. 1, 2022, s. 218-219.

<sup>342</sup> **Arkan**, s. 101; **Sulu**, s. 219.

ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasında ve boşlukların doldurulmasında başvurulabilecek bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır<sup>343</sup>.

Tanımı itibariyle; hakkında hüküm bulunmayan bir somut olaya, olayla bağlantılı olan ortak noktalarından ötürü başka bir hükmün uygulanmasına kıyas denilmektedir<sup>344</sup>. Kıyas, söz konusu olayda korunmak istenen değerler ile kıyasen uygulanacak hükmün korumayı hedeflediği değerler arasındaki benzerlikten kaynaklanmaktadır<sup>345</sup>. Bu noktada bir karşılaştırma yapılarak, somut olayda hedeflenenle kıyasen uygulanmak istenen hükmün amacının benzer nitelik taşıması gerektiği anlaşılmaktadır<sup>346</sup>. Amaçların birebir aynı

---

<sup>343</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 317; **Güneş**, s. 185 vd.; **Demir**, s. 186; **Kırca, Ç.**, (Boşluk), s. 97; **Narmanlıoğlu**, s. 115; **Yongalık**, Aynur: “İstisnalar Dar Yorumlanır” Kuralı ve Değerlendirilmesi”, AÜHFD, C. 60, S. 1, 2011, s. 11. Bu hususta Yargıtay da vermiş olduğu bir kararında hakimlerin kıyas yoluna başvurabileceğine işaret etmiştir. Bkz. Y. 11. HD., T. 16.11.2017, E. 2016/12794, K. 2017/6290 “...özel hukukta yasa hükümlerinin ve sözleşme hükümlerinin yorumlanmasında kıyas yapmanın mümkün olduğu gözetilerek yapılan değerlendirmede, ...”. Diğer bir karar için bkz. Y. 11. HD., T. 10.06.1988, E. 1988/65, K. 1988/3848 (Lexpera, E.t.: 09.11.2022).

<sup>344</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 317; **Oğuzman/ Barlas**, s. 114; **Güneş**, s. 185; **Demir**, s. 189; **Atay**, s. 250; **Akipek / Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 132; **Yusufoğlu**, Fülürya: “Denkleştirme Talebinin Kıyasen Uygulanması İçin Gereken Kıyas Şartları Işığında Tekel Hakkı Vermeyen Sürekli Sözleşme İlişkilerine Uygulanması Sorunu”, BAÜHFD, C. 11, S. 137-138, 2016, s. 173; **Erişgin**, Nuri: “Tehlike Sorumluluğunda Kıyas”, BATİDER, C. 20, S. 3, 2000, s. 87.

<sup>345</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 321; **Sözer**, s. 186; **Atay**, s. 250; **Aybay**, Aydın/ **Aybay**, Rona: Hukuka Giriş, 7. Baskı, İstanbul 2002, s. 270-271.

<sup>346</sup> **Güneş**, s. 186; **Güriz**, s. 101. Bu hususta ayrıca doğru bir şekilde değerlendirme yapabilmek için söz konusu amaçların taşıdığı ‘değer yargılarının’ da incelenmesi gerekmektedir. Bkz. **Sözer**, s. 189.



olmasına gerek yoktur. Belirli noktalarda uyuşması yeterlidir<sup>347</sup>. Böylelikle ilgili kuralın uygulama alanı da genişletilir<sup>348</sup>.

### **bbb. Türleri**

Öğretide kıyasın iki türü olduğu kabul edilmektedir. Bunlar: kanuni kıyas ve hukuki kıyastır<sup>349</sup>. Kanuni kıyasta, hakkında kanunda düzenleme bulunan olay ile düzenleme bulunmayan olay arasında bulunan benzerlik dolayısıyla ilgili kanuni düzenlemenin uygulanması söz konusudur. Başka bir ifadeyle, münferit bir durum için getirilmiş hüküm, o duruma benzeyen diğer somut olaylara da uygulanır<sup>350</sup>.

Buna karşın hukuki kıyasta; genel hukuk kuralı niteliğinde birden fazla hükümden belirli ilkeler ortaya çıkarılarak, hakkında herhangi bir hüküm bulunmayan somut olaya

---

<sup>347</sup> **Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman**, s. 132; **Yongalık**, (Metodoloji), s. 12; **Altuntaş**, Fuat: “Kıyasın (Analojinin) Diğer Akıl Yürütme Yöntemleri ile Karşılaştırılması ve Hukuk Alanındaki Yansıması”, EYBÜ-HFD, C. 25, S. 2, 2021, s. 243.

<sup>348</sup> **Güneş**, s. 185; **Sözer**, s. 186. Kıyas, sadece bir kanun veya hüküm içerisinde yapılabileceği gibi diğer kanunlar arasında ya da diğer hukuk dalları arasında da yapılabilir. Zira, kıyas yukarıda ikinci bölümde de bahsedildiği üzere boşluk bulunan hallerde kanun koyucu açıkça uygulanacağını bahsettiği konularda veya açıkça bahsetmeyip hakim önüne gelmesi sonucu başvurulacak bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bkz. **Sözer**, s. 189.

<sup>349</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 331; **Güneş**, s. 188; **Sözer**, s. 189.

<sup>350</sup> **Işıқтаç/ Metin**, s. 235; **Güneş**, s. 188.

uygulanır. Bu kıyas türünde söz konusu genel hukuk kuralları bir ilkeyi temsil ettiği için öğretide ‘*ilke kıyası*’ olarak da ifade edilmektedir<sup>351</sup>.

### ccc. Şartları

Kıyas yöntemine başvurulurken birtakım şartların göz önünde bulundurulması gerekmektedir<sup>352</sup>. Hakim, kıyasen uygulanması mümkün olan hükmü somut olaya uygularken bu şartları göz önünde bulundurmalı ve böylelikle hatalı bir karar vermekten kaçınmalıdır<sup>353</sup>.

Bu bağlamda göz önünde bulundurulacak ilk şart, somut olaya doğrudan uygulanacak bir hükmün bulunmamasıdır. Başka bir deyişle, bir kanun boşluğu söz konusu olmalıdır<sup>354</sup>. Bu şart, öğretide ‘kıyasın caizlik koşulu’ olarak da ifade edilmektedir<sup>355</sup>. Bir diğer şart, kıyasen uygulanacak hüküm ile somut olayda korunmak istenen değerler arasında bir benzerlik bulunmasıdır; ancak bu değerlerin birebir örtüşmesi gerekmemektedir<sup>356</sup>. Son şart

---

<sup>351</sup> **Sözer**, s. 193; **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 337; **Güneş**, s. 188-189; **Demir**, s. 189. Söz konusu her iki kıyas türü için de geçerli olan üç uygulama yöntemi bulunmaktadır. Büyükten küçüğe, küçükten büyüğe ve eşitler arasında kıyas şeklindedir. Ayrıntılı açıklamalar için bkz. **Sözer**, 193-195.

<sup>352</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 321-322.; **Güneş**, s. 187; **Sözer**, s. 187; **Demir**, s. 186; **Yongalık**, (Metodoloji), s. 11.

<sup>353</sup> **Demir**, s. 186.

<sup>354</sup> **Antalya**, (Metodoloji), s. 322; **Işıktaç/ Metin**, s. 233; **Güneş**, s. 187; **Narmanhoğlu**, s. 118. Bu yöntemle özellikle açık boşlukların doldurulmasında daha sık başvurulduğu öğretide, *Antalya* tarafından ifade edilmektedir. Bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 317. Benzer açıklamalar için bkz. **Serozan**, s. 151.

<sup>355</sup> **Yongalık**, (Metodoloji), s. 11; **Narmanhoğlu**, s. 118.

<sup>356</sup> **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 324; **Güneş**, s. 187; **Yongalık**, (Metodoloji), s. 12.

ise yapılacak kıyasın sadece ilgili somut olaya özgü olarak yapılmaması gerektiğidir. Başka bir ifadeyle, genel bir düzenleme şeklinde bir kıyas yapmak için bu yola başvurulmalıdır<sup>357</sup>.

Genel hukuk kuralı ve amacı bakımından istisnai nitelik taşıyan hükümlerde kıyas yapılmaz<sup>358</sup>. Kıyas yönteminde hükmün kapsamı genişletilerek başka olaylara tatbik edilmektedir. Bu durum genel hukuk kuralı niteliğindeki hükümlerin amacı ile bağdaşmaz. Böyle hallerde yapılacak kıyas, ilgili genel hukuk kuralının kapsamını daraltır. Aynı şekilde istisnai nitelik taşıyan hükümler de münferit olaylar için düzenlendiğinden hükmün amacında güdülen kapsamı aşabilir. Bu durum ise ilgili istisnai hüküm ile elde edilmesi beklenen amacın dışında yer almaktadır<sup>359</sup>.

#### **dd. Hakimin Kanun Koyucu Gibi Davranması**

Hakimin kanun koyucu gibi davranması boşlukların doldurulmasında başvurulabilecek bir diğer yol olarak karşımıza çıkmaktadır<sup>360</sup>. Hakim, önüne gelen somut uyuşmazlıkta yorum yoluyla olaya uygulanabilecek bir hüküm arayacaktır. Bu araştırması sonucunda, uygulanabilecek bir kanun hükmü veya örf-adet kuralı bulamadığı takdirde kendisi kanun koyucu olsa idi nasıl davranacaksa o şekilde hareket ederek bir kural koyacaktır<sup>361</sup>.

---

<sup>357</sup> Güneş, s. 187; Demir, s. 187.

<sup>358</sup> Güneş, s. 187; Demir, s. 187

<sup>359</sup> Yongalık, (Metodoloji), s. 10.

<sup>360</sup> Antalya, (Metodoloji), C. 2, s. 312; Demir, s. 186.

<sup>361</sup> Kırca, Ç., (Boşluk), s. 97; Oğuzman/ Barlas, s. 108; Akipek/ Akıntürk/ Ateş Karaman, s. 131; Antalya, (Metodoloji), C. 2, s. 314; Güneş, s. 184-185.

### **3. Limited Şirketlere İlişkin Düzenlemelerde Yer Alan Eksikliklerin Tespiti ve Bu Eksikliklerin Doldurulması**

#### **A. Genel Olarak**

Kanun koyucu, bir sermaye şirketi türü olan limited şirketleri aynı tür içerisinde yer alan anonim şirketlere nazaran daha az ayrıntı içerecek şekilde düzenlemiştir. Bu düzenleme eksikliklerinin, kanun koyucunun bilerek susmasından mı yoksa ihmali davranışından mı kaynaklı olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Böyle hallerde kanun koyucunun iradesi incelenerek bir çözüm yolu izlenmelidir. Bu doğrultuda hangi boşluk türünün söz konusu olduğu tespit edilmeli ve ilgili boşluk türüne göre de boşluğun doldurulması yoluna gidilmelidir.

Bu bölüm başlığı altında limited şirketlere ilişkin hususlarda bulunan düzenleme eksiklikleri, diğer şirket hükümleri ile özellikle anonim şirket hükümleriyle karşılaştırılarak söz konusu boşluk türü tespit edilip ona uygun çözüm yolları önerilecektir.

#### **B. Limited Şirketlerde Boşluk Bulunan Konularda Hangi Şirket Türüne İlişkin Hükümler Uygulanabilir?**

Limited şirketlerin bünyesinde kişisel unsurları da barındıran bir sermaye şirketi türü olduğu göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu şirket tipine ilişkin hususlarda bulunan eksikliklerin yapısına uygun düştüğü ölçüde gerek şahıs şirketlerine gerekse sermaye şirketlerine ilişkin hükümlerle, boşluğu doldurmada başvurulabilecek araçlarla özellikle

kıyasen uygulanma yoluyla giderilebilir. Kanun koyucu, bu eksiklikleri TTK m. 573-644 arasında belirli konularda anonim şirket hükümlerine atıf yaparak gidermeye çalışmıştır<sup>362</sup>.

Kanun koyucu birtakım konularda ise ne anonim şirket hükümlerine ne de diğer şirket türlerine ilişkin hükümlere atıfta bulunmuş; ilgili konuya ilişkin herhangi bir düzenleme getirmemiştir. Böyle hallerde esasen TTK m. 126 hükmü gereği TBK'nın adi şirketlere ilişkin hükümleri uygulanacaktır. Ancak, TBK'nın adi şirketlere ilişkin hükümleri içerisinde de düzenleme bulunmayan hallerde, hakim konuyla benzer amaçları taşıyan diğer şirket türlerine ilişkin özellikle yapısal benzerliklerinden ötürü anonim şirket hükümlerini araştırarak belirleyeceği hükmü kıyasen uygulayabilir<sup>363</sup>.

### **C. Limited Şirket Hükümleri İçerisinde Bulunan Kanun Boşluklarının Doldurulmasına İlişkin Örnekler**

Bu başlık altında, limited şirketlerde boşluk bulunan konularda hem sermaye hem de şahıs şirketlerine ilişkin hükümlerin uygulanabilirliğini gösteren iki örnek incelenmiştir. Bu doğrultuda, ilk olarak ilgili kanun boşluğu tespit edilmiş ve daha sonrasında bu boşluğu doldurmada başvurulabilecek en uygun araç seçilerek çözüm önerisi sunulmuştur.

---

<sup>362</sup> Bkz. yuk. İkinci Bölüm, I, 3, A ve B. Öğretide, *Antalya* tarafından bu tür boşluklar, kural içi boşlukların bir türü olarak 'atıf (yollama) boşluğu' şeklinde ifade edilmektedir. Bu boşluk türünde hakkında hüküm bulunan durum ile hüküm bulunmayan somut olayda kıyasın şartlarından olan benzerlik olgusunun bulunması beklenmez. Çünkü kanun koyucunun kendisi bu benzerliği atıfta bulunarak yapmıştır. Bkz. **Antalya**, (Metodoloji), C. 2, s. 248-249. Ayrıca bkz. **Serozan**, s. 151.

<sup>363</sup> Öğretide tespit edebildiğimiz kadarıyla bu boşluklara ilişkin örnekler için bkz. yuk. Üçüncü Bölüm, I, 1.

**a. Sermaye Şirketlerine İlişkin Hükümlerin Kıyasen Uygulanmasına İlişkin Örnek**

**aa. İmtiyazlı Paylara İlişkin Anonim Şirket Hükümlerinin (TTK m. 454, m. 478 ve m. 479) Limited Şirketlere Kıyasen Uygulanması**

**aaa. Düzenleme Eksikliğinin/ Kanun Boşluğu Bulunduğunun Tespit Edilmesi**

Limited şirketlerde imtiyazlı paylar konusunda inceleyeceğimiz ilk husus bahsi geçen konuda bir kanun boşluğunun bulunup bulunmadığıdır. Limited şirketlerde imtiyazlı payların da bulunabileceği TTK m. 576/1-c’de öngörülmüştür. İlgili düzenleme, limited şirketlere ilişkin şirket sözleşmesinin zorunlu unsurlarını düzenleyen hüküm içerisinde yer almaktadır. Hükme göre, “c) *Esas sermayenin itibarî tutarı, esas sermaye paylarının sayısı, itibarî değerleri, varsa imtiyazlar, esas sermaye paylarının grupları*”nın şirket sözleşmesinde gösterilmesi zorunludur<sup>364</sup>. Hükümün bu ifadesinden limited şirketlerde imtiyazlı paylar oluşturulabileceği açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Ancak söz konusu payların çıkarılması mecburi değildir, sadece çıkarıldığı takdirde şirket sözleşmesine bu paylara ilişkin hususların yazılması zorunluluk teşkil etmektedir.

Hükümün gerekçesinden de imtiyazlı payların oluşturulabileceği anlaşılmaktadır. “*Hükümde (a) Esas sermaye paylarının sayısının ve payların itibarî değerlerinin belirtilmesi istenmiş, (b) imtiyazlı esas sermaye payı olup olmadığı sorusuna olumlu cevap verilip tartışma sona erdirilmiştir.*” ifadesi ile limited şirketlerde imtiyazlı pay oluşturulabileceği

---

<sup>364</sup> Bu noktada öğretilde, *Kendigelen* tarafından imtiyazlı payların şirket sözleşmesinin bir asgari unsuru olmaması gerektiği ve söz konusu unsurun TTK m. 577’de sayılmasının daha uygun olacağı ifade edilmiştir. Bkz. **Kendigelen**, (İlk Tespitler), s. 484-485.

açık bir şekilde ifade edilmektedir<sup>365</sup>. Bununla birlikte şirket sözleşmesinin tescil ve ilanını düzenleyen TTK m. 587'nin birinci fıkrasının j bendinde tescil edilecek unsurlar arasında imtiyazın yer alması ve TTK m. 621'in birinci fıkrasının b bendinde oyda imtiyazlı esas sermaye paylarının öngörülmesinin genel kurulun önemli kararları arasında sayılması da imtiyazlı payların oluşturulabileceğine işaret etmektedir<sup>366</sup>.

Kanun koyucu, limited şirketlerde imtiyazlı payların varlığına işaret etmesine karşın söz konusu payların uygulamasına yönelik herhangi bir düzenleme getirmemiştir. Daha açık bir ifadeyle, imtiyazlı pay çıkarıldıktan sonra bu payların kullanımına ve özellikle korunmasına ilişkin herhangi bir hüküm TTK m. 573-644 arasında yer almamaktadır. Ayrıca, bu konuda anonim şirket hükümlerine atıfta da bulunulmamıştır.

Öğretide imtiyazlı payların uygulanmasına ve korunmasına ilişkin hususlarda bir kanun boşluğu bulunduğu ifade edilmektedir<sup>367</sup>. Biz de öğretideki bu görüşe katılmaktayız. Şöyle ki imtiyazlı paylara ilişkin hükümler ve bu hükümlerin gerekçeleri incelendiğinde kanun koyucunun imtiyazlı payların oluşturulması yönünde bir iradesinin mevcut olduğunu anlamaktayız. Ancak bu yöndeki iradesi yukarıda da bahsettiğimiz üzere imtiyazlı payların nasıl uygulanacağına ve özellikle korunması gerektiğine dair konulara yansımamıştır.

Bu suskunluğun bilinçli olup olmadığı da tespit edilmelidir. Kanun koyucunun, anonim şirketlerde imtiyazlı payların uygulanmasına ve ihlali halinde uygulanacak

---

<sup>365</sup> **Gerekçe**, (m. 576), s. 265.

<sup>366</sup> İmtiyazlı payların bir çeşidini oluşturan oyda imtiyazlı paylardan TTK m. 618'in gerekçesinde de bahsedilmiştir: “Ayrıca oy hakkının esas sözleşme ile sınırlanmasına, dolayısıyla oyda imtiyaza da müsaade edilmiştir.” Bkz. **Gerekçe**, (m. 618), s. 272.

<sup>367</sup> **Şener**, (Limited), s. 50-51 ayrıca bkz. s. 192-193; **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 321; **Kayhan**, s. 302.

yaptırımlara ilişkin düzenlemeler (TTK m. 339/2-d ve TTK m. 478 vd.) getirirken, limited şirketlerde bu yönde düzenleme öngörmemesini haklı kılacak bir sebep bulunmamaktadır. Öğretide *Kırca*'nın da ifade ettiği gibi kanun koyucunun bu davranış tarzı bir 'özensizliğe' işaret etmektedir<sup>368</sup>. Dolayısıyla, kanun koyucunun bilinçli sustuğunu kabul etmek mümkün gözükmemektedir. Anılan sebepten ötürü de limited şirketlerde imtiyazlı paylara ilişkin açık boşluğun bulunduğu sonucuna varılması gerektiği kanaatindeyiz.

### **bbb. İmtiyazlı Paylara İlişkin Boşluğun Doldurulması**

Limited şirketlerde imtiyazlı payların uygulamasına ve korunmasına yönelik konularda bir kanun boşluğu bulunduğu kabulünden sonra, söz konusu boşluğun doldurulması aşamasına geçilecektir. Bu doğrultuda, hakim in yukarıda da bahsettiğimiz üzere boşluğu doldururken başvurabileceği birtakım araçlar bulunmaktadır. Bunlar; örf-adet hukuku, kıyas ve hakim in kanun koyucu gibi davranmasıdır.

Hakimin imtiyazlı payların uygulanmasına ve korunmasına ilişkin konularda anonim şirketlere ilişkin hükümleri kıyasen uygulayabileceği kanaatindeyiz. Yukarıda da değindiğimiz üzere kıyasta, hakkında hüküm bulunmayan olayla benzer özellikleri barındıran başka bir olay arasında bağlantı kurulmaktadır<sup>369</sup>. İlgili olaylar arasında ortak bir nokta aranmaktadır. Hakkında hüküm bulunmayan olay ile kıyasen uygulanması öngörülen hüküm arasında korunmak istenen değerler açısından benzerlik bulunması gerekmektedir. Bu bakımdan söz konusu değerlerin aynı olmasına da gerek yoktur. Aşağıda da değinileceği

---

<sup>368</sup> *Kırca (Kendigelen)*, C. 3, s. 321.

<sup>369</sup> Bkz. yuk. Üçüncü Bölüm, I, 2, B, c, cc, aaa.



üzere anonim şirketlerde imtiyazlı payların uygulanması ve korunmasına ilişkin düzenlemelerde yer alan olgular limited şirketler için de kabul edilebilir niteliktedir.

### **ccc. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Tespit Edilmesi**

Kıyas yöntemine başvurulacağı kabul edildikten sonra, hakim imtiyazlı payların hüküm ve sonuçlarına özellikle korunmasına yönelik TTK hükümlerini ve/veya gerektiği takdirde diğer kanunlarda yer alan hükümleri araştıracaktır. Hakimin bu araştırmayı yapma yükümlülüğü bulunmaktadır (HMK m. 33). Bu doğrultuda, öncelikle konuyla ilgili diğer şirket türlerine özellikle anonim şirket hükümlerini incelemesi uygun bir yol olacaktır.

Aynı amacı taşıyan ve daha ayrıntılı hükümler esasen anonim şirket hükümleri içerisinde imtiyazlı payları tanımlayan TTK m. 478, söz konusu payların bir türü olan oyda imtiyazlara ilişkin kurallar getiren TTK m. 479 ve imtiyazlı pay sahipleri özel kuruluna ilişkin esasları belirleyen TTK m. 454'te yer almaktadır. Ancak TTK m. 479 hükmü limited şirketlere uygulanamaz. Zira, oyda imtiyazı düzenleyen TTK m. 618'de limited şirketlere ilişkin özel düzenlemeler yer almaktadır ve bu hükmün uygulanması gerekmektedir.

### **ddd. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Limited Şirket Yapısına Uygunluğu**

Öğretide de limited şirketlerde imtiyazlı payların uygulamasına ve korunmasına yönelik düzenleme eksikliklerin şirketin yapısına uygun düştüğü ölçüde anonim şirketlerin imtiyazlı paylara ilişkin hükümlerine yapılacak kıyasla giderilebileceği savunulmaktadır<sup>370</sup>.

---

<sup>370</sup> Şener, (Limited), s. 192; Kırca (Kendigelen), C. 3, s. 321-322; Kayıhan, s. 302; Çoştan, Hülya: "Limited Şirkette Oyda İmtiyazlı (!) Paylar ve İmtiyazlı Paylar", ABD, S. 4, 2012, s. 88. Ayrıca, TTK'da yer alan limited şirket hükümlerine de kaynaklık eden OR m. 799'da imtiyazlı paylara ilişkin anonim şirket hükümlerinin açıkça limited şirket hükümleri için de uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu yöndeki açıklamalar için bkz. Şener,

Biz de öğretilerdeki görüşe katılmaktayız. Şöyle ki TTK m. 454 ve m 478’de yer alan anonim şirketlerde imtiyazlı paylara ilişkin düzenlemeler, 6762 sayılı mülga eTTK dönemindeki yerleşik uygulamanın devamını teşkil etmektedir ve bu uygulamanın 6102 sayılı Kanun döneminde de limited şirketler için geçerli olmamasını haklı gösterecek bir sebep bulunmamaktadır. İmtiyazlı pay oluşturma temeline diğer paylara başka bir adıyla adi paylara göre üstünlük tanınması yatmaktadır<sup>371</sup>. Böylelikle, şirkete yatırım yapmak isteyen kişiler için şirketi cazip hale getirmek veya önceki pay sahiplerinin konumunu iyileştirme imkânı tanınmaktadır. Bu kimseler söz konusu imtiyazlı paylara tanınan üstünlükler sayesinde ekonomik kazanç elde etmeyi ve bu doğrultuda söz konusu şirketlerde ortak/pay sahibi olarak şirketin faaliyetlerine daha da fazla katkı sağlayabilecektir.

Yukarıda söz edilen gerekçeler büyük oranda limited şirketler için de kabul edilebilir<sup>372</sup>. Kanun koyucu 6102 sayılı TTK’da getirdiği hükümler ile limited şirketleri daha kurumsal bir yapıya kavuşturmak istediğinden, imtiyazlı pay oluşturmak için duyulan gereklilikler ve eski bir uygulamanın devamlılığı gibi sebepler, ihtiyaç duyulduğunda, söz konusu şirket türü için de uygun görülebilir. Limited şirketler ile anonim şirketler arasındaki ‘doku ayniyeti’ ise bu durumu destekler nitelik taşımaktadır.

---

(Limited), s. 193; **Kırca (Kendigelen)**, C. 3, s. 321; **Yıldırım**, Ali Haydar/ **Demirkapı**, Ertan: “İsviçre Borçlar Kanunu’nda Limited Ortaklıklar Hukuku Alanında Yapılan Yeni Düzenleme”, BATİDER, C. 24, S. 3, 2008, s. 445-446.

<sup>371</sup> **Gerekçe**, (m. 478), s. 225-226. Bu anlamda TTK’da şirket paylarının eşitliğine işaret eden bir kural veya ilke de bulunmamaktadır. Bkz. **Tekinalp (Poroy/ Çamoğlu)**, C. 1, s. 634.

<sup>372</sup> Uygulamada yer alan anonim ve limited şirketlerin ortak yapısı göz önüne alındığında; limited şirketlerin daha az sayıda ve aralarında sıkı ilişki bulunan kişiler arasında kurulan bir şirket türü olması, imtiyazlı payları oluşturmaya ihtiyaç duyulmamasına yönelik bir ihtimal olarak karşımıza çıkabilir.

Sonuç olarak limited şirketlerde imtiyazlı paylara uygulanacak hükümlerde yer alan açık boşluk, niteliğine uygun düştüğü ölçüde anonim şirket hükümlerine (TTK m. 454 ve m. 478) yapılacak kıyasla giderilebilir.

## **b. Şahıs Şirketlerine İlişkin Hükümlerin Kıyasen Uygulanmasına İlişkin Örnek**

### **aa. Limited Şirket Ortaklarının Rekabet Yasağına Aykırılıklarının Sonuçlarına ve Uygulanacak Yaptırımlara İlişkin Kollektif Şirket Hükümlerinin (TTK m. 231) Kıyasen Uygulanması**

#### **aaa. Düzenleme Eksikliğinin/ Kanun Boşluğunun Bulunduğunun Tespiti**

Limited şirketlerde ortakların rekabet yasağını ihlali halinde sonuçlarına ve uygulanacak yaptırımlara ilişkin hükümlerin eksikliği kıyasen uygulamaya örnek gösterilebilir. Limited şirketlerde müdürler ve ortaklar için rekabet yasağı konusu ayrı hükümlerde ve farklı şekillerde düzenlenmiştir. Müdürler için rekabet yasağı TTK m. 626'da düzenlenmiştir. Söz konusu hükme göre, şirket sözleşmesiyle aksi kararlaştırılmamışsa veya diğer tüm ortaklar yazılı olarak izin vermemişse müdürler şirketle rekabet oluşturan iş ve işlemleri yapamazlar (TTK m. 626/2). Kanun koyucu bu noktada müdürlerin ortak olup olmaması yönünden herhangi bir ayırım yapmamış ve bütün müdürleri yasağın kapsamı içerisine dahil etmiştir. Müdürler için öngörülen yasak kanuni bir zorunluluk arz etmektedir. Dolayısıyla, müdürler için rekabet yasağı olağan, rekabet yasağına tabi olmamaları ise istisnai nitelik taşımaktadır.

Ortaklar için rekabet yasağına ilişkin düzenleme ise TTK m. 613/2'de yer almaktadır. Söz konusu hükme göre, şirket sözleşmesiyle ortakların rekabet yasağına tabi olmaları öngörülebilir (TTK m. 613/2 son cümle). Hükümden de anlaşıldığı üzere ortaklar için rekabet

yasağı konusunda herhangi bir kanuni zorunluluk bulunmamaktadır. Dolayısıyla, limited şirket ortakları için rekabet yasağına tabi olmaları istisnai, yasak kapsamında olmamaları ise olağan bir durum olarak kabul edilmektedir<sup>373</sup>.

Kanun koyucu, limited şirketlerde ortakların tabi olabileceği rekabet yasağına ilişkin sadece ilgili yasağın varlığına dair bir kural getirirken; söz konusu yasağın ihlali halinde bunun sonuçlarına ilişkin herhangi bir kurala yer vermemiştir<sup>374</sup>. Buna karşın; bir şahıs şirketi olan kollektif şirketlerde de kanunen rekabet yasağı zorunluluğu öngörülen ortaklar için söz konusu yasağın ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar TTK m. 231’de gösterilmiştir. Aynı şekilde, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeleri için aksi gösterilmediği sürece kanuni bir zorunluluk arz eden rekabet yasağının ihlali halinde sonuçları ve uygulanacak yaptırımları TTK m. 396’nın birinci fıkrasının ikinci cümlesinde gösterilmiştir. Diğer şirket türlerine ilişkin bu hükümler göstermektedir ki limited şirketler açısından rekabet yasağının ihlali halinde sonuçlarına ilişkin bir kanuni boşluk bulunmaktadır. Çünkü kanun koyucunun rekabet yasağına aykırılığa ilişkin kurallar getirmesi söz konusu yasak açısından bir gereklilik teşkil etmektedir.

Kanun koyucunun bu hareket tarzı ihmalî bir davranışından kaynaklandığını göstermektedir. Diğer şirket türlerine ilişkin hükümler incelendiğinde, söz konusu şirket

---

<sup>373</sup> Bu durum bir sermaye şirketi olan limited şirketlerin ortaklarının sınırlı sorumluluk ilkesine tabi olmasının bir sonucudur. Ortakların sınırlı sorumlu olması rekabet yasağının zorunlu tutulması için bir gerekçe oluşturmaz. Söz konusu yasağın kapsamına alınmak isteniyorsa bir sözleşmesel zemin aranmalıdır. Bkz. **Gerekçe**, (m. 613/2), s. 271. Ayrıca bu hususta öğretide *Çamoğlu*, ortaklar için böyle bir yasağın gereklilik arz etmediğini, hali hazırda yer alan TTK m. 54 vd.’da yer alan haksız rekabet hükümlerinin ortaya çıkacak sorunlara çözüm getirebildiğini ifade etmektedir. Bkz. **Çamoğlu**, (Limited), s. 112.

<sup>374</sup> **Şener**, (Limited), s. 487; **Karakılıç**, s. 324.

türleri için rekabet yasağının bulunabileceği kabul edilmesinin yanı sıra ihlal halinde sonuçlarına ilişkin kurallar da getirilmiştir. Limited şirketler için ise rekabet yasağına aykırılığın sonuçlarının düzenlenmemesi bu alanda düzenleme yapmak isteyen kanun koyucunun ‘planına aykırılık’ teşkil etmektedir. Bu sebepten dolayı rekabet yasağının aykırılığın sonuçlarına ilişkin konuda bir açık boşluğun bulunduğu kanaatindeyiz. Kanun koyucu ilgili konu bağlamında ne olumlu ne de olumsuz bir düzenleme getirmiştir. Yukarıda da değinildiği üzere kanun koyucunun anonim ve kollektif şirketler de olduğu gibi limited şirketler için de bir düzenleme getirmesi gerekirdi.

Bu hususta rekabet yasağına aykırılığın sonuçlarına ilişkin bilinçli bir susmanın varlığından da bahsedilemez. Çünkü rekabet yasağının getirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda ve bu durumun şirketin işleyişine ve gelecekteki durumuna önemli derecede etkide bulunacak bir yasak olduğu düşünüldüğünde, kanun koyucunun susarak söz konusu yasağın aksini kabul etmesi düşünülemez<sup>375</sup>. Dolayısıyla, kanun koyucunun iradesi dışında ortaya çıkan bir açık boşluğun bulunduğunun kabulü ilgili düzenleme açısından daha uygun düşmektedir.

#### **bbb. Rekabet Yasağına Aykırılıkların Sonuçlarına ve Yaptırımlara İlişkin Boşluğun Doldurulması**

Somut olayda hakim bir boşluk bulunduğunu kabul ettikten sonra bu boşluğun doldurulması yoluna başvuracaktır. Yukarıda bahsettiğimiz araçlar hakime yol gösterecektir. Limited şirketlerde rekabet yasağının ihlalinin sonuçlarına ilişkin hususta başvurulabilecek en uygun aracın kıyas olduğunu düşünmekteyiz. Şöyle ki TTK m. 126 gereği, limited

---

<sup>375</sup> Söz konusu yasağın limited şirketler açısından anlamı ve önemi için bkz. **Şener**, (Limited), s. 479 vd.

**Karakılıç**, s. 77 vd. Ayrıca bkz. **Gerekçe**, (m. 613/2), s. 271.

şirketlere ilişkin hükümler içerisinde konuya ilişkin bir hüküm bulunmadığı takdirde TBK m. 620 vd.'da yer alan adi şirket hükümleri niteliğine uygun düştüğü ölçüde uygulanacaktır. Adi şirketlere ilişkin hükümler içerisinde de rekabet yasağına aykırılığın yaptırımları düzenlenmediği için diğer şirket türlerine ilişkin hükümlerin kıyas yoluyla uygulanması gerekmektedir.

Rekabet yasağının ihlalinin sonuçlarıyla korunmak istenen asıl menfaat genel olarak şirketin faaliyetlerine devam edebilmesini sağlamak başka bir ifadeyle şirketin zarar etmesini engellemektir<sup>376</sup>. Böylelikle hem şirket işleyişi aksamamış olacak hem de ortaklar olası bir rekabet yasağı ihlali halinde ortaya çıkan olumsuz durumlara karşı korunacaktır<sup>377</sup>. Bu konuda limited şirketlere kıyasen uygulama yoluna başvurulurken korunmak istenen menfaatler arasında bir benzerlik aranmalıdır. Anılan değer yargılarının aynı olması gerekmemektedir, belirli noktalarda uyuşması yeterlidir.

### **ccc. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Tespit Edilmesi**

Somut olayda uygulanacak hükmün bulunmadığı durumlarda ilk olarak diğer şirket türlerine ilişkin hükümler tespit edilmelidir. Yukarıda sözünü ettiğimiz yorum yöntemleri ile limited şirketlerde rekabet yasağına ilişkin hükümlerin (TTK m. 613/2 ve m. 626/2)

---

<sup>376</sup> TTK m. 613/2'nin gerekçesinde de bağlılık yükümlülüğünün bir görünüm biçim olarak ele alınan rekabet yasağı ile temelde şirketin zararını ortaya çıkaracak her türlü davranış yasaklanmak istenmiştir. Bkz. **Gerekçe**, (m. 613/2), s. 271. Ayrıca söz konusu yasağın asıl amacı şirketlerin güvenli bir şekilde gerçekleştirdikleri iş ve işlemler sonucu ortaya çıkan ticari düzenin güvence altına alınmasıdır. Bkz. **Aşık**, Pınar: "Anonim Şirketlerde Rekabet Yasağı (TTK M. 396)", ABD, S. 4, 2017, s. 167.

<sup>377</sup> Bu anlamda ortak söz konusu yükümlülüğünü yerine getirerek sadece şirkete karşı değil diğer ortaklara karşı da bağlılık yükümünün gerekliliklerini yerine getirmiş olacaktır. Bkz. **Şener**, (Limited), s. 461-462.

amaçlarını dikkate alarak bir değerlendirmede bulunulması gerekmektedir<sup>378</sup>. Bu doğrultuda, kollektif şirketlere ilişkin TTK m. 230 ve m. 231’de yer alan hükümler limited şirketlere uygulanabilir nitelikte olduğu kanaatindeyiz.

#### **ddd. Kıyasen Uygulanacak Hükümlerin Limited Şirket Yapısına Uygunluğu**

Öğretide *Şener* ve *Karakılıç*, limited şirketlerde ortakların rekabet yasağına aykırı davranışlarının sonuçlarına ilişkin kollektif şirketlerde konuyu düzenleyen TTK m. 231 hükmünün kıyasen uygulanabileceği ifade etmektedir<sup>379</sup>. *Çamoğlu* da rekabet yasağının sınırlarının ve sonuçlarının şirket sözleşmesiyle belirlenebileceğini veya bu hususlarda TTK m. 626’ya atıfta bulunarak müdürler için öngörülen sonuçlara tabi tutulabileceğini söylemektedir. Ayrıca şirket sözleşmesinde bu şekilde bir belirleme yapılmadığı takdirde TTK m. 396’da yer alan kurallardan da yararlanılabileceğini ifade etmektedir<sup>380</sup>.

Kollektif şirketlere ilişkin TTK m. 231 veya anonim şirketlere ilişkin TTK m. 396/1’de yer alan kuralların uygulanabilmesi için söz konusu hükümlerde yer alan düzenlemelerin limited şirketlerin yapısına uygun olması gerekmektedir. İlgili hükümler limited şirketlerin yapısına uygun düştüğü ölçüde uygulama alanı bulacaktır. Bu husus dolaylı bir şekilde ortakların rekabet yasağına ilişkin TTK m. 613/2 hükmünün gerekçesinde de ifade edilmiştir. 6762 sayılı mülga eTTK döneminde düzenlenmemiş olan rekabet yasağının 6102 sayılı TTK ile vücut bulması ve bu yönde düzenlemeler getirilirken limited şirketlerin yapısının dikkate alındığı açık bir şekilde gösterilmiştir<sup>381</sup>.

---

<sup>378</sup> Bkz. yuk. Üçüncü Bölüm, I, 2, A, b.

<sup>379</sup> *Şener*, (Limited), s. 487; *Karakılıç*, s. 325.

<sup>380</sup> *Çamoğlu*, (Limited), s. 112-113.

<sup>381</sup> *Gerekçe*, (m. 613/2), s. 271.

Bu noktada gerekçede yer alan “*Tasarı ortaklar için hem bağlılık yükümüne hem de rekabet yasağına yer vererek limited şirketin kişisel yönüne uygun bir düzenleme yapmıştır.*” ifadesi rekabet yasağına ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanmasında göz önünde bulundurulması gereken temel bir esas olarak karşımıza çıkmaktadır. Ortakların rekabet yasağına aykırı davranışlarının sonuçlarına ilişkin hükümlerin kıyasen uygulaması incelenirken limited şirketlerin kişisel unsurları barındıran bir sermaye şirketi türü olduğu da göz önünde bulundurulacaktır.

Öğretide ek olarak, limited şirketlerin kişisel unsurları barındırmasının yanı sıra bu unsurların şirket içi ilişkilere ne ölçüde yansıdığının da tespit edilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Başka bir deyişle, rekabet yasağı bağlılık yükümlülüğünün bir görünüm biçimi olmakla birlikte bu yükümlülüğün ortaklar arasında hangi yoğunlukta ortaya çıktığı değişkenlik gösterebilir<sup>382</sup>. Bu husus şöyle bir önem arz etmektedir ki kişisel unsurların daha yoğun olarak ortaya çıktığı bir şirket türü olan kollektif şirketlerin ortaklarının tabi olduğu rekabet yasağı ile kişisel unsurlar barındırmasının yanı sıra TTK m. 124/2’nin açık lafzı gereği bir sermaye şirketi türü olan limited şirket ortaklarının tabi olacağı rekabet yasağı ve dolayısıyla bu yasağa aykırılık halinde uygulanacak yaptırımların ölçüsünün aynı mı olacağı sorusu gündeme gelmektedir. Öğretide *Pulaşlı* ortağın şirkete ilişkin bilgilerinin kapsamına ve bu bilgileri doğrultusunda şirkete verdiği zarara göre bir değerlendirme yapılması gerektiğini ifade etmektedir<sup>383</sup>.

Kanaatimizce, limited şirket ortaklarının rekabet yasağına aykırı davranışlarının sonuçlarına ilişkin TTK m. 231’de yer alan kollektif şirket hükümlerinin kıyasen

---

<sup>382</sup> Şener, (Limited), s. 464; Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3195; Demirayak, s. 42.

<sup>383</sup> Pulaşlı, (Şerh), C. 4, s. 3195. Aynı yönde bkz. Demirayak, s. 37.



uygulanması daha uygundur. Şöyle ki kanun koyucunun TTK m. 613/2'nin gerekçesinde de belirttiği gibi kişisel unsurlara göre de şekillenen limited şirket yapısı bu anlamda önem arz etmektedir. Bağlılık yükümlülüğünün bir görünüm biçimi olan rekabet yasağının hangi yoğunlukta ortaya çıktığının belirlenmesi ve bu doğrultuda uygulanacak yaptırımların ölçütlerinin tespit edilmesinde her şirket türü için ayrı ayrı incelemeler yapılmalıdır.

Anonim şirketlerin çok sayıda pay sahibinden oluşan bir yapıya sahip olması ve pay sahiplerinin limited şirketlere kıyasla şirketin iş ve işlemleri hakkında daha az bilgiye sahip olabilmemesinin de bu duruma sebebiyet verdiği kanaatindeyiz. Uygulamada kollektif şirketler, aralarında sıkı ilişkilerin bulunduğu bir şirket türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakımdan, limited şirketlerde sermaye unsuru da şirketin yapısını belirleyen temel unsurlardan olduğundan, şahıs şirketleri kadar olmasa da güven ilişkisinin bulunduğu kişiler arasında kurulması iki şirket türü arasında benzer noktalardan birini oluşturmaktadır. Dolayısıyla, limited şirket ortaklarının rekabet yasağına aykırı davranışlarının sonuçlarına, kollektif şirketlere ilişkin TTK m. 231 hükmünün uygulanmasının limited şirket yapısına daha uygun düşeceği kanaatindeyiz<sup>384</sup>.

TTK m. 231'de yer alan kuralların limited şirket ortaklarına uygulandığının kabulü halinde, yasağı aykırı hareket eden ortaktan tazminat istenebilir. Bunun yanı sıra tazminat yerine söz konusu ortağın yapmış olduğu işlemin şirket adına yapılmış sayılması veya üçüncü kişilerin hesabına yapmış olduğu işlemlerden doğan menfaatlerin şirkete bırakılması talep edilebilecektir (TTK m. 231/1). Söz konusu hakların talebi ortakların ortaklığın feshini talep

---

<sup>384</sup> TTK m. 396/1'de yer alan yaptırımlar ise tazminat, yapılan işlemi şirket adına yapılmış saymak ve üçüncü kişiler hesabına yapılan sözleşmelerden doğan menfaatlerin şirkete ait olduğu dava etmektedir. Esasen, TTK m. 231/1'de yer alan yaptırımlarla birebir aynı nitelikte olup aralarında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

etme hakkını etkilemez (TTK m. 231/3). Öğretide bu yaptırımların yanı sıra, şirket sözleşmesinde cezai şart öngörülebileceği, rekabet yasağına uyulmasını dava yoluyla talep etme, yasağı aykırı davranıldığıının tespitine ilişkin dava, hukuk aykırı durumun kaldırılması, haklı sebeple çıkarma ve haklı sebeple fesih davası açmak gibi yaptırımların da uygulanabileceği ifade edilmektedir<sup>385</sup>.

---

<sup>385</sup> **Şener**, (Limited), s. 487-488; **Karakılıç**, s. 325 vd. Yargıtay da vermiş olduğu bir kararında uygulanabilecek farklı yaptırımlara işaret etmiştir. Bkz. Y. 11. HD., T. 18.12.2013, E. 2013/6223, K.2013/23144 (Lexpera, E.t.: 25.11.2022).

## SONUÇ

Limited şirketlerin yapısı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile farklı bir anlam kazanmıştır. Şöyle ki, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu zamanında hem şahıs şirketlerine hem de sermaye şirketlerine ilişkin unsurları birbirine yakın bir oranda barındıran karma niteliğe sahip limited şirketler, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile şahıs şirketlerine ilişkin özelliklerini belirli oranda korumasına karşın daha çok sermaye şirketlerine yaklaştırılmıştır. Her ne kadar TTK m. 124/2'nin açık hükmü gereği bir sermaye şirketi olarak kabul edilse de hem öğreti hem de Yargıtay tarafından kişisel öğeleri haiz bir sermaye şirketi olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, limited şirketlere uygulanacak hükümler tespit edilirken, şahıs şirketine ait öğeleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Limited şirketleri şahıs şirketlerine yaklaştıran yönleri şöyle ifade edebiliriz: Haklı sebeple çıkma ve/veya çıkarılmanın mümkün olması (TTK m. 638 vd.), ortaklar için bağlılık ve rekabet yükümlülüğü öngörülebilmesi (TTM m. 613), pay devrinin genel kurul onayına tabi olması (TTK m. 595), müdür/müdürlerin alacağı bir takım kararların genel kurul onayına tabi olması (TTK m. 625/2), ek ödeme (TTK m. 603/1, m. 577/1-c) ve yan edim (TTK m. 606/1, m. 577/1-d) yükümlülüklerinin yükletilebilmesi, şirketin haklı sebeple feshine tek ortağın talebinin sebep olabilmesi (TTK m. 636/3), ortakların kamu borçların sorumlu tutulması (AATUHK m. 35/1), esas sermaye paylarının borsada işlem görememesi (karş. SPK m. 3/1-e) ve bu paylar için hamiline ve emre yazılı senetler çıkarılamaması (karş. TTK m. 593/2), ve uygulamada az sayıda ve birbirine güvenen kişiler arasında kurulan bir şirket türü olması.

Sermaye şirketlerine ilişkin özelliklerini ön plana çıkaran unsurlarına ise şunlar örnek olarak gösterilebilir: Sınırlı sorumluluk (TTK m. 573/2), çoğunluk, seçilmiş organ (TTK m.

623) ve emredici hükümler (TTK m. 579) ilkelerinin benimsenmiş olması, esas sermayenin itibarî bir değer sahip olması (TTK m. 576/1-c) ve paylara bölünebilmesi (TTK m. 583/3), esas sermayenin belirli ve sabit olması (TTK m. 573) ve bu sermayenin şirket sözleşmesinde gösterilmesinin zorunlu olması (TTK m. 573/1-c) ve sermaye olarak getirilemeyecek değerler (TTK m. 581).

Limited şirketlerin yukarıda bahsedilen karma yapısı uygulanacak hükümlerin tespiti noktasında önem arz etmektedir. Kanun koyucu, limited şirketlere ilişkin hükümleri bir diğer sermaye şirketi türü olan anonim şirketlere göre daha az ayrıntı içerecek şekilde düzenlemiştir. Bu doğrultuda da limited şirketlere ilişkin birçok hususta ayrı bir düzenleme getirmek yerine anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmuştur. Esasen anonim ve limited şirketler arasındaki “*doku ayniyeti*” bu durumun ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Atıfta bulunulan bu hükümlerin yanı sıra atıfta bulunulmayan diğer şirket türlerine ilişkin özellikle anonim şirketlere ilişkin hükümler de bulunabilir. Dolayısıyla, limited şirketlere uygulanacak bu hükümlerin şirket yapısına da uygun olup olmadığının ayrıca incelenmesi gerekmektedir.

Limited şirketler TTK m. 573-644 arasında yürürlükten kaldırılan hükümler de dikkate alındığında toplam yetmiş maddede düzenlenmiştir. Söz konusu hükümler içerisinde bir sermaye şirketi türü olan anonim şirketlere paralel birçok düzenlemenin bulunmasının yanı sıra şahıs şirketlerine benzer nitelik taşıyan hükümler de bulunmaktadır. Anonim şirketlere atıfta bulunan ve/veya kıyasen uygulanacağı gösterilen ve gösterilmeyen hükümler çalışmamızın da temelini oluşturmuştur. TTK m. 573-644 arasında açıkça anonim şirket hükümlerine atıfta bulunan ve/veya kıyasen uygulanacağı söylenen hükümler kanun koyucu tarafından iki farklı şekilde ele alınmıştır. Bunlar: TTK m. 644’te tek bir fıkra içerisinde dört bentte ilgili konu başlıklarıyla beraber uygulanacak anonim şirket hükümlerini gösterir şekilde ve TTK m. 573-644 arasında karışık bir şekilde on beş ayrı hüküm içerisinde

düzenlenmiştir. Kanun koyucu TTK m. 573-644 arasında karışık bir şekilde düzenlenen hükümlerin bir kısmında konunun tamamında anonim şirket hükümlerine atıfta bulunurken diğer kısmında konunun yer aldığı maddenin sadece belirtmiş olduğu fıkralarının uygulanması için atıfta bulunmuştur.

TTK m. 644/1'in a bendinde; belge ve beyanların kanuna aykırılığına ilişkin m. 549, sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi hakkında m. 550, kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğunu düzenleyen m. 553, denetçilerin sorumluluğuna ilişkin m. 554-561 arasında yer alan hükümler uygulanır. Bu hükümler anonim şirketlere ilişkin hükümleri içerisinde TTK m. 549 vd. yer alan 'Hukuki Sorumluluk' başlığı altında düzenlenen hükümlerdir. Aynı hükmün b bendinde; feshe ilişkin m. 353, şirkete karşı borçlanma yasağına ilişkin m. 358, müdürlerin yakınlarının şirkete karşı borçlanmasına ilişkin m. 395/2'nin birinci ve ikinci cümlesi, kâr payı avansına ilişkin m. 509/3 uygulanır. Aynı şekilde c bendinde; yönetim kurulu kararlarının butlanı hakkında m. 391 ve müdürlerin bilgi alma haklarına ilişkin m. 392 hükümlerin uygulanacağı ifade edilmektedir. İlgili fıkranın son bendi olan d bendinde ise; limited şirketlere de uygulanan m. 549-551 hükümlerine aykırı hareket edenlere m. 562/8-10 fıkralarında öngörülen cezalar uygulanır.

TTK m. 644'te atıf yapılan anonim şirket hükümleri limited şirketler için doğrudan uygulama alanı bulur. Şöyle ki, limited şirketlerde de geçerli olan emredici hükümler ilkesi gereğince limited şirket hükümlerinde yer alan bir durumun aksinin kararlaştırılabilmesi için kanunun buna açıkça cevaz vermesi gerekir. Buradan şu husus da anlaşılmaktadır ki, limited şirketlere ilişkin hükümler kural olarak emredici niteliktedir. Dolayısıyla, TTK m. 644'te atıf yapılan anonim şirket hükümleri limited şirketler için doğrudan uygulanacaktır.

TTK m. 573-644 arasında atıf yapılan diğer anonim şirket hükümleri ise şöyle ifade edilebilir: limited şirketlere ilişkin hükümler içerisinde ‘Tanım ve Kuruluş’ başlığı altında aynı sermaye, ayınlar ve işletmelerin devralınması ve özel menfaatler (m. 578), intifa senetleri (m. 584), esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifa etmemenin sonuçları, bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri (m. 585); ‘Şirket Sözleşmesinin Değiştirilmesi’ başlığı altında esas sermayenin azaltılması (m. 592); ‘Ortakların Hak ve Borçları’ başlığı altında ek ödeme yükümlülüğünün azaltılması veya kaldırılması (m. 603/6), hazırlık dönemi faizi (m. 609), finansal tablolar ve yedek akçeler (m. 610); ‘Şirketin Organları’ başlığı altında bakanlık temsilcisine ilişkin olanlar hariç genel kurul toplantısına çağrı, azlığın çağrı ve öneri hakkı, gündem, öneriler, çağrısız genel kurul, hazırlık önlemleri, tutanak, yetkisiz katılma ve sirküler yoluyla karar alma (m. 617/3-4), genel kurul kararlarının butlanı ve iptali (m. 622), müdürlerin temsil yetkisinin kapsamına, yetkinin sınırlandırılmasına, imzaya yetkili olanların belirlenmesine, imza şekli ile bunların tescil ve ilanı (m. 629), sermaye kaybı ve borca batıklık halleri (m. 633), iflasın bildirilmesi ve ertelenmesi halleri (m. 634), denetçi, denetim ve özel denetim (m. 635); ‘Sona erme ve Ayrılma’ başlığı altında sona ermenin sonuçlarına (m. 636/5) ve tasfiye usulü ve tasfiyede şirket organlarının yetkilerine ilişkin (m. 643) hükmüdür.

TTK m. 573-644 arasında anonim şirket hükümlerine yapılan atıflar için de yukarıda değindiğimiz kural geçerlidir. Limited şirketlere ilişkin hükümlerin kural olarak emredici olması sebebiyle atıf yapılan anonim şirket hükümleri doğrudan uygulama alanı bulacaktır. Ancak bu noktada şöyle bir sakınca bulunmaktadır: Kanun koyucu atıf yaptığı bazı anonim şirket hükümlerinde sadece konuyu belirtmekle yetinmiş, hangi hükümlerin uygulanması gerektiğini söylememiştir. Bu durum uygulanacak hükümlerin tespitini zorlaştırmaktadır. Kanun yapma tekniği açısından da pek isabetli olmayan bu tutum karşısında kanun

koyucunun ilgili konuya ilişkin hangi anonim şirket hükümlerinin uygulanacağını madde ve fıkra numaralarını göstermesi daha uygun olurdu. Kanun koyucunun karışık bir şekilde atıf yaptığı bu hükümleri, TTK m. 644’ teki gibi tek bir madde içerisinde düzenlemesi bu anlamda ortaya çıkan karışıklığı ortadan kaldırmış olurdu.

Limited şirketlere uygulanacak hükümlerden bir diğer grubunu TTK m. 573-644 arasında açık bir şekilde atıf yapılmayan ancak uygulanması mümkün diğer şirket türlerine özellikle anonim şirketlere ilişkin hükümler oluşturmaktadır. Bu konuyu şöyle ifade edebiliriz: Kanun koyucunun limited şirketlere ilişkin konuları ayrıntılı şekilde düzenlemesi kanun yapma tekniği açısından gerek görülmeyebilir. Ancak düzenleme getirmesi gereken konularda herhangi bir kural öngörmemesi limited şirket hükümleri açısından bir eksiklik oluşturur. Bu eksiklik, açık boşluk olarak nitelendirilirse, hakim bu boşluğu doldurması gerekecektir.

Bu hususta ilk olarak limited şirket hükümleri içerisinde bir düzenleme eksikliğinin bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu tespit yapılırken yorum yöntemlerinden yararlanılır. Yapılacak yorum ile kanun koyucunun somut olayda düzenlemesi gereken bir hususu düzenlemediği sonucuna varılırsa bir boşluk bulunduğu sonucuna ulaşılır. Buradaki eksikliğin varlığına ise düzenleme yapılması noktasındaki “gereklilik” işaret etmektedir. Söz konusu gereklilik öğretideki ifade şekliyle “plana aykırı bir eksiklik” olarak da nitelendirilebilir.

İlgili konuya ilişkin boşluk bulunduğu tespitinden sonra bu boşluğun hangi tür içerisinde yer aldığının da tespit edilmesi gerekmektedir. Çünkü, tespit edilen boşluk türüne göre boşluğun doldurulması yöntemlerine başvurulacaktır. Bu açıdan öğretide boşluk türleri farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır. Bu durumun sebebi ise aynı boşluk türleri için farklı

isimlendirme kullanılmasıdır. Tercih ettiğimiz terminolojiye göre boşluk türleri ise şunlardır: Kural içi boşluk, açık boşluk, örtülü boşluk ve çatışma boşluğudur.

Boşluk türü de tespit edildikten sonra bu boşluğun doldurulması aşamasına geçilecektir. Çünkü somut olay açısından hakimin bu boşluğu doldurma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu aşamada TMK m. 1/1’de yer alan kuraldan türetilen araçlar kullanılmaktadır. Bunlar: örf-adet kuralları, kıyas ve hakimin kanun koyucu gibi davranmasıdır. Bu araçlar sadece medeni hukukta yer alan boşluklara ilişkin hususlarda başvurulacak araçlar değildir, diğer hukuk dallarında da geçerli bir kuraldır. Limited şirketlere ilişkin bir boşluğun doldurulması aşamasında da bahsedilen bu araçlara başvurulabilecektir.

Boşluğu doldurma araçları arasında çalışmamız kapsamında başvurulabilecek en uygun aracın kıyas olduğu kanaatindeyiz. Şöyle ki, limited şirket hükümleri içerisinde boşluk bulunan hallerde diğer şirket türlerine özellikle aynı sınıflandırma içerisinde bulunan anonim şirkete ilişkin hükümler bu boşlukları doldurmakta kullanılabilecek niteliktedir. Kıyasa başvuru hallerde, hakkında hüküm bulunan hal ile düzenleme eksikliği bulunan olay arasında uygulanmak ve korunmak istenen değer yargılarının benzer nitelikte olması aranacaktır. TTK ile limited şirketlerin yapısı şahıs şirketlerinden ziyade anonim şirketlere yaklaştırıldığı için boşluğun anonim şirket hükümleri ile doldurulması limited şirket yapısına daha uygun olacaktır. Ancak, bu durum şahıs şirketlerine ilişkin hükümlerin arka plana atılacağı anlamına gelmemektedir. Korunmak istenen değer yargıları arasındaki benzerliğin daha yüksek olduğu bir şahıs şirketi düzenlemesinin limited şirketlerin bir sermaye şirketi türü olması sebebiyle uygulanmasına engel teşkil etmemelidir.



Çalışmamızda incelediğimiz üzere, limited şirketlere hem bir sermaye şirketi olan anonim şirketlerin hem de bir şahıs şirketi türü olan kollektif şirketlere ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanması mümkündür. Bu hususta ilk olarak ele aldığımız imtiyazlı payların uygulanmasına ve korunmasına ilişkin limited şirketlerde yer alan düzenleme eksikliğidir. Kanun koyucu, limited şirkette imtiyazlı payların varlığına TTK m. 576/1-c, m. 587/1-j ve m. 621/1-b’de işaret etmiştir. Ancak, imtiyazlı paylar çıkarıldıktan sonra bu paylara uygulanacak ve payların korunmasına yönelik herhangi bir düzenleme getirmemiştir. Kanun koyucunun herhangi bir düzenleme getirmemesinin bir kanun boşluğuna sebep verip vermeyeceğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu noktada imtiyazlı payların uygulamasına ve korunmasına yönelik bir düzenlemenin “gerekliliği”nin tartışılması gerekmektedir. Kanun koyucu, gerek anonim şirketlerde gerekse de limited şirketlerde imtiyazlı paylar ile diğer paylara göre daha fazla imkân sunan bir pay yaratmak istemektedir. Bu tür payların bulunması şirkete yatırım yapmak isteyen kimseler için bir teşvik edici unsur olarak şirket bünyesinde yer almaktadır. Kanun koyucu da bu doğrultuda anonim şirketlerde ilgili kurumun hem varlığına hem de uygulaması ve korunmasına yönelik hükümler getirmiştir (bkz. TTK m. 454, m. 478 ve m. 479).

Yukarıda anonim şirketler için kabul edilen gerekçelerin limited şirketler için kabul edilmemesini haklı gösterecek bir sebep bulunmamaktadır. Limited şirketler ile anonim şirketler arasındaki ‘*doku ayniyeti*’ anonim şirket hükümlerinin kıyasen uygulanmasını haklı gösteren bir sebep olarak dahi kabul edilebilir. Bu hususta, limited şirketler ile anonim şirketler arasında şöyle bir fark bulunmaktadır: Limited şirketler uygulamadaki şekliyle az sayıda ve birbirine güvenen kişiler arasında kurulan bir şirket türü olduğundan imtiyazlı pay kurumuna duyulan ihtiyaç anonim şirketlerdeki kadar olmayabilir. Ancak, bu sebep de söz konusu kurumun uygulanmasına ve korunmasına yönelik düzenleme eksikliğini haklı

kılmaz. Dolayısıyla, öğretide kabul edildiği gibi biz de limited şirketlerde imtiyazlı payların uygulamasına ve korunmasına yönelik konularda somut olayın niteliğine uygun düştüğü ölçüde anonim şirket hükümleri olan TTK m. 478, m. 479/3 ve m. 454'ün kıyasen uygulama alanı bulabileceğini düşünmekteyiz.

Çalışmamız kapsamında ele aldığımız bir diğer örnek şahıs şirketlerinden olan kollektif şirketlerde ortakların tabi olduğu rekabet yasağının hüküm ve sonuçlarına ve ilgili yasağa aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlara ilişkin TTK m. 231'de yer alan düzenlemelerin, limited şirket ortakları için öngörülen rekabet yasağına kıyasen uygulanmasıdır. Limited şirketlerde rekabet yasağı müdürler ve ortaklar için ayrı ayrı ele alınmıştır. Müdürlere ilişkin düzenleme TTK m. 626/2'de, ortaklar için ise TTK m. 613/2'de yer almaktadır. Müdürlerin rekabet yasağına tabi olmaları kanuni bir zorunluluk arz ederken, ortaklar için şirket sözleşmesi ile aksi kararlaştırılmadığı sürece herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır.

İncelediğimiz örnek kapsamında, kanun koyucu limited şirket ortakları için rekabet yasağının varlığına TTK m. 613/2'de *“Şirket sözleşmesiyle, ortakların, şirketle rekabet eden işlem ve davranışlardan kaçınmak zorunda oldukları öngörülebilir.”* ifadesi ile işaret etmiştir. Ancak ‘Bağlılık yükümlülüğü ve rekabet yasağı’ başlığı altında söz konusu yasağın ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar gösterilmemiştir. Ayrıca, limited şirketlere ilişkin diğer hükümler içerisinde de rekabet yasağının ihlali halinde uygulanabilecek yaptırımlara ilişkin herhangi bir düzenleme de yer almamaktadır. Bu düzenleme eksikliğinin bir kanun boşluğuna sebebiyet verip vermediği incelenmelidir.

Rekabet yasağına aykırılığın hüküm ve sonuçlarına ilişkin bir kanun boşluğu bulunduğu kanaatindeyiz. Şöyle ki, rekabet yasağının şirketin işleyişine önemli bir etkide

bulunabilecek olması bu yönde gerekli ve ayrıntılı düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Somutlaştırmak gerekirse ortakların şirket ile aynı faaliyet kolu içerisinde ve şirketle rekabet eden bir şirketin yöneticisi olması, şirkete ait işletme bilgilerinin ve sırlarının başkalarıyla paylaşılma tehlikesini ortaya çıkaracaktır. Bu durum ise şirketin ekonomik olarak zarara uğramasına hatta şirketin faaliyetlerine son vermesine dahi sebep olabilir. Dolayısıyla, rekabet yasağına aykırılığının sonuçlarına ilişkin hususlarda limited şirketlerde bir düzenleme yapılması ‘gereklilik’ teşkil etmektedir.

Öğretide ve bizim de katıldığımız görüşe göre; limited şirketlerdeki bu düzenleme eksikliği, kollektif şirketlerde ortakların rekabet yasağına aykırılığının hüküm ve sonuçlarına ve uygulanacak yaptırımlara ilişkin TTK m. 231 hükmünün kıyasen uygulanması ile giderilebilir. Bu noktada, ilgili hükmün kıyasen uygulanabilirliği ifade edilirken limited şirketlerin yapısı göz önünde bulundurulmuştur. Söz konusu yasağı ilişkin anonim şirketlerde herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Bu durum esasen anonim şirketlerin bir sermaye şirketi türü olması ve böyle bir yasağı ihtiyaç duymamasından kaynaklanmaktadır. Anonim şirketlerin çok ortaktan oluşan bir yapıya sahip olması ve ortakların limited şirketlere kıyasla şirketin iş ve işlemleri hakkında daha az bilgiye sahip olabilmesinin bu duruma sebebiyet verdiği kanaatindeyiz. Ancak, limited şirketlerin ortak yapısı incelendiğinde yukarıda da değinildiği üzere az sayıda ve birbirine güvenen kişiler arasında kurulan bir şirket türü olması, ortakların rekabet yasağına aykırı davranışların şirketin işleyişine daha fazla etki edecektir. Bu bağlamda, bir şahıs şirketi türü olan kollektif şirketlerinde az sayıda ve birbirine güvenen kişiler arasında kurulan bir şirket türü olduğu düşünüldüğünde TTK m. 231 hükmünün limited şirketlere kıyasen uygulanması daha uygun olacaktır.

Son olarak belirtmek isteriz ki, limited şirketlere gerek atıf yoluyla gerekse boşluk bulunan hallerde kıyasen uygulanacak hükümler tespit edilirken kanun koyucunun limited şirketler için öngördüğü yapının esasen dikkate alınması gerekmektedir. Bu duruma ek olarak, limited şirketlerin uygulamada oluşan yapısı da dikkate alınmalıdır. Aksi takdirde, öngörülen düzenlemeler herhangi bir fayda sağlamayacak ve teorik tartışmaların ötesine geçemeyecektir.



## KAYNAKÇA

- Akdağ Güney, Necla** : 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu, İstanbul 2012.
- Aker, Halit** : “Anonim ve Limited Şirketlerde Ortaklık Sıfatının Sona Ermesi ve Özellikle Haklı Sebep Fesih Davasına İlişkin Bazı Değerlendirmeler”, BATİDER, C. 32, S. 1, 2016, s. 63-150.
- Akipek, Jale/ Akıntürk, Turgut/ Ateş Karaman, Derya** : Türk Medenî Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, 11. Baskı, İstanbul 2014.
- Aksu Özkan, Raziye** : Finansal Tabloların Tutulması ve Hukuksal Sonuçları, İstanbul 2019.
- Aktaş, Sururi** : “Hukukta Yorum Çabaları”, EBYÜ-HFD, C. 15, S. 3-4, 2011, s. 1-33, (Anılış: Yorum).
- Aktaş, Sururi** : “Pozitif Hukukta Boşluk Kavramı”, EBYÜ-HFD, C. 14, S. 1-2, 2010, s. 1-28, (Anılış: Boşluk).
- Aktepe, Gökhan** : “Limited Ortaklıklarda Ortakların ve Müdürlerin Sır Saklama Yükümlülüğü”, AHBVÜHFD, C. 21, S. 3, 2017, s. 137-166.
- Alışkan, Murat** : Limited Şirket Tarihçe Niteliği, İstanbul 2013.

- Alışkan, Murat** : “İşletme Konusu ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti ve Temsili”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 207-220.
- Altaş, Soner** : “Limited Şirketlerce İntifa Senedi Çıkarılması Mümkün Müdür?”, MHD, C. 11, S. 127, 2015, s. 1-7, (Anılış: İntifa).
- Altaş, Soner** : “Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirket Kurmanın Koşulları”, THD, C. 7, S. 73, 2012, s. 39-42, (Anılış: Şirket Kurma).
- Altaş, Soner** : Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler, 11. Baskı, Ankara 2023, (Anılış: Limited).
- Altuntaş, Fuat** : “Kıyasın (Analojinin) Diğer Akıl Yürütme Yöntemleri ile Karşılaştırılması ve Hukuk Alanındaki Yansıması”, EBYÜ-HFD, C. 25, S. 2, 2021, s. 237-279.
- Antalya, Osman Gökhan** : Hukuk Metodolojisi, C. 2, Ankara 2021, (Anılış: Metodoloji).
- Antalya, Osman Gökhan** : Marmara Hukuk Yorumu – Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt: V/1,1, 2. Baskı, Ankara 2019, (Anılış: Borçlar).
- Aral, Fahrettin/ Ayrancı, Hasan** : Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 13. Baskı, Ankara 2020.

- Arkan, Sabih** : Ticari İşletme Hukuku, 7. Baskı, Ankara 2019.
- Arslanlı, Halil/ Domaniç, Hayri** : Türk Ticaret Kanunu Şerhi, C.3, İstanbul 1989.
- Aşık, Pınar** : “Anonim Şirketlerde Rekabet Yasağı (TTK M. 396)”, Ankara Barosu Dergisi, S. 4, 2017, s. 163-202.
- Atay, Ender Ethem** : Hukuk Başlangıcı, 7. Baskı, Ankara 2019.
- Ateş, Derya** : “İrade Özerkliği Kapsamında Mk. M.23/II Hükmü ve Karar Özgürlüğü”, Ankara Barosu Dergisi, C. 65, S. 2, 2007, s. 135-148.
- Aybay, Aydın/ Aybay, Rona** : Hukuka Giriş, 7. Baskı, İstanbul 2002.
- Aydın, Fatih** : “Anonim Şirketin Kuruluştaki Fesih Davası İle Sermaye Artırımının Geçersizliği Arasındaki İlişki”, İnÜHFD, C. 8, S. 2, 2017, s. 493-514.
- Ayhan, Rıza/ Çağlar, Hayrettin/ Özdamar, Mehmet** : Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 3. Baskı, Ankara 2021.
- Bahar Sayın, Hediye** : “Limited Şirketlerde Yan edim Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği, Hizmet Ettiği Amaç ve Konusu”, AHBVÜHFD, C. 23, S. 1, 2019, s. 25-59.
- Bahtiyar, Mehmet** : Ortaklıklar Hukuku, 15. Baskı, İstanbul 2021.
- Baştuğ, İrfan** : Şirketler Hukukunun Temel İlkeleri, İzmir 1974.

- Bilgeç, Hakan** : “7099 Sayılı Kanun İle Yapılan Limited Şirkette Nakdi Sermaye Payının Ödenmesine İlişkin Değişikliğin Ortakların Oy ve Kâr Payı Hakları Üzerindeki Etkileri”, TBB Dergisi, S. 143, 2019, s. 235-256.
- Bilgili, Fatih/ Demirkapı, Ertan** : Şirketler Hukuku, 9. Baskı, Bursa 2013, (Anılış: Şirketler).
- Bilgili, Fatih/ Demirkapı, Ertan** : Ticaret Hukuku Bilgisi, 13. Baskı, Bursa 2018, (Anılış: Ticaret).
- Bora, Sevdâ** : Şirkete Borçlanma Yasağı, Ankara 2017.
- Boran Güneysu, Nilüfer/ Çapa, Mehmet Sadık** : “Borca Batıklık ve İflasın Önlenmesi Yolu Olarak ‘Sıradan Çekilme Anlaşması’”, İnÜHFD, C. 5, S. 1, 2014, s. 77-118.
- Bozkurt, Tamer** : Şirketler Hukuku, 11. Baskı, Ankara 2020.
- Budak, Tamer/ Er, Selami** : “Limited Şirket Ortaklarının Kamu Alacağına İlişkin Sorumluluklarının Değerlendirilmesi”, İnÜHFD, C. 4, S. 2, 2013, s. 75-104.
- Can, Mustafa Erdem** : “Limited Şirketin Kamu Borçlarından Dolayı Ortakların ve Yöneticilerin Sorumluluğu”, AkdHFD, C. 7, S. 1, 2017, s. 61-80.



- Çağlar, Hayrettin** : “Anonim Şirketlerde Ayni Sermayeye Değer Biçilmesi”, BATİDER, C. 26, S. 2, 2010, s. 35-53, (Anılış: Ayni Sermaye).
- Çağlar, Hayrettin** : “Anonim Şirketlerde Özel Denetim İsteminin İlk Derece Mahkemesi Tarafından Reddi Kararı Kesin Midir?”, AHBVÜHFD, C. 25, S. 1, 2021, s. 3-17, (Anılış: Özel Denetim).
- Çamoğlu, Ersin** : “İsviçre, Alman ve Türk Hukuklarında Limited Ortağın Sınırlı Sorumluluğu İlkesinin Anlamı ve Nitelikleri”, İÜHFM, C. 38, S. 1-4, 1973, s. 499-519, (Anılış: Sınırlı Sorumluluk).
- Çamoğlu, Ersin** : “Limited Ortağın Bilgi Alma ve İnceleme Hakkının Kullanılması ve Sınırları”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, İstanbul 2017, s. 143-162, (Anılış: Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı).
- Çamoğlu, Ersin** : Limited Ortaklıklar Hukukunun Temel İlkeleri, İstanbul 2020, (Anılış: Limited).
- Çebi, Hakan** : “Limited Şirkette Ortakların Hakları”, THD, C. 16, S. 177, 2021, s. 891-901, (Anılış: Haklar).
- Çebi, Hakan** : Şirketler Hukuku, Ankara 2020, (Anılış: Şirketler).

- Çeker, Mustafa** : “Limited Şirketlerde Ortak Sayısının Sınırlandırılması”, TFM, C. 1, S. 1, 2015, s. 57-64, (Anılış: Ortak Sayısı).
- Çeker, Mustafa** : “Şirkete Borçlanma Yasağı”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 659-670, (Anılış: Borçlanma Yasağı).
- Çevik, Orhan Nuri** : Limited Şirketler Hukuku ve Uygulaması, 2. Baskı, Ankara 1984.
- Çonkar, Halil** : Anonim Ortaklıkta Ayni Sermaye, İstanbul 2016.
- Çoştan, Hülya** : “Limited Şirkette Oyda İmtiyazlı (!) Paylar ve İmtiyazlı Paylar”, ABD, S. 4, 2012, s. 77-90.
- Demir, Abdullah** : Hukuk Metodolojisi, Ankara 2016.
- Demirayak, Ezgi Başak** : “Limited Şirketlerde Ortakların Şirkete Karşı Bağlılık Yükümlülüğü”, ABD, C. 76, S. 3, 2018, s. 24-54.
- Demirkapı, Ertan** : Limited Ortaklıkta Payın Devri, İzmir 2008.
- Doğrusöz Koşut, Hanife** : “Limited Şirkette Nama Yazılı Senede Bağlanmış Esas Sermaye Payının Devir Şartları”, MÜHF-HAD, C. 22, S. 1, 2016, s. 365-388.
- Eminoğlu, Cafer** : “Türk Ticaret Kanunu’nun 340. Maddesi: Sermaye Şirketleri Hukukunda Sözleşme Özgürlüğünün Sonu Mu?”, ERÜHFD, C. 9, S. 2, Aralık 2014, s. 1-25.

- Ercan, Tayfun** : “Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi”, THD, C. 14, S. 154, Haziran 2019, s. 1244-1248.
- Erdil, Engin** : Limited Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma, İstanbul 2004.
- Eriş, Gönen** : Açıklamalı – İctihatlı En Son Değişikliklerle Birlikte Türk Ticaret Kanunu Ticari İşletme ve Şirketler, 4. Baskı, C. 1, Ankara 2007.
- Erişgin, Nuri** : “Tehlike Sorumluluğunda Kıyas”, BATİDER, C. 20, S. 3, 2000, s. 83-104.
- Eryiğit, Harun** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Ortaklıklarda Sermayenin Korunması İlkesi, İstanbul 2020.
- Göktürk, Kürşat** : “Şirketler Hukukunda Affectio Societatisin Anlamları”, BÜHFD, C. 7, S. 2, 2021, s. 217-234.
- Gümüş, Mustafa Alper** : “Anonim Ortaklıkta Borsaya Kote Edilmemiş ve Bedeli Tamamen Ödenmemiş Nama Yazılı Payın Sözleşmesel Devri ve Bu Paya Bağlı Borç Olarak Bedel (Nakdi Sermaye) Ödeme Borcunun Yasal Üstlenilmesi (TTK m.491; TTK m.501 ve TTK m. 352)”, LHD, C. 13, S. 149, 2015, s. 1-16.

- Günay, Ece Deniz/ Günay, Gözde Engin** : “Limited Şirketlerde Ortaklara Getirilen Bağlılık Yükümü ve Rekabet Yasağına İlişkin TTK m. 613 Hükmünün Değerlendirilmesi”, Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu (Edt. Sinan Sarıkaya, Bilge Utkan Mersin, Murat Alışkan), İstanbul 2020, s. 455-482.
- Güneş, Ahmet Mithat** : Hukuk Metodolojisi, 3. Baskı, Bursa 2020.
- Gülbüz Usluel, Aslı Elif** : “Limited Şirketlerde Ortağın Ek Ödeme Yükümlülüğü”, Prof. Dr. Sabih ARKAN’a Armağan, İstanbul, 2019, s. 467-479.
- Gürel, Murat** : “Bağlı Şirket Genel Kurulunda Alınan Yapısal Değişiklik Kararları Nedeniyle Hâkim Şirketin Sorumluluğuna İlişkin TTK Madde 202.2’nin Gerekliliği Üzerine, BATİDER, C. 32, S. 2, 2016, s. 211-239.
- Güriz, Adnan** : Hukuk Başlangıcı, 19. Baskı, Ankara 2019.
- Gürpınar, Bünyamin** : “Limited Şirkette Çıkma ve Çıkmaya Katılma”, AHBVÜHFD, C. 20, S. 2, 2016, s. 73-102.
- Hatemi, Hüseyin** : Medeni Hukuk’a Giriş, 7. Baskı, İstanbul 2013.
- Işıқтаç, Yasemin/ Metin, Sevtap** : Hukuk Metodolojisi, 7. Baskı, İstanbul 2020.

- Karaahmetoğlu, İsmail Özgün** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketin Temsili, 2. Baskı, Ankara 2018.
- Karahan, Sami/ Çeker, Mustafa** : Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Konya 2013.
- Karakılıç, Hasan** : Limited Ortaklıkta Rekabet Yasağı, İstanbul 2019.
- Karaman Coşgun, Özlem** : “Anonim Şirketlerde Sermaye Kavramı ve Ayni Sermaye Değerinin Belirlenmesi”, MÜHF-HAD, Özel Sayı, 2012, s. 333-348, (Anılış: Ayni Sermaye).
- Karaman Coşgun, Özlem** : “Anonim Şirketlerde Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Belirli Oranlarda Kaybı ve Borca Batıklık Hali, Alınması Gereken Önlemler, Çözüm Önerileri”, Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelişmeler Sempozyumu, (Edt: Murat Alışkan, Sinan Sarıkaya, Bilge Utkan Mersin), İstanbul 2020, s. 179-235, (Anılış: Borca Batıklık).
- Karasu, Rauf** : Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi, Ankara 2015.
- Karayalçın, Yaşar** : Ticaret Hukuku – Şirketler Hukuku, 2. Baskı, Ankara 1973.
- Kaşak, Esra** : Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar, İstanbul 2019.

- Katoğlu, Turgut** : “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim ve Limited Şirket Yöneticilerinin Ceza Sorumluluğu”, BATİDER, C. 29, S. 1, 2013, s. 5-41.
- Kaya, Asım** : “Amaçsal Yorum”, ABD, S. 4, 2014, s. 363-383.
- Kaya, Begüm** : “TK m. 348 Kapsamında Kurucuya Sağlanan Menfaatler”, Anonim Ortaklıkta Mali Hükümler - Dersler'den Süzülenler (Edt.: Mehmet Helvacı, Mahmut Arif Koçak, Ahmet Özsoy, Nurgül Yıldız), İstanbul 2021, s. 47-71.
- Kaya, İlknur** : “Limited Şirket Ortağının Kamu Borçlarından Sorumluluğu ve Danıştayın 2013/1 E. ve 2018/1 K. Sayılı İBK Üzerine Kısa Bir Değerlendirme”, AndHD, C. 6, S. 1, 2020, s. 133-157.
- Kaya, Mustafa İsmail** : “Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu ve İşleyişi”, SÜHFD, C. 22, S. 2, 2014, s. 61-100.
- Kayar, İsmail** : “Yeni TTK’ya Göre Anonim Şirkette Sermaye Kaybı ve Borca Batıklığın Tespiti ve Sonuçları”, MÜHF-HAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 643-658, (Anılış: Borca Batıklık).
- Kayar, İsmail** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Ticaret Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2017, (Anılış: Ticaret).

- Kayıhan, Şaban** : Şirketler Hukuku, 5. Baskı, Ankara 2020.
- Kendigelen, Abuzer/ Kırca, İsmail** : Şirketler Hukuku, C. 1, İstanbul 2021, (Anılış: C. 1).
- Kendigelen, Abuzer/ Kırca, İsmail** : Şirketler Hukuku, C. 3, İstanbul 2022, (Anılış: C. 3).
- Kendigelen, Abuzer** : Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, 3. Baskı, İstanbul 2016, (Anılış: İlk Tespitler).
- Kılıçoğlu, Ahmet** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2014.
- Kırca, Çiğdem** : “Olağanüstü Zamanaşımıyla Mülkiyet Kazanımında ‘Davasızlık’ Koşuluna İlişkin Yargıtay İBK’nın Yorum Unsurları Açısından Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Rona Serozan’a Armağan, C. 2, İstanbul 2010, s. 1205-1234, (Anılış: Armağan).
- Kırca, Çiğdem** : “Örtülü (Gizli) Boşluk ve Bu Boşluğun Doldurulması Yöntemi Olarak Amaca Uygun Sınırlama (Teleologische Reduktion)”, AÜHFD, C. 50, S. 1, 2001, s. 91-119, (Anılış: Boşluk).

- Kırca, Çiğdem** : Kanunların Yorumunda Yorum Yöntemleri, Norm Koyma Hüküm Verme Sempozyumu, Ankara Hukuk Toplantıları, 2011, s. 1-13 (Anılış: Yorum).
- Kırca, İsmail/ Şehirali Çelik,** : Anonim Şirketler Hukuku, C. 1, Temel Kavram ve Feyzan Hayal/ **Manavgat,** İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu, Ankara 2013, Çağlar (Anılış: C. 1).
- Kırca, İsmail/ Şehirali Çelik,** : Anonim Şirketler Hukuku, 2. Baskı, C. 2/2, (Anılış: C. Feyzan Hayal/ **Manavgat,** 2/2). Çağlar
- Kırca, İsmail** : “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Şirketlerinin Ehliyeti ve Birleşmesi”, BD, S. 79, 2011, s. 71-79.
- Kırca, İsmail** : “Ticarî İş ve Ticarî Hükme Dair”, BATİDER, C. 34, S. 3, 2018, s. 5-17.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip/** : Borçlar Hukuku, 6. Baskı, C. 1, İstanbul 2014.
- Hatemi, Hüseyin/ Serozan,**  
**Rona/ Arpacı, Abdülkadir**
- Kortunay, Ayhan** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, İstanbul 2015.



- Kumkale, Rüknettin** : “Anonim ve Limited Şirketlerin Karşılaştırılması”, THD, C. 10, S. 101, 2015, s. 175-176.
- Manavgat, Çağlar** : “Anonim Ortaklıklarda Dürüst Resim İlkesi Kapsam ve İlkeye Aykırılığın Finansal Tabloların Geçerliliğine Etkisi”, BATİDER, C. 35, S. 4, 2019, s. 5-27.
- Metin, Sevtap** : Hukuk Normunun Yorumu, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002.
- Moroğlu, Erdoğan** : Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, 9. Baskı, 2020.
- Mülazımoğlu, Mehmet** : Anonim Şirketler Hukukunda Sermayenin Korunması İlkesi, İstanbul 2020.
- Narmanlıoğlu, Ünal** : “Kanunun Anlam Bakımından Uygulanması”, Prof. Dr. Turhan Tûfan YÜCE’ye Armağan, İzmir 2001, s. 93-118.
- Nerad, Hasan** : “Limited Şirketlerin Geleceği Bir Deneme”, DEÜHFD, C. 7, Özel Sayı, 2005, s. 223-238.
- Oğuzman, Mustafa Kemal/ Öz, M. Turgut** : Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 16 Baskı, C. 1, İstanbul 2018.

- Okuyucu Ergün, Güneş** : “Yeni Türk Ticaret Kanununda Öngörülen Haksız Rekabet Suçunun Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi”, BATİDER, C. 29, S. 3, 2013, s. 149-155.
- Otacı, Cengiz** : “Hermeneutik (Yorum Bilim) ve Ceza Kanunlarının Yorumu”, TBB Dergisi, S. 89, 2010, s. 439-491.
- Özdoğan Daloğlu, Tuğba** : Limited Şirketlerde Çıkma ve Çıkarılma, İstanbul 2020.
- Özkorkut, Korkut** : “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda Şirkete Borçlanma Yasağı, Finansal Raporlama ve Bağımsız Denetime İlişkin Değişiklikler”, BATİDER, C. 28, S. 31, 2012, s. 45-71, (Anılış: TTK Değişiklikler).
- Özkorkut, Korkut** : 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Şirketlerde Bağımsız Denetim, Ankara 2013, (Anılış: Bağımsız Denetim).
- Özsöker, Gökberk** : “Türk Borçlar Kanunu’nun Emredici Hükümlerinin Sözleşme Özgürlüğü Kapsamında Değerlendirilmesi”, KHASHFD, C. 4, S. 1, 2016, s. 59-78.
- Pashı, Ali** : “Yeni Türk Ticaret Kanunu Anonim Ortaklık Hükümlerinin Tanıtılması (III) YTK Kitap 2 - Kısım 4 - Bölüm 1 “Kuruluşun Hükümleri”, BATİDER, C. 28, S. 3, 2012, s. 193-234.

- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal/ Çamoğlu, Ersin** : Ortaklıklar Hukuku, C. 1, 14. Baskı, İstanbul 2019, (Anılış: C.1).
- Poroy, Reha/ Tekinalp, Ünal/ Çamoğlu, Ersin** : Ortaklıklar Hukuku, C. 2, 14. Baskı, İstanbul 2019, (Anılış: C.2)
- Pulaşlı, Hasan** : “Anonim Şirketlerde Özel Denetçi Atanması İsteminin Mukayeseli Hukuk Açısından Değerlendirilmesi”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Saygı Konferansı, İstanbul 2017, s. 83-90, (Anılış: Özel Denetçi).
- Pulaşlı, Hasan** : “Sermayesiz Sermaye Şirketi İle Ortaya Çıkan Hukuki Sorunlar ve Bunlara Karşı Alınması Gereken Hukuki Önlemler, BATİDER, C. 34, S. 2, 2018, s. 5-19, (Anılış: Sermayesiz Şirket).
- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Genel Esaslar, 7. Baskı, Ankara 2021, (Anılış: Genel Esaslar).
- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Şerhi, C. 1, 4. Baskı, Ankara 2022, (Anılış: Şerh).
- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Şerhi, C. 2, 4. Baskı, Ankara 2022, (Anılış: Şerh).

- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Şerhi, C. 3, 4. Baskı, Ankara 2022, (Anılış: Şerh).
- Pulaşlı, Hasan** : Şirketler Hukuku Şerhi, C. 4, 4. Baskı, Ankara 2022, (Anılış: Şerh).
- Reyna, Yuda** : “Halka Açık Olmayan Şirketlerde Kar Payı Avansı Dağıtılması”, İBD, C. 87, S. 1, Ocak 2013, s. 88-92.
- Serozan, Rona** : Medeni Hukuk, 8. Baskı, İstanbul 2018.
- Sezgin Huysal, Ayşegül** : “Limited Şirketlerde Nama Yazılı Pay Senedinin Hukuki Niteliği”, MÜHF-HAD, C. 22, S. 1, 2016, s. 346-371.
- Sözer, Ali Nazım** : Hukukta Yöntembilim, 5. Baskı, İstanbul 2015.
- Sulu, Muhammed** : “Ticaret Hukukunun Kaynağı Olarak Ticari Örf ve Adet Üzerine Bazı Değerlendirmeler”, İMÜHFD, C. 9, S. 1, 2022, s. 217-241.
- Şahin, Ayşe** : “Limited Şirkette Ortağın Ortaklıktan Çıkması ve Çıkarılması, MÜHF-HFAD, C. 18, S. 2, 2012, s. 851-858.
- Şener, Oruç Hami** : Limited Ortaklıklar Hukuku, Ankara 2017, (Anılış: Limited).

- Şener, Oruç Hami** : Ortaklıklar Hukuku, 4. Baskı, Ankara 2019, (Anılış: Ortaklıklar).
- Tatlı, Burçak** : “Limited Şirketlerde Çıkma, Çıkarma ve Ayrılma Akçesi”, AHBVÜHFD, C. 25, S. 1, 2021, s. 165-210.
- Tekil, Fahiman** : Şirketler Hukuku, C. 1, 2. Baskı, İstanbul 1976.
- Tekinalp, Ünal** : Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, 5. Baskı, İstanbul 2020, (Anılış: Yeni Hukuk).
- Teoman, Ömer** : “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Anonim Ortaklık Hisse Senetlerinin Bastırılmasına İlişkin Düzenlemesi”, BATİDER, C. 29, S. 2, 2013, s. 5-15, (Anılış: Hisse Senetleri).
- Teoman, Ömer** : Tüm Makalelerim (1971-2001), C. 1-2, 2. Baskı, İstanbul 2012, (Anılış: Makalelerim).
- Turan, Ramazan** : “Limited Şirkette Ortakların Ek Ödeme Yükümlülüğü”, TBB Dergisi, S. 152, 2021, s. 219-254.
- Türk, Ahmet** : “Anonim Ortaklıkta Borca Batıklık ve İflâsın Ertelenmesi Konusunda 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Yürürlük Kanunu ile Getirilen Yenilik ve Değişiklikler”, BATİDER, C. 32, S. 1, 2016, s. 5-60, (Anılış: Borca Batıklık).

- Türk, Ahmet** : “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Getirdiği Değişiklik ve Yeniliklerle Anonim Ortaklıkta Sermaye Kaybı ve Hukuki Sonuçları”, DEÜHFD, C. 17, S. 2, 2015, s. 63-112, (Anılış: Sermaye Kaybı).
- Ünlü, Ufuk** : “Tüm Yönleriyle Limited Şirketler”, THD, C. 10, S. 108, 2015, s. 99-106.
- Yıldırım, Ali Haydar/ Demirkapı, Ertan** : “İsviçre Borçlar Kanunu’nda Limited Ortaklıklar Hukuku Alanında Yapılan Yeni Düzenleme”, BATİDER, C. 24, S. 3, 2008, s. 435-466.
- Yıldız, Burçak** : “Ultra Vires İlkesinin Kaldırılmasının Ardından İşletme Konusu Unsuru ve Ticaret Şirketlerinin İşletme Konusu Dışındaki İşlemlerinin Hukukî Niteliği”, BATİDER, C. 27, S. 3, 2011, s. 111-134.
- Yıldız, Şükrü** : Makalelerim, İstanbul 2018, (Anılış: Makalelerim).
- Yıldız, Şükrü** : Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku, İstanbul 2007, (Anılış: Limited).
- Yılmaz, Asuman** : “Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim ve Limited Şirketlerde Ek Tasfiye”, BATİDER, C. 32, S. 2, 2016, s. 149-172.

- Yılmaz, Gülşah** : Pay Sahipleri Sözleşmesinden Doğan Birlikte Satma Hakkı ve Birlikte Satışa Zorlama Hakkı (Tag Along & Drag Along Rights), İstanbul 2018.
- Yongalık, Aynur** : “İstisnalar Dar Yorumlanır” Kuralı ve Değerlendirilmesi”, AÜHFD, C. 60, S. 1, 2011, s. 1-15, (Anılış: Metodoloji).
- Yongalık, Aynur** : “Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’na (m. 124-133) Türk Ticaret Kanunu (m. 136-145) ile Karşılaştırmalı Bakış ve Değerlendirme”, BATİDER, C. 26, S. 1, 2010, s. 81-91, (Anılış: Tasarı).
- Yurtman, Hazalcan** : “TTK m. 625/2 Kapsamında Limited Şirket Müdürlerinin Hukuki Sorumluluğu”, Sorumluluk Hukuku Seminerler – Makaleler (Edt.: Başak Baysal), İstanbul 2017.
- Yusufoğlu, Fülürya** : “Denkleştirme Talebinin Kıyasen Uygulanması İçin Gereken Kıyas Şartları Işığında Tekel Hakkı Vermeyen Sürekli Sözleşme İlişkilerine Uygulanması Sorunu”, BAÜHFD, C. 11, S. 137-138, 2016, s. 159-188.

## ÖZET

6102 sayılı Türk Kanunu'nda limited şirketlere ilişkin hükümler TTK m. 573-644 arasında düzenlenmiştir. Söz konusu hükümler içerisinde kanun koyucu limited şirketlerin kendi yapısına uygun hükümler getirmenin yanı sıra anonim şirketler ile benzer unsurlar ihtiva etmesinden dolayı da gerek gördüğü konularda anonim şirket hükümlerine atıfta bulunmuştur. Atıf yapılan bu hükümler ise TTK m. 644'te tek bir hüküm içerisinde ve TTK m. 573-644 arasında ise ilgili konu bağlamında dağınık bir şekilde yer almaktadır. Ancak her ne kadar ilgili konularda atıfta bulunmuşsa da limited şirketlere ilişkin hükümler bazı düzenleme eksiklikleri/ kanun boşluğu bulunmaktadır. Bu düzenleme eksiklikleri ise limited şirketlerin kişisel öğeleri barındıran bir sermaye şirketi türü olması sebebiyle şahıs şirketleri ve/veya sermaye şirketlerine özellikle de anonim şirketlere ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanması yoluyla giderilebilir. Çalışmamızda limited şirketlerin yapısı, anonim şirket hükümlerine yapılan atıflar ve kanun boşluğu bulunan konularda uygulanabilecek sermaye ve şahıs şirketi hükümleri incelenecektir.

**Anahtar Kelimeler:** Limited Şirketlerin Yapısı, Sermaye ve Şahıs Şirketleri, Atıf Yapılan Hükümler, Kanun Boşluğu, Kıyas.



## ABSTRACT

Regarding Limited Liability Company provisions are regulated between Art. 573-644 in Turkish Commercial Code. In these provisions, the legislator referred to the provisions of the joint stock company, since the limited liability companies contain similar elements with the joint stock companies, in the subjects it deems necessary, along with that the limited companies include provisions that are suitable for their own structure. These referenced provisions are regulated in a single provision Art. 644 and in a mixed way in the context of the relevant subject between Art. 573-644. Although it has referred to related issues, there are some regulatory deficiencies/gaps in law in the provisions regarding limited liability companies. Due to the fact that limited liability companies are considered as a type of capital companies that includes personal elements, these regulatory deficiencies/gaps in law can be fulfilled by applying analogy, the provisions regarding private companies and capital companies, especially joint stock companies. In our study, the structure of limited liability companies, the references to the provisions of joint stock companies and the capital and private companies' provisions that can be applied in the subjects when there is a gap in law will be examined.

**Keywords:** Structure of Private Limited Liability Companies, Companies and Partnerships, Reference Norms, Gap in Law, Analogy.